

IPI – "INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING", d.o.o.
Vatrogasni put broj 3, Zenica, Bosna i Hercegovina

ISO 9001:2015
ISO/IEC 27001:2022
ISO 14001:2015
ISO 22301:2019
ISO/IEC 20000-1:2018

STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA O OBAVLJENIM TEHNIČKIM
PREGLEDIMA VOZILA U PRVOM TROMJESEČJU 2026. GODINE I
STRUČNE TEME / STATISTICAL DATA ANALYSIS OF THE TECHNICAL
INSPECTION OF VEHICLES IN FIRST QUARTER OF 2026 AND
PROFESSIONAL TOPICS

Stručni bilten broj 74

STRUČNI BILTEN - IPI

ISSN 2490-3337

Zenica, april/travanj 2026. godine

IPI – "INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING", d.o.o.
Vatrogasni put broj 3, Zenica, Bosna i Hercegovina

ISO 9001:2015
ISO/IEC 27001:2022
ISO 14001:2015
ISO 22301:2019
ISO/IEC 20000-1:2018

STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA O OBAVLJENIM TEHNIČKIM
PREGLEDIMA VOZILA U PRVOM TROMJESEČJU 2026. GODINE I
STRUČNE TEME / STATISTICAL DATA ANALYSIS OF THE TECHNICAL
INSPECTION OF VEHICLES IN FIRST QUARTER OF 2026 AND
PROFESSIONAL TOPICS

Stručni bilten broj 74

STRUČNI BILTEN – IPI

Zenica, april/travanj 2026. godine

Izdavač: Institut za privredni inženjering d.o.o. Zenica
Vatrogasni put broj 3, Zenica, Bosna i Hercegovina

Za izdavača: van. prof. dr. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Autori: Muhamed Barut, dipl. ing. saobraćaja i komunikacija
van. prof. dr. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
prof. dr. Mirsad Kulović, dipl. ing. saobraćaja/prometa
Akif Smailhodžić, dipl. ing. saobraćaja/prometa
Adi Smailhodžić, doktor medicine
MA Tarik Ejubović, dipl. ing. saobraćaja i komunikacija
prof. emeritus dr. sc. Mirsada Oruč, dipl. ing. metalurgije
dr. sc. Dragana Agić, dipl. iur
Mr. Edo Memišević, dipl. ing. saobraćaja/prometa
Mr. Mirzet Sarajlić, dipl. ing. saobraćaja/prometa

Redakcijski odbor: prof. dr. Nedeljko Vukojević, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
prof. dr. Samir Lemeš, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
van. prof. dr. Alem Čolaković, dipl. ing. saobraćaja i komunikacija

Recenzent: prof. dr. Sabahudin Jašarević, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Lektor: Dijana Hasanica, prof.

Prevodilac i lektor engleskog jezika: Dijana Hasanica, prof.

Pripremio: Muhamed Barut, dipl. ing. saobraćaja i komunikacija

Štampa/Tisak: Štamparija Fojnica

Za Štampariju/Tiskaru: Senad Šabanović

Tiraž: 400 komada

ISSN 2490-3337 (Online)
ISSN 1840-3409 (Štampano izdanje)

INDEX COPENICUS

I N T E R N A T I O N A L

**Časopis „STRUČNI BILTEN - IPI" je indeksiran u
međunarodnoj listi naučnih časopisa**

"ICI Journals Master List database for 2024"

ICV 2024 = 60.92

**The journal „STRUČNI BILTEN - IPI" is indexed in the
international journal list**

"ICI Journals Master List database for 2024"

ICV 2024 = 60.92

Certificate

This is to certify that the Quality Management System of

IPI-INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING ZENICA DOO

Vatrogasni put 3, 72000 Zenica, Bosnia and Herzegovina

has been found to conform to
ISO 9001:2015

Certification scope

Research and experimental development in natural and technical and technological sciences.

Certificate no:

1710BH1003Q

Date of current certification:

07.10.2025

Date of expiry:

06.10.2028

Current issue of the certificate:

07.10.2025

RIGCERT

Scan the QR code
to verify this certification

This certification is valid only if surveillance audits are successfully carried out according to the specified frequency and the certification requirements are fulfilled during the whole certification cycle.

RIGCERT Certification Body
4 Leontos Sofou, Thessaloniki, Greece
www.rigcert.org

Certificate

This is to certify that the
Information Security Management System of

IPI-INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING ZENICA DOO

Vatrogasni put 3, 72000 Zenica, Bosnia and Herzegovina

has been found to conform to
ISO/IEC 27001:2022

Certification scope

Research and experimental development in natural and technical
and technological sciences.

Current version of the Statement of Applicability dated 20.01.2025

Certificate no:
1710BH1003IS

Date of current certification:
07.10.2025

Date of expiry:
06.10.2028

Current issue of the certificate:
07.10.2025

_____
RIGCERT

Scan the QR code
to verify this certification

This certification is valid only if surveillance audits are successfully carried out according to the specified frequency and the certification requirements are fulfilled during the whole certification cycle.

RIGCERT Certification Body
4 Leontos Sofou, Thessaloniki, Greece
www.rigcert.org

Certificate

This is to certify that the Service Management System of

IPI-INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING ZENICA DOO

Vatrogasni put 3, 72000 Zenica, Bosnia and Herzegovina

has been found to conform to
ISO/IEC 20000-1:2018

Certification scope

Research and experimental development in natural and technical and technological sciences.

Certificate no:
1710BH1003SM

Date of current certification:
07.10.2025

Date of expiry:
06.10.2028

Current issue of the certificate:
07.10.2025

RIGCERT

Scan the QR code
to verify this certification

This certification is valid only if surveillance audits are successfully carried out according to the specified frequency and the certification requirements are fulfilled during the whole certification cycle.

RIGCERT Certification Body
13 Scarlatescu, Bucharest, Romania
www.rigcert.org

Certificate

This is to certify that the Environmental Management System of

**IPI-INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING
ZENICA D.O.O.**

Vatrogasni put 3, 72000 Zenica, Bosnia and Herzegovina

has been found to conform to
ISO 14001:2015

Certification scope
Research and experimental development on natural science and engineering.

Certificate no:
1710BH698E

Date of initial certification:
03.02.2021

Date of current certification:
01.02.2024

Date of expiry:
02.02.2027

Current issue of the certificate:
01.02.2024

CERTIFICATE VALID ONLY UNDER THE CONDITION OF ANNUAL CONFIRMATION	
Confirmation of annual surveillance February 2025	Confirmation of annual surveillance February 2026

RIGCERT

Scan the QR code
to verify this certification

This certification is valid only if surveillance audits are successfully carried out according to the specified frequency and the certification requirements are fulfilled during the whole certification cycle.

Certificate

This is to certify that the
Business Continuity Management System of

**IPI-INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING
ZENICA D.O.O.**

Vatrogasni put 3, 72000 Zenica, Bosnia and Herzegovina

has been found to conform to
ISO 22301:2019

Certification scope
Research and experimental development on natural science and
engineering.

Certificate no:
1710BH698BC

Date of initial certification:
03.02.2021

Date of current certification:
01.02.2024

Date of expiry:
02.02.2027

Current issue of the certificate:
01.02.2024

CERTIFICATE VALID ONLY UNDER THE CONDITION OF ANNUAL CONFIRMATION	
Confirmation of annual surveillance <i>February 2025</i>	Confirmation of annual surveillance <i>February 2026</i>

RIGCERT

Scan the QR code
to verify this certification

This certification is valid only if surveillance audits are successfully carried out according to the specified frequency and the certification requirements are fulfilled during the whole certification cycle.

O NAMA

„IPI – Institut za privredni inženjering“ Zenica

„Institut za privredni inženjering“ je osnovan 27.04.2004. godine na osnovu Ugovora o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću, a registrovan Rješenjem o upisu subjekata u sudski registar, broj: U/I-658/04 od 10.05.2004. godine.

„Institut za privredni inženjering“ Zenica je firma za istraživanje i eksperimentalni razvoj, planiranje i projektovanje, konsalting i edukaciju.

Osnovan je sa idejom da se promovišu naučni i stručni potencijali, akumulirana znanja i iskustva, akademske zajednice u Zenici i šire.

IPI – Institut čine dva odjela:

- Odjel „Centar za vozila“
- Odjel „Inženjering“

Odjel Centar za vozila

Period 2007. - 2012.

Vlada Federacije BiH je na 178. sjednici održanoj 14.11.2006. godine donijela Odluku o prijenosu javnih ovlaštenja iz oblasti rada stanica tehničkog pregleda na Institut („Službene novine Federacije BiH“, br. 80/06). Poslije toga pripremljen je, i usaglašen, tekst Ugovora o međusobnim pravima i obavezama Ministarstva prometa i komunikacija FBiH i Instituta iz osnova obavljanja prenesenih poslova koji se odnose na rad stanica tehničkog pregleda vozila, na koji je Vlada Federacije BiH dala saglasnost (178. sjednica održana 21.12.2006.) a njegovo potpisivanje obavljeno je u Sarajevu u ponedjeljak 12. februara 2007. godine.

Prema Ugovoru o međusobnim pravima i obavezama Ministarstva prometa i komunikacija FBiH i Instituta iz osnova obavljanja prenesenih poslova koji se odnose na rad stanica tehničkog pregleda vozila, dio djelatnosti, koje je Federalnog ministarstvo prenijelo na Institut sastoji se u:

1. stručnom osposobljavanju kontrolora tehničke ispravnosti vozila, voditelja stanica tehničkog pregleda i drugih osoba koje rade na stručnim poslovima tehničkog pregleda;
2. periodičnoj provjeri znanja kontrolora tehničke ispravnosti vozila i drugih osoba koje rade na stručnim poslovima tehničkog pregleda;
3. kontroli izvršenog baždarenja opreme kojom se vrši kontrola tehničke ispravnosti vozila;
4. obradi podataka i izradi analiza iz oblasti tehničkog pregleda vozila;
5. izradi pisanih uputstava i informacija i stručnih publikacija iz oblasti tehničkog pregleda vozila;
6. uvezivanju stanica za tehnički pregled vozila i drugih zainteresovanih subjekata u jedinstven informatički sistem vezan za poslove tehničkog pregleda vozila;
7. praćenju propisa iz oblasti kontrole ispravnosti vozila koje donose susjedne zemlje, Evropska unija i druge međunarodne organizacije;
8. saradnji sa stručnim, naučnim organizacijama, institutima, preduzećima i drugim pravnim licima iz oblasti tehničkog pregleda vozila.

U vezi prenesenih ovlaštenja na „Institut za privredni inženjering“ Zenica i stanice za tehnički pregled vozila su ovlašteni i dužni zajednički, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima kojima je regulisana ova oblast, provoditi sve potrebne mjere i aktivnosti za ostvarivanje skladnog i stručnog rada stanica u Federaciji Bosne i Hercegovine, u cilju kvalitetnog izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti. U tom smislu, stanice i Institut dužni su osigurati da se poslovi tehničkih pregleda organizuju kao jedinstveni sistem, i to na način koji će doprinijeti unapređenju sigurnosti prometa na cestama, te efikasnom i profesionalnom zadovoljavanju potreba vlasnika vozila.

Period 2012. -

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija BiH je prema Ugovoru o prenosu javnih ovlaštenja za obavljanje dijela poslova iz nadležnosti Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, a koji se odnosi na rad stanica tehničkog pregleda vozila prenijelo Stručnoj instituciji IPI-Institut za privredni inženjering d.o.o. Zenica slijedeće poslove iz Ugovora broj: 01-1009-218/12 potpisanom

02.04.2012.godine i Aneksom II Ugovora broj: 01-1011-134/13 od 20.05.2013. godine i Aneksom III Ugovora od 02.04.2014. godine broj: 01-1011-49/14, o prenosu javnih ovlaštenja za obavljanje dijela poslova iz nadležnosti FMPIK, koji se odnose na rad stanica tehničkog pregleda vozila.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 11. sjednici, održanoj 18.06.2015. godine, donosi novu Odluku o prenosu javnih ovlaštenja iz oblasti rada stanica tehničkog pregleda na stručnu instituciju a na osnovu koje je sa Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija BiH sklopljen novi Ugovor broj: 01-1011-94/15 od 20.07.2015. godine i Aneks Ugovora broj: 01-1011-94-1/15.

Ti poslovi su:

1. dio poslova stručne edukacije kadrova za obavljanje poslova kontrolora tehničke ispravnosti vozila i drugih osoba koje rade na stručnim poslovima tehničkog pregleda i registracije motornih vozila i to:
  - a) iz oblasti opreme za STPV i procedura obavljanja tehničkog pregleda vozila;
  - b) vođenje matične knjige, izrada i distribucija licenci i pečata za vođitelje i kontrolore uposlene na stanici tehničkog pregleda;
2. dio poslova organizovanja periodične provjere znanja vođitelja stanica tehničkog pregleda, kontrolora tehničke ispravnosti vozila i drugog osoblja uposlenog na stanici tehničkog pregleda;
3. dio poslova organizovanja kontrole umjerenosti opreme kojom se vrši kontrola tehničke ispravnosti vozila (IPI Institut ove poslove radi na području: Unsko sanskog kantona, Srednjobosanskog kantona/Kanton Središnja Bosna, Zeničko-dobojskog kantona);
4. dio poslova stručnog nadzora nad radom stanica tehničkog pregleda (IPI Institut radi na 63 stanice tehničkog pregleda sa područja: Unsko sanskog kantona, Zeničko-dobojskog kantona, i Srednjobosanskog kantona/Kanton Središnja Bosna);
5. dio poslova organizovanja uvezivanja stanica za tehnički pregled vozila i drugih zainteresiranih subjekata u jedinstven informatički sistem vezan za poslove tehničkog pregled vozila, kao i video-nadzornog sistema;
6. poslove štampanja i distribucije obrazaca obaveznih za stanice tehničkog pregleda po osnovu Zakona i podzakonskih propisa iz oblasti tehničke ispravnosti vozila donesenih na nivou Bosne i Hercegovine i/ili Federacije Bosne i Hercegovine;
7. dio poslova u cilju ostvarivanja saradnje sa stručnim, naučnim organizacijama, institutima, preduzećima i drugim pravnim licima iz oblasti tehničkog pregleda vozila;
8. dio poslova vezanih za davanje pisanih uputstava i informacija, te izradu stručnih publikacija iz oblasti tehničkog pregleda vozila;
9. na zahtjev organa koji vrši upravni nadzor nad radom stručne institucije iz stava 1. ovog člana, a najmanje dva puta godišnje, dostavlja izvještaje, podatke i dokumenta od značaja za vršenje upravnog nadzora;
10. osposobljavanje kandidata za vođitelje stanice tehničkog pregleda i kontrolora tehničke ispravnosti vozila – STRUČNI ISPIT;
11. Informatičko praćenje rada radionica za tahografe prema aktivnostima iz Plana i programa aktivnosti;
12. posao uspostavljanja EKO testa na stanicama tehničkog pregleda prema aktivnostima iz Plana i programa aktivnosti;
13. posao uspostavljanja baze podataka za tahografe na stanicama tehničkog pregleda prema aktivnostima iz Plana i programa aktivnosti.

Odjel Inženjering

Aktivnosti ovog odjela su slijedeće:

- izrada: studija i elaborata, razvojnih i biznis planova, programa, projekata i druge tehničke dokumentacije;
- konsalting o: tehničko-tenološkim i ekonomsko-finansijskim pitanjima, uvođenju i razvoju proizvoda, izboru opreme i investiranju, tržišnom nastupu i promocijskim aktivnostima;
- laboratorijske usluge obrade i ispitivanja;
- izvođenje programa obuke i osposobljavanja.

Više o nama možete dobiti kontaktirajući nas i prateći naš rad na službenoj web stranici stručne institucije.

OSNOVNI PODACI O STRUČNOJ INSTITUCIJI

Puni naziv: **Institut za privredni inženjering d.o.o. Zenica**

Skraćeni naziv: **IPI d.o.o., Zenica**

Adresa: **Vatrogasni put broj 3, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina**

Tel.: **+387 32/445-600; 445-662; 445-663**, Fax: **+387 32/445-601; 445-661**

Web: **www.ipi.ba** E-mail: **info@ipi.ba**

ABOUT US

„IPI – Institut za privredni inženjering“ Zenica

„Institut za privredni inženjering“ was founded on April 27, 2004. on the basis of Agreement of establishment of a limited liability company, registered in Court registry as no. U/I-658-04 of 10 May 2004.

„Institut za privredni inženjering“ Zenica is a company for research and experimental development, planning and designing, consulting and education.

It was founded with the idea to promote scientific and technical potential, accumulated knowledge, experience and infrastructure of the academic community in Zenica and beyond.

Institute consists of two departments:

- The Vehicle Center
- Department of Engineering

The Vehicle Center

Period 2007 - 2012

Government of Federation of Bosnia and Herzegovina on the 178th session held on 14.11.2006. adopted a decision on the transfer public powers in the field of stations for vehicle technical examination to Institute (Službeni glasnik FBiH, No. 80/06).

After that, text of the Agreement of mutual rights and obligations of the Ministry of transport and Communication and Institute about stations for vehicle technical examination affairs has been prepared and agreed (Government of Federation of Bosnia and Herzegovina has approved Agreement on 179th session held on December 21, 2006.) Agreement was signed in Sarajevo on February 12, 2007.

Part of the activities which Federal Ministry transferred to the Institute are:

1. professional training of inspectors of stations for vehicle technical examination, managers of stations and other persons working in professions about technical examination;
2. periodic testing knowledge of inspectors for vehicle technical examination and other persons working in professions about technical examination;
3. Inspection of performed calibration equipment used to inspect vehicle technical examination;
4. data processing and preparation of analyzes in the field of technical inspection of vehicles;
5. preparation of written instructions and information, professional publication in the field of technical examination;
6. linking stations for vehicle technical examination and other stakeholders in a unified information system related to the activities of vehicle technical examination;
7. monitoring regulations in the area of vehicle technical inspection taken by neighboring countries, the European Union and other international organizations;
8. cooperation with professional, scientific organizations, institutes, companies and other legal entities in the field of vehicle technical examination.

„Institut za privredni inženjering“ Zenica and stations for vehicle technical examinations are authorized and obliged jointly, in accordance with applicable legal regulations which regulate this field, to carry out all the necessary measures and actions for achieving a harmonious and professional work of stations for vehicle technical inspection, in order to quality performance of tasks within its competence.

In this regard, stations and Institute are obliged to ensure that the activities about vehicle technical inspection are organized as a single system, in a way that will contribute to the improvement of road safety, and efficient and professional meeting the needs of the vehicle owners.

Period 2012 -

Federal Ministry of Transport and Communications is under the Agreement on the transfer of public authority to perform certain activities under the jurisdiction of the Federal Ministry of Transport and Communications, which refers to the stations for vehicle technical inspection transferred to expert institution IPI - „Institut za privredni inženjering“ Ltd. Zenica the following

duties under the Contract No. 01-1009-218 / 12 signed 02.04.2012. and Annex II of the Treaty No. 01-1011-134 / 13 of 20.05.2013. and Annex III of the Treaty of 02.04.2014. The number: 01-1011-49 / 14, on transfer of public authority to perform certain activities under the jurisdiction of Federal Ministry of Transport and Communications, referring to the work of stations for vehicle technical inspection.

Government of Federation of Bosnia and Herzegovina on 11th session held on June, 18th, ratified a new decision on the transfer of public powers in the field of vehicle technical inspection on the professional institution on the basis that the Federal Ministry of Transport and Communications signed a new Contract No: 01-1011-94 / 15 of 20.07.2015 and the Annex of Contract No. 01-1011-94-1 / 15

That affairs are:

1. activities on professional training of personnel for performing vehicle technical examination inspectors and other persons working in the professions of technical examination and registration vehicles as follows:
  - a) in the field of equipment for stations for vehicle technical inspection and procedures of vehicle technical inspection;
  - b) building and maintaining register, producing and distributing of licenses and seals for managers and inspectors employed at the vehicle technical station;
2. activities focused on periodic tests for managers of vehicle technical stations, inspectors and other personnel employed at the vehicle technical station;
3. activities on organizing moderation control of equipment used to make a vehicle technical inspections. (IPI Institute these operations performs in the field of Una Sana Canton, Central Bosnia Canton, Zenica-Doboj Canton);
4. professional supervision over the work of vehicle technical inspection stations (IPI Institute works in 63 stations in the field of Una-Sana Canton, Central Bosnia Canton and Zenica-Doboj Canton);
5. activities on organizing linking vehicle technical inspection stations and other stakeholders in unified information system related to activities of vehicle technical inspection, as well as video-surveillance system;
6. printing and distribution mandatory forms for vehicle technical inspection stations based of the Law and regulations in the field of vehicle technical roadworthiness issued in Bosnia and Herzegovina and/or Federation of Bosnia and Herzegovina;
7. activities in order to establish cooperation with professional, scientific organizations, institutes, companies and other legal entities in the field of technical inspection of vehicles;
8. activities related to written instructions and information, development of technical publications in the field of vehicle technical examination;
9. at the request of authorities supervising the work of institution referred to in paragraph 1 of this Article, and at least twice a year, submits reports, information and documents relevant to administrative supervision;
10. training candidates for the inspectors and managers of vehicle technical inspection stations - PROFESSIONAL EXAM;
11. computer monitoring tachographs workshops;
12. activities on establishing ECO test at vehicle technical inspection stations;
13. activities aimed to establishing a database for tachographs at vehicle technical inspection stations.

Department of Engineering

Activities of this department are:

- making studies, development and business plans, programs, projects and other technical documentation;
- consulting about: technologically, economic and financial matters, introduction and development of products, selection of equipment and investing, market performance and promotional activities;
- laboratory processing services and tests;
- conducting training programs.

If you need more information, please contact us or visit our official web site

Puni naziv: **Institut za privredni inženjering d.o.o. Zenica**

Skraćeni naziv: **IPI d.o.o., Zenica**

Adresa: **Vatrogasni put broj 3, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina**

Tel.: **+387 32/445-600; 445-662; 445-663**, Fax: **+387 32/445-601; 445-661**

Web: **www.ipi.ba** E-mail: **info@ipi.ba**

IZVOD IZ RECENZIJE

Opšti podaci o biltenu

Bilten sadrži 97 (+16 uvodnih strana) stranice teksta i koncipiran je u 7 stručnih tema iz različitih oblasti povezanih sa djelatnošću IPI - Instituta, stručnom regulativom u ovoj oblasti, ponašanjima vozača u saobraćaju, saobraćajnoj kulturi u raznim situacijama, problemima profesionalnih vozača te problemima vezanim za parking postor naročito u urbanim sredinama.

Sadrži 21 tabelu, 6 slika i 1 grafikon koji dopunjavaju pojedine teme prikazane u Biltenu.

I ovaj broj biltena je kombinacija analize statističkih podataka o obavljenim tehničkim pregledima i stručnih tema vezanih za poslove, koje Institut za privredni inženjering obavlja, a koje se odnose na različite segmente saobraćaja.

- 1. Statistički pokazatelji o broju obavljenih pregleda sa analizom karakterističnih pokazatelja na tehničkim pregledima.** Ovaj dio je, kao i do sada, detaljno obrađen i osnovni je dio Biltena te daje detaljne informacije o broju obavljenih pregleda po vrstama i kategorijama vozila u FBiH, u prvom kvartalu 2026. godine. Putem većeg broja tabela čitalac može steći uvid u kompletno stanje na području cijele FBiH kao i pojedinačno po kantonima. Ono što se može zapaziti čitajući ovaj dio Biltena i poredeći ga sa istim periodom u 2025. godini jeste da je došlo do povećanja u broju obavljenih pregleda, od cca 8.500 tehničkih pregleda više kao i oko 7.000 više eko testova. Međutim, podaci o starosnoj strukturi vozila nisu doživjeli nikakve pozitivne trendove, kao i uočeni broj neispravnosti po pojedinim sistemima i komponentama vozila, koji se nažalost smanjuju iz perioda u period i ima tendenciju stagniranja i najniži je u proteklih, skoro, 10 godina. Za ovaj period je ponovo smanjen broj uočenih nepravilnosti. Taj negativan trend u odnosu na ranije periode, govori prije svega o manjku pažnje rada ljudi na stanicama tehničkih pregleda, kao i djelimičnoj želji vlasnika tih stanica za nešto bržom zaradom i mogućnošću odlaska clijenata na druge stanice. Naravno ovo nije dobro sa stanovišta rada zaposlenika na STPV, ali i samih vlasnika vozila i učesnika u saobraćaju. Takođe je primjetno da se pojedini problemi prenose iz jednog vremenskog perioda u drugi i da bi trebalo poduzeti systemske mjere na uočenim problemima koji se dešavaju na stanicama TP. Evidentno je da pojedine stanice, duži period vremena ne registruju gotovo niti jednu neispravnost na vozilima, što svakako dovodi u pitanje rad ljudi na tim stanicama, čime bi se mogli pozabaviti kako ljudi koji prate i nadziru te stanice, tako i možda pojedini inspeksijski organi. Ako se uzme povećanje broja pregleda na STP, to ukazuje i na povećanje broja vozila, onda je problem evidentiranja sve manje neispravnosti u procentualnom odnosu još značajniji.
- 2. Ponašanje učesnika u saobraćaju, kao dio saobraćane kulture, posebno vozača, je veoma važno za sigurnost saobraćaja na putevima.** Pokušaji da se ponašanje vozača u saobraćaju promijeni nisu dali očekivane rezultate tako da je na ovom planu postignut daleko manji napredak nego u domenu puteva i vozila. Ponekad izgleda da je ovo svakim danom sve gore i gore. Implementacija koncepta "kulture sigurnosti u saobraćaju" je prihvatljiv koncept koji uključuje novi, reorganizovan, skup vrijednosti, drugačija uvjerenja od dosadašnjih i izmijenjene norme za odgovarajuće ponašanje učesnika u saobraćaju. Pojam kulture sigurnosti u saobraćaju ne odnosi se samo na uski krug profesionalnih lica koja rade u ovoj oblasti nego uključuje veći dio stanovništva jedne zemlje ili regije. Osnovna poenta koja je predstavljena u ovom radu je da, ako se zaista želi smanjiti broj smrtnih slučajeva i povreda povezanih sa saobraćajem, mora se zauzeti daleko prosvećeniji pristup problemima ponašanja i anonimnosti u saobraćaju nego što je to trenutno slučaj. Dio tih stvari treba prebaciti u ranije životne dobi svih stanovnika i budućih učesnika u saobraćaju i isto graditi godinama.
- 3. Treći rad analizira značaj zlatnog medicinskog sata u kontekstu saobraćajnih nesreća, identifikuje ključne izazove za njegovu primjenu u praksi, te nudi preporuke za unapređenje sistema hitne medicinske pomoći, sa posebnim osvrtom na situaciju u Bosni i Hercegovini.** Saobraćajne nesreće predstavljaju jedan od vodećih uzroka smrtnosti i invaliditeta u savremenom društvu. Brzina reagovanja nakon nesreće, kvalitet prehospitalne njege i efikasno medicinsko zbrinjavanje igraju ključnu ulogu u ishodu povreda. „Zlatni medicinski sat“ predstavlja kritični vremenski period od 60 minuta nakon nastanka saobraćajne nesreće, tokom kojeg je pravovremeno i adekvatno medicinsko zbrinjavanje ključno za preživljavanje i

smanjenje trajnih posljedica kod povrijeđenih. U saobraćajnim nesrećama, ovaj vremenski okvir ima posebno značajnu ulogu, s obzirom na kompleksnost povreda i potrebu za brзом intervencijom. Bosna i Hercegovina u ovom pogledu ima prilika za napredak i poboljšanja naročito u približavanju uslova u različitim urabanim i ruralnim sredinama.

4. Četvrti rad se bavi dobnom granicom prije svega profesionalnih vozača koja je u BiH obično povezana sa vremenom definisanim za odlazak u mirovinu. Ova kategorija zanimanja naročito postaje interesantna u posljednja vrijeme i autor se bavi problemima koji se dešavaju ovoj kategoriji zaposlenih koja još uvijek može biti vitalna i u godinama 65+, ali takođe može doći do degradacije prije svega sa zdravstvenim problemima koji se pojavljuju kod relativno starijih osoba. Pristup stalnih kontrola, prije svega zdravstvenih može pomjeriti ovo granice i doprinijeti povećanju broja aktivnih i iskusnih profesionalnih vozača.
5. Autori ovog rada se bave Standardom BAS EN 16942:2025 (Fuels - Identification of vehicle compatibility - Graphical expression for consumer information, tj. Goriva - Identifikacija kompatibilnosti vozila - Grafički prikaz informacija za potrošače) kojim su propisani harmonizirani identifikatori za tečna i plinska goriva dostupna na tržištu. Zahtjevi ovog standarda dopunjavaju informativne potrebe potrošača u vezi s kompatibilnošću goriva i motornog vozila koje se nalaze na tržištu. Identifikator je namijenjen za vizuelni prikaz na pumpnim automatima i stanicama za snadbijevanje gorivom, na vozilima, u prodajnim salonima motornih vozila, kao i u potrošačkim priručnicima, što je detaljno opisano u standardu.
6. Uzurpacija prostora urbane sredine od strane parkiranih motornih vozila i vozila u pokretu, kojih je svakim danom sve više, predstavlja jedan od značajnijih problema savremenih a naročito većih gradova i gradskih sredina. Dominacija automobila u urbanim područjima dovela je do smanjenja dostupnosti i kvaliteta javnih prostora namijenjenih pješacima, biciklistima i društvenim aktivnostima. Ovaj fenomen ima negativne posljedice ne samo na prostornu strukturu gradova, već i na okoliš, sigurnost u saobraćaju te kvalitet života stanovništva. Rad analizira prostorni, društveni i ekološki uticaj motornih vozila na urbanu sredinu, s posebnim naglaskom na nepropisno i prekomjerno parkiranje, saobraćajne gužve i prenamjenu javnog prostora u infrastrukturu prilagođenu automobilima, sa posebnim osvrtom na općine Sarajevskog kantona. O istom problemu svjedoče i brojni drugi gradovi i gradske sredine i ovo je problem koji će u skorijoj budućnosti postati jedan od glavnih problema u skoro svim sredinama.

ZAKLJUČAK

Stručnoj instituciji IPI preporučujemo izdavanje i ovog broja Biltena, te njegovu distribuciju svim relevantnim faktorima u cijeloj BiH. Prva destinacija ovog broja bi trebale svakako biti stanice za tehnički pregled vozila, koje bi trebale da poduzmu dodatne aktivnosti koje njima stoje na raspolaganju a vezano za unutrašnju obuku kadrova koji rade na STPV. Isti bi trebao da bude sastavni dio literature svih nadležnih iz ukupne oblasti saobraćaja, jer Bilten daje dovoljno podataka za poduzimanje konkretnih akcija za pojedince i organizacije koji učestvuju u ukupnom procesu saobraćaja. Takođe preporučujemo nastavak aktivnosti na polju objavljivanja što većeg broja stručnih tema, koje su jako popularne i korisne za širi broj čitalaca. Ono što je novina u posljednje vrijeme i pohvalno jeste da se pojavljuje jedan broj radova koji se objavljuje i na engleskom jeziku što ovaj Bilten čini šire dostupnim.

U Zenici, april 2026. godine

Recenzent: prof. dr. Sabahudin Jašarević, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

EXCERPT FROM THE REVIEWS

General Bulletin Information

The Bulletin contains 97 pages of main text, along with an additional 16 introductory pages. It is structured into seven professional topics covering various areas related to the activities of the IPI – Institute, including relevant regulations, driver behavior in traffic, traffic culture in different situations, challenges faced by professional drivers, and issues related to parking, particularly in urban areas.

The publication includes 21 tables, 6 images, and 1 graph that complement and support the presented topics.

This issue of the Bulletin also combines an analysis of statistical data on technical inspections with professional papers related to the activities of the Institute for Economic Engineering, addressing various aspects of traffic.

- 1. Statistical Indicators on Technical Inspections.** This section presents statistical indicators on the number of technical inspections performed, along with an analysis of key characteristics observed during inspections. As in previous editions, this is the central and most comprehensive part of the Bulletin, providing detailed data on inspections by vehicle type and category in the Federation of Bosnia and Herzegovina (FBiH) for the first quarter of 2026. Through numerous tables, readers can gain a complete overview of the situation across the FBiH, as well as insights at the cantonal level. A comparison with the same period in 2025 shows an increase in inspection activity, with approximately 8,500 more technical inspections and around 7,000 additional eco-tests performed. However, the age structure of vehicles has not shown any positive trends. Likewise, the number of detected malfunctions in individual vehicle systems and components continues to decline, indicating stagnation and reaching the lowest levels recorded in nearly the past ten years. The total number of identified irregularities has also decreased in this reporting period. This negative trend suggests insufficient attention to the quality of work at technical inspection stations, as well as the tendency of some station owners to prioritize faster service due to market competition. Such practices are not acceptable from the standpoint of inspection staff, vehicle owners, or overall road safety. It is also evident that certain problems persist over time, indicating the need for systemic measures. In particular, some stations report almost no vehicle malfunctions over extended periods, which raises concerns regarding the reliability of their work. This issue should be addressed by supervisory authorities and relevant inspection bodies. Considering the increase in the number of inspections—which also indicates a growth in the number of vehicles—the declining percentage of detected malfunctions becomes even more concerning.
- 2. Behavior of Road Users and Traffic Safety Culture.** The behavior of road users, especially drivers, is a key factor in traffic safety and an essential component of traffic culture. Efforts to improve driver behavior have not produced the expected results, and significantly less progress has been achieved in this area compared to developments in road infrastructure and vehicle technology. In some cases, the situation appears to be worsening. The concept of “traffic safety culture” represents a constructive approach that includes the adoption of new values, different beliefs, and improved norms of behavior for road users. This concept is not limited to professionals in the field but involves a broader segment of the population. The key message of this paper is that a significant reduction in traffic-related fatalities and injuries requires a more comprehensive and progressive approach to behavioral issues, including the problem of anonymity in traffic. It is essential to begin developing responsible behavior at an early age, with continuous education and reinforcement throughout life.
- 3. The third paper analyzes the importance of the “golden hour” in the context of traffic accidents,** identifies key challenges in its practical implementation, and offers recommendations for improving the emergency medical services system, with a special focus on the situation in Bosnia and Herzegovina. Traffic accidents represent one of the leading causes of mortality and disability in modern society. The speed of response after an accident, the quality of prehospital care, and efficient medical treatment play a crucial role in the outcome of injuries. The “golden hour” refers to the critical 60-minute period following a traffic accident,

during which timely and adequate medical care is essential for survival and for reducing long-term consequences in injured individuals. In traffic accidents, this time frame is particularly significant due to the complexity of injuries and the need for rapid intervention. Bosnia and Herzegovina has room for improvement in this regard, especially in reducing disparities between urban and rural areas and enhancing the availability and efficiency of emergency medical services.

4. **Age Limits for Professional Drivers.** This paper examines the issue of age limits for professional drivers, which in Bosnia and Herzegovina are generally linked to the statutory retirement age. This topic has recently gained importance due to workforce challenges and the increasing demand for experienced drivers. The paper highlights that while many drivers remain active and capable even beyond the age of 65, others experience a decline in abilities, primarily due to age-related health conditions. Instead of applying strict age limits, the introduction of regular and comprehensive health assessments could allow capable drivers to continue working, while maintaining safety standards. Such an approach would contribute to increasing the number of active and experienced professional drivers.
5. **Application of BAS EN 16942:2025 Standard.** This paper addresses the BAS EN 16942:2025 standard (Fuels – Identification of vehicle compatibility – Graphical expression for consumer information), which prescribes harmonized identifiers for liquid and gaseous fuels available on the market. The requirements of this standard complement consumer information regarding fuel compatibility with motor vehicles. The identifiers are intended for visual display at fuel pumps and stations, on vehicles, in showrooms, and in user manuals, as defined by the standard.
6. **Impact of Motor Vehicles on Urban Space.** The increasing presence of parked and moving vehicles represents one of the most significant challenges in modern urban environments, particularly in larger cities. The dominance of cars has reduced the availability and quality of public spaces intended for pedestrians, cyclists, and social activities. This phenomenon negatively affects urban structure, the environment, traffic safety, and overall quality of life. The paper analyzes spatial, social, and ecological impacts, with a focus on illegal and excessive parking, traffic congestion, and the transformation of public space to accommodate vehicles, particularly in the municipalities of Sarajevo Canton. Similar challenges are present in many other cities and are expected to become even more pronounced in the future.

CONCLUSION

It is recommended that the IPI publish this issue of the Bulletin and distribute it to all relevant stakeholders in Bosnia and Herzegovina. Special attention should be given to technical inspection stations, which should use this publication for internal staff training. The Bulletin should serve as an important professional resource for institutions and organizations involved in the traffic sector, as it provides a solid basis for informed decision-making. Further publication of professional papers is strongly encouraged, as such content is valuable and widely applicable. A particularly positive development is the increasing number of papers published in English, which enhances the international accessibility of the Bulletin.

Zenica, April 2026

Reviewer: Prof. Dr. Sabahudin Jašarević, BSc in Mechanical Engineering

SADRŽAJ

O NAMA

IZVOD IZ RECENZIJE

1. UVOD / INTRODUCTION	- 1 -
2. UKUPAN BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA U PRVOM TROMJESEČJU 2026. GODINE PO VRSTAMA PREGLEDA (FBiH, KANTONI, STANICE) / TOTAL NUMBER OF COMPLETED TECHNICAL INSPECTIONS IN FIRST QUARTER OF 2026 BY TYPE (FB&H, CANTONS, STATIONS)	- 2 -
2.1. BROJ OBAVLJENIH TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA U FEDERACIJI BIH I KANTONIMA	- 2 -
2.1.1. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U UNSKO-SANSKOM KANTONU	- 5 -
2.1.2. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U POSAVSKOM KANTONU	- 7 -
2.1.3. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U TUZLANSKOM KANTONU	- 8 -
2.1.4. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU	- 11 -
2.1.5. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U BOSANSKO-PODRINJSKOM KANTONU	- 14 -
2.1.6. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U SREDNJOBOSANSKOM KANTONU	- 15 -
2.1.7. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOM KANTONU	- 17 -
2.1.8. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U ZAPADNO-HERCEGOVAČKOM KANTONU	- 19 -
2.1.9. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U KANTONU SARAJEVO	- 20 -
2.1.10. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U KANTONU 10.	- 23 -
2.2. STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA O OBAVLJENIM TEHNIČKIM PREGLEDIMA VOZILA..	- 25 -
Muhamed Barut, Fuad Klisura	
3. PODRŽAVANJE KULTURE SIGURNOSTI U SAOBRAĆAJU RJEŠAVANJEM PROBLEMA ANONIMNOSTI I PONAŠANJA / SUPPORTING A CULTURE OF TRAFFIC SAFETY BY ADDRESSING ANONYMITY AND BEHAVIOR	- 51 -
Mirsad Kulović	
4. SAOBRAĆAJNE NESREĆE I ZLATNI MEDICINSKI SAT / TRAFFIC ACCIDENTS AND THE GOLDEN HOUR	- 58 -
Akif Smailhodžić, Adi Smailhodžić	
5. TRAFFIC ACCIDENTS AND THE GOLDEN HOUR	- 65 -
Akif Smailhodžić, Adi Smailhodžić	
6. ZDRAVSTVENI I DOBNI KRITERIJI PROFESIONALNIH VOZAČA U FUNKCIJI SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA / HEALTH AND AGE CRITERIA OF PROFESSIONAL DRIVERS IN THE FUNCTION OF TRAFFIC SAFETY	- 72 -
Tarik Ejubović	
7. HEALTH AND AGE CRITERIA OF PROFESSIONAL DRIVERS IN THE FUNCTION OF TRAFFIC SAFETY DRIVERS IN THE FUNCTION OF TRAFFIC SAFETY	- 78 -
Tarik Ejubović	
8. IDENTIFIKATOR- VIZUELNI PRIKAZ NA PUMPNIM AUTOMATIMA I STANICAMA ZA SNABDIJEVANJE GORIVOM / IDENTIFIER-VISUAL DISPLAY ON AUTOMATIC PUMPS AND FUEL SUPPLY STATIONS	- 84 -
Mirsada Oruč, Dragana Agić	
9. UZURPACIJA PROSTORA URBANE SREDINE OD STRANE PARKIRANIH MOTORNIH VOZILA I VOZILA U POKRETU / USURPATION OF URBAN SPACE BY PARKED AND MOVING MOTOR VEHICLES	- 90 -
Edo Memišević, Mirzet Sarajlić	

1. UVOD / INTRODUCTION

STRUČNI BILTEN – IPI broj 74 se sastoji od devet poglavlja. Prvo poglavlje je uvodni dio stručnog biltena sa kratkim opisom sadržaja svakog od poglavlja.

Poglavlje 2. STRUČNOG BILTENA – IPI je statistička analiza podataka o obavljenim tehničkim pregledima u prvom tromjesečju 2026. godine, sa proširenim analizom, i ostalih pokazatelja dobivenih na osnovu unesenih podataka prilikom vršenja tehničkog pregleda vozila.

U poglavlju 3. govori se o podržavanju kulture sigurnosti u saobraćaju rješavanjem problema anonimnosti i ponašanja.

Cilj poglavlja 4. je da analizira značaj zlatnog medicinskog sata u kontekstu saobraćajnih nesreća, identifikuje ključne izazove za njegovu primjenu u praksi, te da ponudi preporuke za unapređenje sistema hitne medicinske pomoći, sa posebnim osvrtom na situaciju u Bosni i Hercegovini.

Poglavlje 5. TRAFFIC ACCIDENTS AND THE GOLDEN HOUR je zapravo poglavlje 4. na engleskom jeziku.

Poglavlje 6. istražuje ulogu profesionalnih vozača kao ključnih faktora sigurnosti u saobraćajnom sistemu Bosne i Hercegovine, s posebnim fokusom na opravdanost zakonske starosne granice od 65 godina. Analizom trenutne regulative i medicinskih saznanja, ukazuje se na odstupanje između hronološke dobi i stvarne funkcionalne sposobnosti pojedinca.

Poglavlje 7. HEALTH AND AGE CRITERIA OF PROFESSIONAL DRIVERS IN THE FUNCTION OF TRAFFIC SAFETY je zapravo poglavlje 6. na engleskom jeziku.

Poglavlje 8. obrađuje problematiku identifikatora – vizuelnog prikaza na pumpnim automatima i stanicama za snadbijevanje gorivom. Identifikator je namijenjen za vizuelni prikaz na pumpnim automatima i stanicama za snadbijevanje gorivom, na vozilima, u prodajnim salonima motornih vozila, kao i u potrošačkim priručnicima.

U poglavlju 9. se analiziraju prostorni, društveni i ekološki uticaji motornih vozila na urbanu sredinu, s posebnim naglaskom na nepropisno i prekomjerno parkiranje, saobraćajne gužve i prenamjenu javnog prostora u infrastrukturu prilagođenu automobilima. Cilj rada je ukazati na posljedice uzurpacije urbanog prostora te naglasiti značaj održivog planiranja urbane mobilnosti u stvaranju funkcionalnijih i humanijih gradova.

2. UKUPAN BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA U PRVOM TROMJESEČJU 2026. GODINE PO VRSTAMA PREGLEDA (FBiH, KANTONI, STANICE) / TOTAL NUMBER OF COMPLETED TECHNICAL INSPECTIONS IN FIRST QUARTER OF 2026 BY TYPE (FB&H, CANTONS, STATIONS)

Autori: Muhamed Barut, dipl. ing. saobraćaja i komunikacija
van. prof. dr. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Institut za privredni inženjering d.o.o., Zenica

Sažetak

U ovom radu je dat prikaz broja obavljenih tehničkih pregleda za Federaciju BiH, kantone i stanice za tehnički pregled vozila. Prikazan je i čitav niz zanimljivih statističkih podataka dobivenih putem informacionog sistema. Izdvojeni su podaci o prosječnoj starosti vozila, prema vrsti vozila, broju evidentiranih neispravnosti po uređajima koji se kontrolišu prilikom pregleda, te broju neispravnosti po stanicama za tehnički pregled vozila.

Ključne riječi: *tehnički pregled, neispravnost, prosječna starost vozila, vrste pregleda, EKO test.*

Abstract

This paper presents the number of performed technical inspections/roadworthiness tests for the Federation of B&H, the cantons and stations for technical inspection of vehicles. There is presented a range of interesting statistics obtained via information system.

Data are sorted by average age of vehicles, by vehicle type, the number of registered device defects that are controlled during the technical inspection, and the number of defects on the stations for technical inspection of vehicles.

Keywords: *technical inspection/roadworthiness test, defect, the average age of vehicles, types of inspections, ECO test.*

Primljeno (Received): 01. 04. 2026.

Prihvaćeno (Accepted): 05. 04. 2026.

2.1. BROJ OBAVLJENIH TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA U FEDERACIJI BIH I KANTONIMA

Broj obavljenih pregleda prikazan je po kantonima, gradovima, općinama i stanicama za tehnički pregled vozila. Prikazani su podaci i za stanice za tehnički pregled vozila koje više ne rade, te stanice za tehnički pregled vozila kod kojih je došlo do promjene vlasnika.

U Tabeli 1. dat je prikaz obavljenih pregleda po vrstama pregleda i po broju obavljenih EKO testova za područje Federacije BiH. Za područje kantona u Federaciji BiH podaci su prikazani u Tabeli 2. U sljedećim potpoglavljima su dati i obavljeni pregledi po pojedinim stanicama za tehnički pregled vozila.

Glavne promjene, koje su uslijedile nakon 01.09.2020. godine, a što se može vidjeti u tabelama su da se dosadašnji preventivni tehnički pregled, preimenovao u PREVENTIVNI TEHNIČKI PREGLED - nivo FBiH. Nije bilo izmjena u propisima vezano za ovu vrstu pregleda nego se radi sličnog imena sa drugom vrstom pregleda na nivou BiH naziv izmijenio da ne bi došlo do grešaka.

Umjesto redovnog šestomjesečnog tehničkog pregleda uveden je PREVENTIVNI TEHNIČKI PREGLED - nivo BiH.

Nova vrsta pregleda je identifikacija novoproducenog vozila. Postoji i propisana procedura dostupna ovlaštenim stanicama tehničkih pregleda putem web stranice.

Tabela 1. Broj obavljenih pregleda i broj EKO TEST-ova u Federaciji BiH u prvom tromjesečju 2026. godine

	Identifikacija		Tehničko-eksploatacioni pregledi		Redovni pregledi		Preventivni pregledi – BiH		Preventivni pregledi - FBiH		Vanredni pregledi	
	Pregled	Eko Test	Pregled	Eko Test	Pregled	Eko Test	Pregled	Eko Test	Pregled	Eko Test	Pregled	Eko Test
RADNA MAŠINA	34	0	1	0	362	0	0	0	0	0	11	0
C5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
L1	125	0	0	0	587	0	0	0	0	0	2	0
L2	0	0	1	0	9	0	0	0	0	0	1	0
L3	139	0	0	0	1.673	0	3	0	0	0	9	0
L5	1	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0
L6	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
L7	1	0	0	0	111	0	0	0	0	0	1	0
M1	1.757	0	1.267	947	143.642	142.564	423	48	604	7	538	185
M2	2	0	174	169	16	16	97	3	83	2	3	0
M3	8	0	501	450	53	51	443	11	154	3	30	9
N1	192	0	7.600	7.074	1.965	1.919	10	0	6.809	298	170	48
N2	29	0	1.581	1.448	294	279	393	43	1.504	51	41	14
N3	108	0	3.259	3.006	758	744	2.955	186	1.401	29	66	19
O1	356	0	2	0	2.074	0	0	0	1	0	8	0
O2	63	0	622	0	189	0	2	0	240	0	1	0
O3	2	0	71	0	130	0	31	0	51	0	0	0
O4	57	0	1.946	0	417	0	1.867	0	984	0	37	0
R1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R2	51	0	0	0	56	0	0	0	0	0	2	0
R3	38	0	0	0	47	0	0	0	0	0	1	0
S2	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0
T1	113	0	0	0	801	0	0	0	0	0	10	0
T2	36	0	0	0	236	0	0	0	0	0	0	0
T3	366	0	0	0	276	0	0	0	0	0	2	0
T4	7	0	0	0	67	0	0	0	0	0	0	0
T5	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	3.490	0	17.025	13.094	153.807	145.573	6.224	291	11.831	390	933	275
UKUPNO PREGLEDA			193.310				UKUPNO EKO TESTOVA			159.623		

Tabela 2. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po kantonima u Federaciji BiH u prvom tromjesečju 2026. godine

KANTON	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
Unsko - sanski kanton	IDENTIFIKACIJA	274
	PREV - BIH	412
	PREV- FBIH	1.048
	RED	14.705
	TEU	1.293
	VANR	90
	UKUPNO	17.822
Posavski kanton	IDENTIFIKACIJA	49
	PREV - BIH	79
	PREV- FBIH	136
	RED	2.185
	TEU	265
	VANR	14
	UKUPNO	2.728
Tuzlanski kanton	IDENTIFIKACIJA	619
	PREV - BIH	1.825
	PREV- FBIH	2.514
	RED	31.858
	TEU	3.419
	VANR	327
	UKUPNO	40.562
Zeničko – dobojski kanton	IDENTIFIKACIJA	491
	PREV - BIH	1.497
	PREV- FBIH	2.167
	RED	25.905
	TEU	2.950
	VANR	177
	UKUPNO	33.187
Bosansko-podrinjski kanton	IDENTIFIKACIJA	12
	PREV - BIH	63
	PREV- FBIH	115
	RED	1.311
	TEU	131
	VANR	2
	UKUPNO	1.634
Srednjobosanski kanton	IDENTIFIKACIJA	235
	PREV - BIH	707
	PREV- FBIH	1.338
	RED	16.087
	TEU	2.018

KANTON	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
Srednjobosanski kanton	VANR	53
	UKUPNO	20.438
Hercegovačko-neretvanski kanton	IDENTIFIKACIJA	420
	PREV - BIH	442
	PREV- FBIH	1.111
	RED	18.178
	TEU	2.064
	VANR	43
	UKUPNO	22.258
Zapadno – hercegovački kanton	IDENTIFIKACIJA	125
	PREV - BIH	285
	PREV- FBIH	832
	RED	9.042
	TEU	1.356
	VANR	39
	UKUPNO	11.679
Kanton Sarajevo	IDENTIFIKACIJA	1.226
	PREV - BIH	781
	PREV- FBIH	2.321
	RED	30.265
	TEU	3.018
	VANR	173
	UKUPNO	37.784
Kanton 10	IDENTIFIKACIJA	39
	PREV - BIH	133
	PREV- FBIH	249
	RED	4.271
	TEU	511
	VANR	15
	UKUPNO	5.218

2.1.1. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U UNSKO-SANSKOM KANTONU

Tabela 3. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila Unsko-sanskog kantona u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR Podružnica Berlina – Bihać, Bihać	IDENTIFIKACIJA	27
	PREV - BIH	16
	PREV- FBIH	68
	RED	645
	TEU	66
	VANR	2
	STP UKUPNO	824
ASA TESTING CENTAR Podružnica Bihać, Bihać	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	9
	PREV- FBIH	37
	RED	784
	TEU	24
	VANR	0
	STP UKUPNO	860
ČAVKIĆ, Bihać	IDENTIFIKACIJA	17
	PREV - BIH	51
	PREV- FBIH	132
	RED	1.598
	TEU	152
	VANR	4
	STP UKUPNO	1.954
REGOS CENTAR, Bihać	IDENTIFIKACIJA	26
	PREV - BIH	20
	PREV- FBIH	57
	RED	361
	TEU	73
	VANR	7
	STP UKUPNO	544
AGRAMINVEST Podružnica Bihać, Bihać	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	2
	PREV- FBIH	15
	RED	787
	TEU	23
	VANR	0
	STP UKUPNO	833
OPĆINA UKUPNO		5.015
AGRAM, Cazin	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	3
	PREV- FBIH	26
	RED	556
	TEU	19
	VANR	3
	STP UKUPNO	609
ASA TESTING CENTAR, Cazin	IDENTIFIKACIJA	76
	PREV - BIH	16
	PREV- FBIH	79
	RED	1.068
	TEU	92
	VANR	2
	STP UKUPNO	1.333

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ČAVKIĆ, Cazin	IDENTIFIKACIJA	12
	PREV - BIH	30
	PREV- FBIH	67
	RED	1.031
	TEU	79
	VANR	7
	STP UKUPNO	1.226
KAMASS, Cazin	IDENTIFIKACIJA	36
	PREV - BIH	87
	PREV- FBIH	119
	RED	907
	TEU	178
	VANR	3
	STP UKUPNO	1.330
OPĆINA UKUPNO		4.498
ADDA PROMET, Velika Kladuša	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	10
	PREV- FBIH	18
	RED	995
	TEU	53
	VANR	5
	STP UKUPNO	1.084
ASA TESTING CENTAR, Velika Kladuša 2	IDENTIFIKACIJA	9
	PREV - BIH	46
	PREV- FBIH	97
	RED	1.793
	TEU	143
	VANR	10
	STP UKUPNO	2.098
OPĆINA UKUPNO		3.182
ASA TESTING CENTAR, Sanski Most	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	12
	PREV- FBIH	67
	RED	605
	TEU	70
	VANR	12
	STP UKUPNO	774
ASA TESTING CENTAR, Sanski Most 2	IDENTIFIKACIJA	7
	PREV - BIH	15
	PREV- FBIH	82
	RED	664
	TEU	107
	VANR	13
	STP UKUPNO	888
OPĆINA UKUPNO		1.662
ASA TESTING CENTAR, Ključ	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	20
	PREV- FBIH	38
	RED	488
	TEU	34

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Ključ	VANR	2
	STP UKUPNO	588
OPĆINA UKUPNO		588
ASA TESTING CENTAR, Bosanski Petrovac	IDENTIFIKACIJA	7
	PREV - BIH	22
	PREV- FBIH	33
	RED	375
	TEU	33
	VANR	0
	STP UKUPNO	470
OPĆINA UKUPNO		470
ASA TESTING CENTAR, SARAJEVO Podružnica Bosanska Krupa 2	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	29
	PREV- FBIH	51
	RED	554
	TEU	73
	VANR	9
	STP UKUPNO	721
ASA TESTING CENTAR, SARAJEVO Podružnica Bosanska Krupa	IDENTIFIKACIJA	14
	PREV - BIH	9
	PREV- FBIH	37
	RED	634
	TEU	39
	VANR	10
	STP UKUPNO	743
OPĆINA UKUPNO		1.464
AGRAM, Bužim	IDENTIFIKACIJA	7
	PREV - BIH	15
	PREV- FBIH	25
	RED	860
	TEU	35
	VANR	1
	STP UKUPNO	943
OPĆINA UKUPNO		943

2.1.2. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U POSAVSKOM KANTONU

Tabela 4. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila
Posavskog kantona u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Domaljevac-Šamac	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	0
	PREV- FBIH	10
	RED	208
	TEU	20
	VANR	0
	STP UKUPNO	243
OPĆINA UKUPNO		243
AGRAM, Orašje	IDENTIFIKACIJA	7
	PREV - BIH	13
	PREV- FBIH	28
	RED	491
	TEU	26
	VANR	0
	STP UKUPNO	565
ASA TESTING CENTAR, Orašje	IDENTIFIKACIJA	13
	PREV - BIH	16
	PREV- FBIH	37
	RED	710
	TEU	91
	VANR	4
	STP UKUPNO	871
OPĆINA UKUPNO		1.436
AGRAM, Odžak	IDENTIFIKACIJA	19
	PREV - BIH	42
	PREV- FBIH	52
	RED	448
	TEU	82
	VANR	9
	STP UKUPNO	652
ZEKO-PROMET, Odžak	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	8
	PREV- FBIH	9
	RED	328
	TEU	46
	VANR	1
	STP UKUPNO	397
OPĆINA UKUPNO		1.049

2.1.3. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U TUZLANSKOM KANTONU

Tabela 5. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila Tuzlanskog kantona u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
POZDER, Banovići	IDENTIFIKACIJA	19
	PREV - BIH	38
	PREV- FBIH	21
	RED	923
	TEU	42
	VANR	17
	STP UKUPNO	1.060
REMIS, Banovići	IDENTIFIKACIJA	19
	PREV - BIH	63
	PREV- FBIH	60
	RED	1.018
	TEU	96
	VANR	12
	STP UKUPNO	1.268
OPĆINA UKUPNO		2.328
AGRAM, Srebrenik	IDENTIFIKACIJA	15
	PREV - BIH	15
	PREV- FBIH	36
	RED	870
	TEU	63
	VANR	1
	STP UKUPNO	1.000
REMIS, Srebrenik	IDENTIFIKACIJA	24
	PREV - BIH	162
	PREV- FBIH	150
	RED	1.198
	TEU	159
	VANR	15
	STP UKUPNO	1.708
SELIMPEX, Srebrenik	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	60
	PREV- FBIH	63
	RED	689
	TEU	108
	VANR	7
	STP UKUPNO	935
OPĆINA UKUPNO		3.643
ASA TESTING CENTAR, Živinice	IDENTIFIKACIJA	23
	PREV - BIH	95
	PREV- FBIH	138
	RED	1.166
	TEU	165
	VANR	20
	STP UKUPNO	1.607
AUTOCENTAR BH, Živinice	IDENTIFIKACIJA	21
	PREV - BIH	7
	PREV- FBIH	25
	RED	846
	TEU	33
	VANR	0

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AUTOCENTAR BH	STP UKUPNO	932
REMIS, Živinice	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	42
	PREV- FBIH	85
	RED	1.413
	TEU	100
	VANR	4
	STP UKUPNO	1.649
ŽIVINICEREMONT, Živinice	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	49
	PREV- FBIH	56
	RED	1.276
	TEU	129
	VANR	0
	STP UKUPNO	1.515
OPĆINA UKUPNO		5.703
OSING, Kladanj	IDENTIFIKACIJA	17
	PREV - BIH	28
	PREV- FBIH	34
	RED	610
	TEU	61
	VANR	12
	STP UKUPNO	762
OPĆINA UKUPNO		762
STTP KAHIRIB, Sapna	IDENTIFIKACIJA	11
	PREV - BIH	12
	PREV- FBIH	8
	RED	319
	TEU	46
	VANR	1
	STP UKUPNO	397
OPĆINA UKUPNO		397
ASA TESTING CENTAR, Gradačac	IDENTIFIKACIJA	22
	PREV - BIH	37
	PREV- FBIH	40
	RED	559
	TEU	59
	VANR	5
	STP UKUPNO	722
GRAD-LUX, Gradačac	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	58
	PREV- FBIH	71
	RED	725
	TEU	82
	VANR	21
	STP UKUPNO	965
GRAPS, Gradačac	IDENTIFIKACIJA	34
	PREV - BIH	174
	PREV- FBIH	160
	RED	1.136

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
GRAPS, Gradačac	TEU	298
	VANR	41
	STP UKUPNO	1.843
OPĆINA UKUPNO		3.530
AGRAM, Tuzla	IDENTIFIKACIJA	37
	PREV - BIH	18
	PREV- FBIH	148
	RED	1.344
	TEU	84
	VANR	7
	STP UKUPNO	1.638
ASA TESTING CENTAR, Sarajevo, Podružnica Tuzla	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	13
	PREV- FBIH	28
	RED	812
	TEU	37
	VANR	1
AUTOCENTAR BH, Tuzla	STP UKUPNO	895
	IDENTIFIKACIJA	41
	PREV - BIH	11
	PREV- FBIH	50
	RED	2.100
	TEU	65
NIPEX, Tuzla	VANR	10
	STP UKUPNO	2.277
	IDENTIFIKACIJA	64
	PREV - BIH	35
	PREV- FBIH	61
	RED	549
OSING, Tuzla	TEU	80
	VANR	2
	STP UKUPNO	791
	IDENTIFIKACIJA	28
	PREV - BIH	4
	PREV- FBIH	27
POLO, Tuzla	RED	917
	TEU	30
	VANR	14
	STP UKUPNO	1.020
	IDENTIFIKACIJA	18
	PREV - BIH	56
SAMN, Tuzla	PREV- FBIH	134
	RED	1.896
	TEU	183
	VANR	9
	STP UKUPNO	2.296
	IDENTIFIKACIJA	56
SJAJ, Podružnica SJAJ 2, Tuzla	PREV - BIH	233
	PREV- FBIH	248
	RED	549
	TEU	251
	VANR	12
	STP UKUPNO	1.349
SJAJ, Podružnica SJAJ 2, Tuzla	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	21

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
SJAJ, Podružnica SJAJ 2, Tuzla	PREV- FBIH	50
	RED	372
	TEU	89
	VANR	0
	STP UKUPNO	540
	IDENTIFIKACIJA	2
TZINSPEKT, Tuzla	PREV - BIH	52
	PREV- FBIH	41
	RED	437
	TEU	66
	VANR	4
	STP UKUPNO	602
	IDENTIFIKACIJA	2
OPĆINA UKUPNO		11.408
OSING, Čelić	PREV - BIH	19
	PREV- FBIH	40
	RED	268
	TEU	44
	VANR	2
	STP UKUPNO	380
	IDENTIFIKACIJA	7
OPĆINA UKUPNO		380
AMOX-TREYD, Kalesija	PREV - BIH	11
	PREV- FBIH	33
	RED	442
	TEU	34
	VANR	10
	STP UKUPNO	532
	IDENTIFIKACIJA	2
POLO, Kalesija	PREV - BIH	89
	PREV- FBIH	97
	RED	1.408
	TEU	121
	VANR	5
	STP UKUPNO	1.732
	IDENTIFIKACIJA	12
OPĆINA UKUPNO		2.264
ASA TESTING CENTAR, Lukavac	PREV - BIH	70
	PREV- FBIH	93
	RED	1.345
	TEU	125
	VANR	7
	STP UKUPNO	1.654
	IDENTIFIKACIJA	14
INGOS, Lukavac	PREV - BIH	91
	PREV- FBIH	89
	RED	2.125
	TEU	242
	VANR	24
	STP UKUPNO	2.592
	IDENTIFIKACIJA	21
NASKO, Lukavac	PREV - BIH	16
	PREV- FBIH	37
	RED	590
	TEU	45

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
NASKO, Lukavac	VANR	2
	STP UKUPNO	691
OPĆINA UKUPNO		4.937
OSING, Doboj Istok	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	27
	PREV- FBih	44
	RED	461
	TEU	65
	VANR	0
	STP UKUPNO	603
OPĆINA UKUPNO		603
AGRAM, Gračanica	IDENTIFIKACIJA	23
	PREV - BIH	36
	PREV- FBih	55
	RED	606
	TEU	56
	VANR	3
	STP UKUPNO	779
ASA TESTING CENTAR Podružnica Gračanica, Gračanica	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	32
	PREV- FBih	55
	RED	992
	TEU	80
	VANR	16
	STP UKUPNO	1.178
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Gračanica 2 Gračanica	IDENTIFIKACIJA	9
	PREV - BIH	65
	PREV- FBih	68
	RED	323
	TEU	84
	VANR	6
	STP UKUPNO	555
ROYAL TOYS, Gračanica	IDENTIFIKACIJA	32
	PREV - BIH	86
	PREV- FBih	169
	RED	1.574
	TEU	197
	VANR	37
	STP UKUPNO	2.095
OPĆINA UKUPNO		4.607

2.1.4. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU

Tabela 6. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila Zeničko-dobojskog kantona u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
OSING, Vareš	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	7
	PREV- FBIH	38
	RED	353
	TEU	38
	VANR	2
	STP UKUPNO	440
OPĆINA UKUPNO		440
BOSNAEXPRES, Doboj Jug	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	6
	PREV- FBIH	28
	RED	889
	TEU	26
	VANR	1
	STP UKUPNO	953
GANJGO LINE, Doboj-Jug	IDENTIFIKACIJA	148
	PREV - BIH	325
	PREV- FBIH	288
	RED	796
	TEU	501
	VANR	14
	STP UKUPNO	2.072
OPĆINA UKUPNO		3.025
BN-STEP, Zavidovići	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	36
	PREV- FBIH	71
	RED	758
	TEU	85
	VANR	0
	STP UKUPNO	955
BN-STEP, Zavidovići PJ-2	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	42
	PREV- FBIH	63
	RED	900
	TEU	69
	VANR	1
	STP UKUPNO	1.083
OPĆINA UKUPNO		2.038
REKONSTRUKCIJA, Kakanj	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	84
	PREV- FBIH	111
	RED	1.288
	TEU	155
	VANR	7
	STP UKUPNO	1.653
TRANSPORT, Kakanj	IDENTIFIKACIJA	11
	PREV - BIH	66
	PREV- FBIH	74
	RED	1.162
	TEU	118

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
TRANSPORT, Kakanj	VANR	17
	STP UKUPNO	1.448
OPĆINA UKUPNO		3.101
AGRAM, Žepče	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	16
	PREV- FBIH	33
	RED	784
	TEU	47
	VANR	1
	STP UKUPNO	884
ASA TESTING CENTAR, Žepče	IDENTIFIKACIJA	24
	PREV - BIH	57
	PREV- FBIH	59
	RED	332
	TEU	68
	VANR	1
	STP UKUPNO	541
FD Investment, Žepče	IDENTIFIKACIJA	15
	PREV - BIH	47
	PREV- FBIH	44
	RED	188
	TEU	26
	VANR	0
	STP UKUPNO	320
K-PROJEKT, Žepče	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	75
	PREV- FBIH	67
	RED	1.050
	TEU	126
	VANR	1
	STP UKUPNO	1.327
OPĆINA UKUPNO		3.027
ASA TESTING CENTAR, Olovo	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	8
	PREV- FBIH	22
	RED	444
	TEU	33
	VANR	0
	STP UKUPNO	509
OPĆINA UKUPNO		509
ASA TESTING CENTAR, Visoko	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	44
	PREV- FBIH	84
	RED	1.161
	TEU	119
	VANR	10
	STP UKUPNO	1.424
BTS, Visoko	IDENTIFIKACIJA	31
	PREV - BIH	68
	PREV- FBIH	92

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
BTS, Visoko	RED	1.515
	TEU	229
	VANR	6
	STP UKUPNO	1.941
REMIS, Visoko	IDENTIFIKACIJA	10
	PREV - BIH	46
	PREV- FBIH	121
	RED	1.223
	TEU	117
	VANR	19
	STP UKUPNO	1.536
OPĆINA UKUPNO		4.901
ĆOSIĆPROMEX, Usora	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	16
	PREV- FBIH	35
	RED	687
	TEU	53
	VANR	1
	STP UKUPNO	794
OPĆINA UKUPNO		794
OSING, Breza	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	19
	PREV- FBIH	32
	RED	524
	TEU	22
	VANR	4
	STP UKUPNO	609
OSING PSTPV 2, Breza	IDENTIFIKACIJA	18
	PREV - BIH	1
	PREV- FBIH	7
	RED	268
	TEU	11
	VANR	1
	STP UKUPNO	306
OPĆINA UKUPNO		915
AGRAM, Zenica	IDENTIFIKACIJA	10
	PREV - BIH	51
	PREV- FBIH	130
	RED	1.254
	TEU	160
	VANR	6
	STP UKUPNO	1.611
AGRAM Podružnica 2, Zenica	IDENTIFIKACIJA	0
	PREV - BIH	0
	PREV- FBIH	18
	RED	392
	TEU	17
	VANR	4
	STP UKUPNO	431
ASA TESTING CENTAR, Zenica	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	20
	PREV- FBIH	82
	RED	1.022
	TEU	62
	VANR	3

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Zenica	STP UKUPNO	1.192
ASA TESTING CENTAR Podružnica Zenica 2, Zenica	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	15
	PREV- FBIH	36
	RED	2.219
	TEU	40
	VANR	3
	STP UKUPNO	2.317
AUTOCENTAR BH, Zenica	IDENTIFIKACIJA	30
	PREV - BIH	72
	PREV- FBIH	101
	RED	1.301
	TEU	151
	VANR	31
	STP UKUPNO	1.686
REMIS, Zenica	IDENTIFIKACIJA	10
	PREV - BIH	96
	PREV- FBIH	124
	RED	1.326
	TEU	159
	VANR	6
	STP UKUPNO	1.721
OPĆINA UKUPNO		8.958
SJAJ, Maglaj	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	7
	PREV- FBIH	13
	RED	484
	TEU	13
	VANR	4
	STP UKUPNO	523
SJAJ Maglaj, Podružnica SJAJ 1	IDENTIFIKACIJA	14
	PREV - BIH	76
	PREV- FBIH	89
	RED	660
	TEU	105
	VANR	13
	STP UKUPNO	957
OPĆINA UKUPNO		1.480
ADO-TRANS, Tešanj	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	13
	PREV- FBIH	44
	RED	679
	TEU	81
	VANR	1
	STP UKUPNO	823
ASA TESTING CENTAR, Tešanj	IDENTIFIKACIJA	28
	PREV - BIH	8
	PREV- FBIH	50
	RED	797
	TEU	59
	VANR	4
	STP UKUPNO	946
ASA TESTING CENTAR Podružnica	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	9

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR Podružnica Tešanj Vatrogasno, Tešanj	PREV- FBIH	41
	RED	293
	TEU	54
	VANR	3
	STP UKUPNO	405
PSC-JELAH, Tešanj	IDENTIFIKACIJA	68
	PREV - BIH	167
	PREV- FBIH	170
	RED	1.156
	TEU	206
	VANR	13
	STP UKUPNO	1.780
OPĆINA UKUPNO		3.954

2.1.5. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U BOSANSKO-PODRINJSKOM KANTONU

Tabela 7. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila Bosansko-podrinjskog kantona u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Goražde	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	10
	PREV- FBIH	24
	RED	594
	TEU	31
	VANR	0
	STP UKUPNO	663
AUTOCENTAR BH, Goražde	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	53
	PREV- FBIH	91
	RED	717
	TEU	100
	VANR	2
	STP UKUPNO	971
OPĆINA UKUPNO		1.634

2.1.6. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U SREDNJOBOSANSKOM KANTONU

Tabela 8. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila Srednjobosanskog kantona u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Travnik	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	13
	PREV- FBIH	56
	RED	1.064
	TEU	92
	VANR	6
	STP UKUPNO	1.233
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Travnik 2	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	35
	PREV- FBIH	55
	RED	722
	TEU	105
	VANR	1
	STP UKUPNO	921
OSING, Travnik	IDENTIFIKACIJA	40
	PREV - BIH	32
	PREV- FBIH	74
	RED	839
	TEU	114
	VANR	2
	STP UKUPNO	1.101
OPĆINA UKUPNO		3.255
ASA TESTING CENTAR Podružnica 3, Fojnica	IDENTIFIKACIJA	10
	PREV - BIH	10
	PREV- FBIH	9
	RED	670
	TEU	40
	VANR	3
	STP UKUPNO	742
OPĆINA UKUPNO		742
AGRAM, Jajce	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	28
	PREV- FBIH	91
	RED	525
	TEU	92
	VANR	0
	STP UKUPNO	740
CROTEHNA Podružnica Jajce, Jajce	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	46
	PREV- FBIH	52
	RED	740
	TEU	121
	VANR	1
	STP UKUPNO	966
OPĆINA UKUPNO		1.706
ASA TESTING CENTAR, Busovača	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	38
	PREV- FBIH	52
	RED	724
	TEU	65

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Busovača	VANR	0
	STP UKUPNO	885
ORMAN, Busovača	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	9
	PREV- FBIH	47
	RED	540
	TEU	67
	VANR	0
	STP UKUPNO	668
OPĆINA UKUPNO		1.553
AGRAM, Vitez	IDENTIFIKACIJA	24
	PREV - BIH	7
	PREV- FBIH	53
	RED	681
	TEU	54
	VANR	0
	STP UKUPNO	819
ASA TESTING CENTAR, Vitez	IDENTIFIKACIJA	11
	PREV - BIH	20
	PREV- FBIH	70
	RED	716
	TEU	110
	VANR	0
	STP UKUPNO	927
CROTEHNA, Podružnica Vitez, Vitez	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	24
	PREV- FBIH	62
	RED	735
	TEU	68
	VANR	1
	STP UKUPNO	894
REMIS, Vitez	IDENTIFIKACIJA	33
	PREV - BIH	105
	PREV- FBIH	89
	RED	475
	TEU	165
	VANR	6
	STP UKUPNO	873
OPĆINA UKUPNO		3.513
GRAKOP, Kiseljak	IDENTIFIKACIJA	33
	PREV - BIH	53
	PREV- FBIH	125
	RED	1.121
	TEU	224
	VANR	5
	STP UKUPNO	1.561
ASA TESTING CENTAR, Kiseljak	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	19
	PREV- FBIH	76
	RED	619

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Kiseljak	TEU	68
	VANR	2
	STP UKUPNO	788
DRR AUTO, Kiseljak	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	47
	PREV- FBIH	47
	RED	470
	TEU	68
	VANR	2
	STP UKUPNO	638
OPĆINA UKUPNO		2.987
ASA TESTING CENTAR, Novi Travnik	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	11
	PREV- FBIH	64
	RED	942
	TEU	86
	VANR	3
	STP UKUPNO	1.112
CROTEHNA, Novi Travnik	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	7
	PREV- FBIH	9
	RED	571
	TEU	13
	VANR	2
	STP UKUPNO	604
OPĆINA UKUPNO		1.716
AGRAM, Bugojno	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	51
	PREV- FBIH	61
	RED	521
	TEU	95
	VANR	1
	STP UKUPNO	732
ASA TESTING CENTAR, Bugojno	IDENTIFIKACIJA	1
	PREV - BIH	23
	PREV- FBIH	46
	RED	725
	TEU	79
	VANR	4
	STP UKUPNO	878
AUTO MOTO KLUB "BUGOJNO", Bugojno	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	51
	PREV- FBIH	63
	RED	794
	TEU	102
	VANR	3
	STP UKUPNO	1.021
AUTOCENTAR BH, Bugojno	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	17
	PREV- FBIH	39
	RED	912
	TEU	62
	VANR	4
	STP UKUPNO	1.042
OPĆINA UKUPNO		3.673

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Kreševo	IDENTIFIKACIJA	1
	PREV - BIH	35
	PREV- FBIH	31
	RED	323
	TEU	56
	VANR	6
	STP UKUPNO	452
OPĆINA UKUPNO		452
ASA TESTING CENTAR, Gornji Vakuf/Uskoplje	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	17
	PREV- FBIH	28
	RED	306
	TEU	20
	VANR	0
	STP UKUPNO	377
OSING, Gornji Vakuf/Uskoplje	IDENTIFIKACIJA	11
	PREV - BIH	9
	PREV- FBIH	39
	RED	352
	TEU	52
	VANR	1
	STP UKUPNO	464
OPĆINA UKUPNO		841

2.1.7. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOM KANTONU

Tabela 9. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila u Hercegovačko-neretvanskom kantonu u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO	STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AGRAM, Mostar	IDENTIFIKACIJA	15	ASA TESTING CENTAR, Podružnica Mostar 2, Mostar	PREV - BIH	3
	PREV - BIH	21		PREV- FBIH	28
	PREV- FBIH	56		RED	1.537
	RED	1.791		TEU	57
	TEU	122		VANR	2
	VANR	4		STP UKUPNO	1.636
	STP UKUPNO	2.009	AGRAM, Podružnica MOSTAR 5, Mostar	IDENTIFIKACIJA	89
AGRAM PJ 3, Mostar	IDENTIFIKACIJA	3		PREV - BIH	3
	PREV - BIH	56		PREV- FBIH	46
	PREV- FBIH	113		RED	163
	RED	773		TEU	54
	TEU	176		VANR	3
	VANR	0		STP UKUPNO	358
	STP UKUPNO	1.121	CROTEHNA, Mostar	IDENTIFIKACIJA	35
AGRAM PJ 2, Mostar	IDENTIFIKACIJA	19		PREV - BIH	7
	PREV - BIH	29		PREV- FBIH	48
	PREV- FBIH	109		RED	984
	RED	827		TEU	70
	TEU	129		VANR	0
	VANR	4		STP UKUPNO	1.144
	STP UKUPNO	1.117	ASA TESTING CENTAR, Podružnica Hercegovina Promet, Mostar	IDENTIFIKACIJA	8
AGRAM Podružnica 4, Mostar	IDENTIFIKACIJA	8		PREV - BIH	0
	PREV - BIH	0		PREV- FBIH	43
	PREV- FBIH	10		RED	862
	RED	875		TEU	66
	TEU	38		VANR	1
	VANR	1		STP UKUPNO	980
	STP UKUPNO	932	AUTO_THE, Mostar	IDENTIFIKACIJA	89
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Mostar – Sutina, Mostar	IDENTIFIKACIJA	13		PREV - BIH	35
	PREV - BIH	21		PREV- FBIH	46
	PREV- FBIH	61		RED	393
	RED	862		TEU	96
	TEU	83		VANR	3
	VANR	1		STP UKUPNO	662
	STP UKUPNO	1.041	OPĆINA UKUPNO		12.978
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Mostar – Bišće Polje, Mostar	IDENTIFIKACIJA	32	REMIS, Konjic	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	41		PREV - BIH	49
	PREV- FBIH	87		PREV- FBIH	67
	RED	495		RED	610
	TEU	177		TEU	133
	VANR	5		VANR	8
	STP UKUPNO	837		STP UKUPNO	875
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Mostar, Mostar	IDENTIFIKACIJA	39	REMIS TP 1, Konjic	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	22		PREV - BIH	0
	PREV- FBIH	61		PREV- FBIH	18
	RED	882		RED	1.005
	TEU	137		TEU	35
	VANR	0		VANR	2
	STP UKUPNO	1.141		STP UKUPNO	1.065
ASA TESTING	IDENTIFIKACIJA	9	OPĆINA UKUPNO		1.940

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
CROTEHNA, Neum	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	1
	PREV- FBIH	12
	RED	292
	TEU	32
	VANR	0
	STP UKUPNO	340
OPĆINA UKUPNO		340
AGRAM, Stolac	IDENTIFIKACIJA	0
	PREV - BIH	5
	PREV- FBIH	29
	RED	492
	TEU	30
	VANR	0
	STP UKUPNO	556
ASA TESTING CENTAR, Stolac	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	0
	PREV- FBIH	8
	RED	332
	TEU	25
	VANR	0
	STP UKUPNO	368
OPĆINA UKUPNO		924
AGRAM, Čitluk	IDENTIFIKACIJA	6
	PREV - BIH	32
	PREV- FBIH	49
	RED	715
	TEU	88
	VANR	1
	STP UKUPNO	891
CROTEHNA, Čitluk	IDENTIFIKACIJA	17
	PREV - BIH	51
	PREV- FBIH	72
	RED	981
	TEU	164
	VANR	5
OPĆINA UKUPNO		1.290
AGRAM, Prozor - Rama	IDENTIFIKACIJA	1
	PREV - BIH	8
	PREV- FBIH	29
	RED	494
	TEU	45
	VANR	0
	STP UKUPNO	577
ASA TESTING CENTAR, Prozor - Rama	IDENTIFIKACIJA	1
	PREV - BIH	3
	PREV- FBIH	13
	RED	214
	TEU	22
	VANR	1
OPĆINA UKUPNO		254
OPĆINA UKUPNO		831
ASA TESTING CENTAR, Jablanica	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	11

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Jablanica	PREV- FBIH	26
	RED	743
	TEU	53
	VANR	1
	STP UKUPNO	838
OPĆINA UKUPNO		838
AGRAM, Čapljina	IDENTIFIKACIJA	7
	PREV - BIH	11
	PREV- FBIH	45
	RED	988
	TEU	120
	VANR	0
OPĆINA UKUPNO		1.171
AUTO-INDILOVIĆ PJ ČAPLJINA, Čapljina	IDENTIFIKACIJA	1
	PREV - BIH	15
	PREV- FBIH	15
	RED	431
	TEU	46
	VANR	0
OPĆINA UKUPNO		508
CROTEHNA, Čapljina	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	18
	PREV- FBIH	20
	RED	437
	TEU	66
	VANR	1
OPĆINA UKUPNO		547
OPĆINA UKUPNO		2.226

2.1.8. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U ZAPADNO-HERCEGOVAČKOM KANTONU

Tabela 10. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila u Zapadno-hercegovačkom kantonu u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AGRAM, Grude	IDENTIFIKACIJA	10
	PREV - BIH	42
	PREV- FBIH	102
	RED	665
	TEU	121
	VANR	0
	STP UKUPNO	940
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Grude	IDENTIFIKACIJA	0
	PREV - BIH	7
	PREV- FBIH	15
	RED	252
	TEU	35
	VANR	0
	STP UKUPNO	309
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Grude broj 2	IDENTIFIKACIJA	0
	PREV - BIH	24
	PREV- FBIH	62
	RED	427
	TEU	54
	VANR	0
	STP UKUPNO	567
OPĆINA UKUPNO		1.816
AGRAM, Ljubuški	IDENTIFIKACIJA	7
	PREV - BIH	11
	PREV- FBIH	96
	RED	949
	TEU	153
	VANR	5
	STP UKUPNO	1.221
ASA TESTING CENTAR, Ljubuški	IDENTIFIKACIJA	9
	PREV - BIH	18
	PREV- FBIH	61
	RED	852
	TEU	138
	VANR	8
	STP UKUPNO	1.086
CROTEHNA, Ljubuški	IDENTIFIKACIJA	10
	PREV - BIH	15
	PREV- FBIH	81
	RED	790
	TEU	98
	VANR	2
	STP UKUPNO	996
OPĆINA UKUPNO		3.303
ASA TESTING CENTAR, Posušje	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	4
	PREV- FBIH	11
	RED	414
	TEU	57
	VANR	2

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING	STP UKUPNO	493
AUTO-INDILOVIĆ, Posušje	IDENTIFIKACIJA	13
	PREV - BIH	52
	PREV- FBIH	121
	RED	684
	TEU	152
	VANR	2
	STP UKUPNO	1.024
LAGER, Posušje	IDENTIFIKACIJA	13
	PREV - BIH	12
	PREV- FBIH	34
	RED	626
	TEU	103
	VANR	3
	STP UKUPNO	791
OPĆINA UKUPNO		2.308
ASA TESTING CENTAR Podružnica AUTO AC – Široki Brijeg, Široki Brijeg	IDENTIFIKACIJA	17
	PREV - BIH	7
	PREV- FBIH	43
	RED	1.118
	TEU	117
	VANR	2
	STP UKUPNO	1.304
ASA TESTING CENTAR 2, Široki Brijeg	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	14
	PREV- FBIH	27
	RED	390
	TEU	53
	VANR	4
	STP UKUPNO	493
ASA TESTING CENTAR 3, Široki Brijeg	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	0
	PREV- FBIH	4
	RED	359
	TEU	15
	VANR	1
	STP UKUPNO	382
PARTS, Široki Brijeg	IDENTIFIKACIJA	33
	PREV - BIH	79
	PREV- FBIH	175
	RED	1.516
	TEU	260
	VANR	10
	STP UKUPNO	2.073
OPĆINA UKUPNO		4.252

2.1.9. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U KANTONU SARAJEVO

Tabela 11. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila u Kantonu Sarajevo u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO	STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ADO-TRANS, Ilijaš	IDENTIFIKACIJA	2	AGRAM, Hadžići	PREV - BIH	66
	PREV - BIH	0		PREV- FBIH	91
	PREV- FBIH	8		RED	1.335
	RED	887		TEU	146
	TEU	20		VANR	6
	VANR	3		STP UKUPNO	1.649
	STP UKUPNO	920	ASA TESTING CENTAR, Hadžići	IDENTIFIKACIJA	10
OSING, Ilijaš	IDENTIFIKACIJA	29		PREV - BIH	12
	PREV - BIH	49		PREV- FBIH	36
	PREV- FBIH	92		RED	787
	RED	544		TEU	50
	TEU	168		VANR	0
	VANR	2		STP UKUPNO	895
	STP UKUPNO	884	OPĆINA UKUPNO		2.544
OPĆINA UKUPNO		1.804	AHMETSPAHIĆ PETROL, Vogošća	IDENTIFIKACIJA	6
AC QUATTRO, Novo Sarajevo	IDENTIFIKACIJA	92		PREV - BIH	67
	PREV - BIH	3		PREV- FBIH	124
	PREV- FBIH	60		RED	929
	RED	1.703		TEU	144
	TEU	77		VANR	13
	VANR	16		STP UKUPNO	1.283
	STP UKUPNO	1.951	OSING, Vogošća	IDENTIFIKACIJA	30
AUTOCENTAR BH, Podružnica Novo Sarajevo	IDENTIFIKACIJA	4		PREV - BIH	9
	PREV - BIH	3		PREV- FBIH	72
	PREV- FBIH	22		RED	1.158
	RED	577		TEU	82
	TEU	26		VANR	5
	VANR	1		STP UKUPNO	1.356
	STP UKUPNO	633	OPĆINA UKUPNO		2.639
AUTOCENTAR BH, Podružnica Sarajevo Novo Sarajevo	IDENTIFIKACIJA	7	ASA TESTING CENTAR Podružnica Ilidža, Ilidža	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	19		PREV - BIH	14
	PREV- FBIH	66		PREV- FBIH	60
	RED	1.332		RED	937
	TEU	74		TEU	93
	VANR	2		VANR	3
	STP UKUPNO	1.500		STP UKUPNO	1.110
EUROSERVIS Livno, Podružnica Sarajevo, Novo Sarajevo	IDENTIFIKACIJA	15	ASA TESTING CENTAR Podružnica Vlakovo, Ilidža	IDENTIFIKACIJA	33
	PREV - BIH	0		PREV - BIH	70
	PREV- FBIH	21		PREV- FBIH	132
	RED	809		RED	462
	TEU	38		TEU	233
	VANR	1		VANR	8
	STP UKUPNO	884		STP UKUPNO	938
GMC, Novo Sarajevo	IDENTIFIKACIJA	4	UNITRADE, Ilidža	IDENTIFIKACIJA	60
	PREV - BIH	17		PREV - BIH	51
	PREV- FBIH	56		PREV- FBIH	94
	RED	1.794		RED	1.096
	TEU	74		TEU	219
	VANR	5		VANR	15
	STP UKUPNO	1.950		STP UKUPNO	1.535
OPĆINA UKUPNO		6.918	ŠILJAK, Ilidža	IDENTIFIKACIJA	1
AGRAM, Hadžići	IDENTIFIKACIJA	5		PREV - BIH	7

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ŠILJAK, Ilidža	PREV- FBIH	31
	RED	790
	TEU	73
	VANR	7
	STP UKUPNO	909
AGRAM, Ilidža	IDENTIFIKACIJA	203
	PREV - BIH	29
	PREV- FBIH	93
	RED	836
	TEU	135
	VANR	10
	STP UKUPNO	1.306
OPĆINA UKUPNO		5.798
AGRAM, Podružnica SARAJEVO 4, Stari Grad	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	3
	PREV- FBIH	18
	RED	529
	TEU	18
	VANR	0
	STP UKUPNO	572
OPĆINA UKUPNO		572
AGRAM, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	52
	PREV - BIH	19
	PREV- FBIH	275
	RED	2.383
	TEU	210
	VANR	1
	STP UKUPNO	2.940
ASA TESTING CENTAR, Podružnica 2, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	39
	PREV - BIH	3
	PREV- FBIH	68
	RED	1.559
	TEU	59
	VANR	3
	STP UKUPNO	1.731
ASA TESTING CENTAR, Podružnica Hidrogradnja, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	49
	PREV - BIH	48
	PREV- FBIH	92
	RED	336
	TEU	118
	VANR	5
	STP UKUPNO	648
ASA TESTING CENTAR - Rajlovac, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	146
	PREV - BIH	1
	PREV- FBIH	49
	RED	299
	TEU	53
	VANR	3
	STP UKUPNO	551
AUTOCENTAR BH, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	52
	PREV - BIH	16
	PREV- FBIH	86
	RED	769
	TEU	75
	VANR	13

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
AUTOCENTAR BH	STP UKUPNO	1.011
CENTROTRANS, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	72
	PREV - BIH	114
	PREV- FBIH	124
	RED	362
	TEU	131
	VANR	8
	STP UKUPNO	811
KJKP GRAS - Depo trolejbusa, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	0
	PREV - BIH	12
	PREV- FBIH	26
	RED	86
	TEU	9
	VANR	1
	STP UKUPNO	134
KJKP GRAS - Srđana Aleksića 1, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	0
	PREV - BIH	2
	PREV- FBIH	3
	RED	40
	TEU	17
	VANR	0
	STP UKUPNO	62
OSING, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	8
	PREV - BIH	20
	PREV- FBIH	134
	RED	1.718
	TEU	132
	VANR	10
	STP UKUPNO	2.022
OSING 2, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	33
	PREV- FBIH	70
	RED	340
	TEU	117
	VANR	5
	STP UKUPNO	570
REMIS, Novi Grad	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	75
	PREV- FBIH	158
	RED	1.971
	TEU	247
	VANR	5
	STP UKUPNO	2.461
OPĆINA UKUPNO		12.941
AGRAM, Centar	IDENTIFIKACIJA	60
	PREV - BIH	2
	PREV- FBIH	12
	RED	887
	TEU	26
	VANR	2
	STP UKUPNO	989
ASA TESTING CENTAR, Podružnica AUTODELTA, Centar	IDENTIFIKACIJA	16
	PREV - BIH	15
	PREV- FBIH	21
	RED	1.481

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Podružnica AUTODELTA, Centar	TEU	67
	VANR	6
	STP UKUPNO	1.606
ASA TESTING CENTAR, Podružnica STP Jezero, Centar	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	1
	PREV- FBIH	16
	RED	454
	TEU	12
	VANR	2
	STP UKUPNO	490
BN - STEP, Centar	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	1
	PREV- FBIH	71
	RED	453
	TEU	34
	VANR	1
	STP UKUPNO	562
TPV Podružnica II Sarajevo, Centar	IDENTIFIKACIJA	207
	PREV - BIH	0
	PREV- FBIH	40
	RED	622
	TEU	41
	VANR	11
	STP UKUPNO	921
OPĆINA UKUPNO		4.568

2.1.10. BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA PO VRSTAMA PREGLEDA U KANTONU 10.

Tabela 12. Broj obavljenih pregleda po vrstama pregleda po stanicama za tehnički pregled vozila u Kantonu 10 u prvom tromjesečju 2026. godine

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
MIJAČ, Drvar	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	27
	PREV- FBIH	48
	RED	412
	TEU	51
	VANR	4
	STP UKUPNO	547
OPĆINA UKUPNO		547
AUTOSERVIS VILA, Kupres	IDENTIFIKACIJA	5
	PREV - BIH	0
	PREV- FBIH	13
	RED	215
	TEU	17
	VANR	0
	STP UKUPNO	250
OPĆINA UKUPNO		250
2000-DARC, Livno	IDENTIFIKACIJA	2
	PREV - BIH	12
	PREV- FBIH	23
	RED	460
	TEU	64
	VANR	3
	STP UKUPNO	564
AC KRŽELJ, Livno	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	14
	PREV- FBIH	43
	RED	582
	TEU	88
	VANR	0
	STP UKUPNO	731
EUROSERVIS, Livno	IDENTIFIKACIJA	9
	PREV - BIH	21
	PREV- FBIH	47
	RED	1.009
	TEU	76
	VANR	5
	STP UKUPNO	1.167
OPĆINA UKUPNO		2.462
AGRAM, Tomislavgrad	IDENTIFIKACIJA	7
	PREV - BIH	10
	PREV- FBIH	19
	RED	724
	TEU	63
	VANR	2
	STP UKUPNO	825
ASA TESTING CENTAR, Tomislavgrad	IDENTIFIKACIJA	4
	PREV - BIH	34
	PREV- FBIH	30
	RED	384
	TEU	49
	VANR	0

STPV	VRSTA PREGLEDA	UKUPNO
ASA TESTING CENTAR, Tomislavgrad	STP UKUPNO	501
CROTEHNA, Tomislavgrad	IDENTIFIKACIJA	3
	PREV - BIH	15
	PREV- FBIH	26
	RED	485
	TEU	103
	VANR	1
	STP UKUPNO	633
OPĆINA UKUPNO		1.959

U Tabeli 13. su predstavljeni podaci o obavljenim pregledima za prvi tromjesečni period po godinama.

Tabela 13. Broj obavljenih pregleda u prvom tromjesečju po godinama (2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020., 2021., 2022., 2023., 2024., 2025. i 2026.)

PRVO TROMJESEČJE - GODINA	BROJ PREGLEDA	BROJ EKO TESTOVA
2008.	122.213	*
2009.	123.260	*
2010.	130.341	110.690
2011.	128.785	107.938
2012.	128.001	107.329
2013.	128.976	108.784
2014.	133.723	113.038
2015.	140.273	119.751
2016.	147.605	126.473
2017.	149.646	125.379
2018.	155.814	131.358
2019.	161.917	136.253
2020.	159.683	135.212
2021.	163.212	136.576
2022.	164.425	136.948
2023.	169.243	140.356
2024.	176.694	145.974
2025.	184.691	152.465
2026.	193.310	159.623

*Evidentiranje obavljenog EKO testa se vršilo obavezno nakon 1.5.2009. godine, do tog perioda rad EKO testa se radio kao sastavni dio nekog pregleda i isti se nije obavezno posebno evidentirao.

Iz Tabele 13. se vidi da je došlo do povećanja broja obavljenih tehničkih pregleda vozila i broja obavljenih EKO TESTOVA u prvom tromjesečju 2026. godine u odnosu na prvo tromjesečje 2025. godine.

U prvom tromjesečju u 2026. godini obavljeno je 8.619 pregleda i 7.158 EKO TESTOVA više nego u prvom tromjesečju 2025. godine.

Povećanje broja obavljenih tehničkih pregleda se bilježi od 2021. godine, ako se zanemari 2020. godina u kojoj je vladala korona kriza i značajno usporila sve privredne tokove.

2.2. STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA O OBAVLJENIM TEHNIČKIM PREGLEDIMA VOZILA

Tabelom 14. je, na osnovu dobivenih podataka o obavljenim identifikacijama, redovnim i pregledima za ispunjavanje tehničko-eksploatacionih uslova, dat prikaz prosječne starosti vozila prema vrsti vozila u prvom tromjesečju 2026. godine.

Tabelom 15. su prikazani podaci o utvrđenim neispravnostima prilikom pregleda vozila u prvom tromjesečju 2026. godine, a Tabelom 16. podaci o ukupnom broju evidentiranih neispravnosti po tromjesečjima po godinama.

Tabelom 17. su dati podaci o broju vraćenih vozila na prvom i ponovljenom pregledu po stanicama za tehnički pregled vozila u prvom tromjesečju 2026. godine.

Tabelom 18. su prikazani podaci o prosječnoj starosti voznog parka na stanicama za tehnički pregled vozila u prvom tromjesečju 2026. godine.

Tabelom 19. su prikazani podaci o izabranoj vrsti vozila, vrsti goriva, eko karakteristikama (euro normi) na osnovu obavljenih identifikacija, redovnih i tehničko-eksploatacionih pregleda u Federaciji Bosne i Hercegovine u prvom tromjesečju 2026. godine.

Tabela 14. Prosječna starost vozila u prvom tromjesečju 2026. godine prema vrsti vozila*

KATEGORIJE / VRSTE VOZILA	PROSJEČNA STAROST	KATEGORIJE / VRSTE VOZILA	PROSJEČNA STAROST
L1	11,04	O1	10,84
L2	17,4	O2	13,91
L3	14,14	O3	29,68
L5	10,68	O4	14,8
L6	22	R1	0,2
L7	9,9	R2	7,71
M1	17,29	R3	11,62
M2	17,48	S2	7
M3	16,47	T1	27,75
N1	13,61	T2	28,36
N2	20,16	T3	4,17
N3	14,48	T4	23,73
RADNA MAŠINA	16,08	T5	13,05
		C5	39

*Napomena: Radi jednostavnijeg prikaza podaci o prosječnoj starosti vozila u Federaciji BiH su dati na nivou osnovnih kategorija/potkategorija/vrsta vozila. Tako na primjer pod **L1** je dobivena prosječna starost i to za vozila za kategoriju L potkategoriju L1-MOPED po staroj klasifikaciji i kategoriju L1e potkategorije L1e-A-MOPED NISKIH PERFORMANSI, L1e-B-MOPED prema klasifikaciji od 01.09.2020. godine. Pod **M1** je dobivena prosječna starost i to za vozila za kategoriju M potkategoriju M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL po staroj klasifikaciji i kategorije M1, M1G (M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL i M1G-PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI) prema klasifikaciji od 01.09.2020. godine.

Tabela 15. Broj neispravnosti po pojedinim sistemima/podsistemima/uređajima u prvom tromjesečju 2026. godine

Sistem/Podsistem/Uređaj			Broj neispravnosti
Kočnice	Mehaničko stanje i funkcionalnost	Ostalo	0
		Nosač pedale radne kočnice (nožna komanda)	0
		Stanje pedale i radni hod	1
		Vakuumska pumpa ili kompresor i rezervoar	0
		Indikator ili pokazivač upozorenja o niskom pritisku	0
		Ručni kočni ventil	0
		Parkirna kočnica, komanda	1
		Kočni ventili (nožni ventili, ventili za rasterećenje, regulatori-razvodnici, rele-ventili)	2
		Spojničke glave za kočenje prikolice	0
		Rezervoar za vazduh pod pritiskom	0
		Servo jedinice kočnice, glavni kočni cilindar (hidraulični sistem)	1
		Kruti kočni vodovi	12
		Elastični kočni vodovi	11
		Kočne obloge (pločice disk kočnice)	4
		Kočni doboši, kočni diskovi	1
		Kočna elastična užad, poluge, poluge mehaničkog prijenosnog mehanizma	2
		Uređaji za aktiviranje kočnice (uključujući akumulaciono-opružne cilindre ili hidraulične kočne cilindre)	0
		Ventili za mjerenje opterećenja	0
		Regulator sile kočenja	0
		Sistem za dugotrajno kočenje (gdje je ugrađen ili ako se zahtjeva)	0
		ABS (gdje je ugrađen ili ako se zahtjeva)	0
		Ukupno	35
	Performanse i efikasnost	Performanse i efikasnost radne kočnice	737
		Performanse i efikasnost pomoćne kočnice	852
		Performanse i efikasnost parkirne kočnice	23
		Sistem za dugotrajno kočenje (uključujući motornu kočnicu)	0
		Ukupno	1.612
Upravljački sistem		Ostalo	0
		Točak upravljača (volan)	2
		Stup upravljača	1
		Prijenosni mehanizam upravljača	10
		Poluge i zglobovi upravljača	28
		Servo-upravljač	4
		Amortizer upravljača	0
		Graničnik ugla zakretanja upravljača	0
		Ukupno	45
Uređaji za osvjtljavanje i svjetlosnu signalizaciju		Ostalo	0
		Kratko svjetlo	64
		Dugo svjetlo	56
		Prednje svjetlo za maglu	16
		Pokretno svjetlo (reflektori za osvjtljavanje radova)	0
		Svjetlo za vožnju unatrag	29
		Prednja pozicijska svjetla	33
		Stražnja pozicijska svjetla	48
		Stražnje svjetlo za maglu	7
		Parkirna svjetla	2
		Gabaritna svjetla	9
		Svjetla registarske tablice	36
		Žuta rotacijska ili treptava svjetla	3
		Plava ili crvena rotacijska ili treptava svjetla	0

Sistem/Podsistem/Uređaj. go		
Uređaji za osvijetljavanje i svjetlosnu signalizaciju	Katadiopteri	10
	Stop svjetla	145
	Pokazivači smjera	52
	Uređaj za istovremeno uključivanje svih pokazivača smjera	1
	Dnevno svjetlo	14
	Ukupno	525
Uređaji koji omogućuju normalnu vidljivost	Ostalo	0
	Vjetrobran i druge staklene površine	169
	Brisači i perači vjetrobrana	17
	Vozačka ogledala	51
	Ukupno	237
Samonosiva karoserija te šasija sa kabinom i nadogradnjom	Ostalo	0
	Samonosiva karoserija	12
	Šasija	1
	Kabina	7
	Nadgradnja	13
	Ukupno	33
Elementi ovjesa, osovine, točkovi	Ostalo	0
	Polužje ovjesa	71
	Zglobovi ovjesa	130
	Amortizeri	17
	Opruge	15
	Glavina točka	8
	Naplaci - felge	3
	Pneumatici	63
	Ukupno	307
Motor	Ostalo	0
	Oslonci motora	3
	Zauljenost motora	20
	Sistem za paljenje	1
	Razvodni mehanizam	0
	Sistem za napajanje gorivom	2
	Ukupno	26
Buka vozila	Ostalo	0
	Buka u mirovanju vozila sa upaljenim motorom	6
	Ukupno	6
Elektrouređaji i instalacije	Ostalo	0
	Elektropokretač	0
	Generator	0
	Akumulator	10
	Kontakt brava	3
	Električni vodovi	9
	Ukupno	22
Prijenosni mehanizam	Ostalo	0
	Kvačilo	0
	Mjenjač	0
	Vratila, diferencijal i poluvratila	1
	Lanac, lančanici, remen, remenice	1
	Ukupno	2
Kontrolni i signalni uređaji	Ostalo	0
	Brzinomjer s putomjerom	4
	Kontrolna plava lampa za dugo svjetlo	6
	Sirena	10
	Tahograf ili nadzorni uređaj (euro tahograf)	25
	Ograničivač brzine	0
	Svjetlosni ili zvučni signal pokazivača smjera	17
	Ostali signalni uređaji za kontrolu rada pojedinih mehanizama ugrađ. na vozilu	6
	Ukupno	70

Sistem/Podsistem/Uređaj		Broj neispravnosti
Ispitivanje izduvnih gasova motornih vozila	Ostalo	0
	Izduvni sistem	189
	Usisni sistem	0
	Sistem za paljenje	0
	Sistem za napajanje gorivom	0
	Razvodni mehanizam	0
	vozila BEZ KATALIZATORA - ispitivanje zapreminskog sadržaja ugljen monoksida (CO) u izduvnom gasu na brzini vrtnje praznog hoda	6
	vozila SA KATALIZATOROM - ispitivanje zapreminskog sadržaja ugljen monoksida (CO) u izduvnom gasu pri povišenoj brzini vrtnje i pri brzini vrtnje praznog hoda. Izračunavanje faktora zraka lambda na povišenoj brzini vrtnje	403
	DIZEL - ispitivanje srednjeg stepena zacrnjenja izduvnog gasa	6
	Ukupno	604
Uređaj za spajanje vučnog i priključnog vozila	Ostalo	0
	Mehanička spojnica	0
	Električni priključak spojnice	2
	Ukupno	2
Ostali uređaji i dijelovi vozila	Ostalo	0
	Unutrašnjost kabine, sjedala i prostora za putnike	10
	Uređaj za ventilaciju kabine i vjetrombrana	1
	Vrata vozila	7
	Pokretni prozori i krovovi	4
	Brave	10
	Izlaz za slučaj opasnosti	0
	Blatobrani	27
	Branici	42
	Sigurnosni pojasevi	4
	Dodatne komande za vozilo kojim upravlja osoba sa tjelesnim nedostacima	0
	Kontrola ispravnosti ograničivača brzine na motociklima opremljenim varijatorskim elementima transmisije	0
	Dodatne komande za vozilo autoškole	0
	Ukupno	105
Oprema vozila	Ostalo	0
	Aparat za gašenje požara	19
	Sigurnosni trougao	6
	Kutija prve pomoći	11
	Klinasti podmetači	1
	Čekić za razbijanje stakla u slučaju nužde	0
	Rezervne žarulje	5
	Rezervni točak ili tuba zraka pod pritiskom ili adekvatno ljepilo	3
	Sajla ili poluga za vuču	1
	Ukupno	46
Registarske tablice	Ostalo	0
	Registarske tablice	1
	Ostale oznake	0
	Ukupno	1
Uređaj za gas	Ostalo	0
	Gasna instalacija na vozilu	1
	Rezervoar gasa	1
	Armatura rezervoara gasa	0
	Isparavač gasa (za LPG)	0
	Regulator pritiska	0
	Vodovi za gas niskog pritiska	0
	Vodovi za sredstva za grijanje	0

Sistem/Podsistem/Uređaj		Broj neispravnosti
Uređaj za gas	Električni uređaji i instalacije	0
	Tehničko uputstvo za uređaj za gas	3
	Naljepnica sa oznakom gasa	1
	Ukupno	6
Greške automatski evidentirane prilikom unosa podataka o mjerenjima	Koeficijent kočenja radne kočnice prenizak	0
	Koeficijent kočenja pomoćne kočnice prenizak	0
	Razlika sila kočenja na točkovima iste osovine previsoka	0
	Tačka isparavanja kočione tekućine preniska	40
	Ukupno	40
UKUPNO NEISPRAVNOSTI		3.724

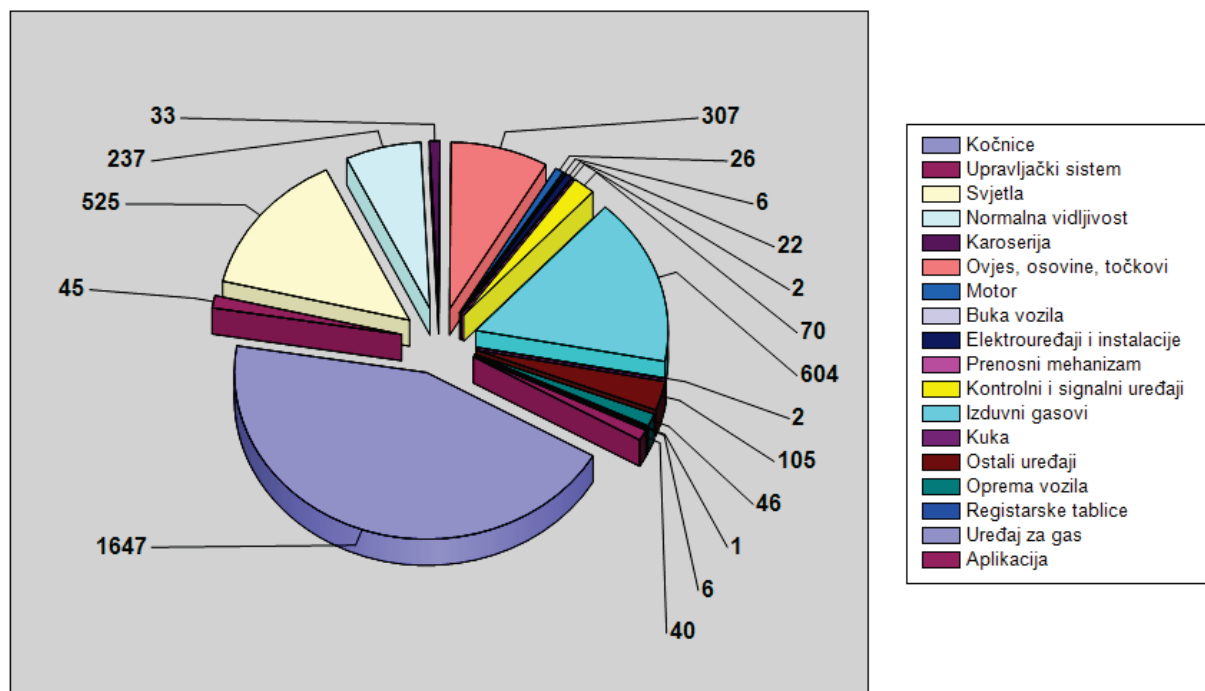
Tabela 16. Broj evidentiranih neispravnosti u prvom tromjesečju po godinama

PRVO TROMJESEČJE PO GODINAMA	BROJ NEISPRAVNOSTI
2026.	3.724
2025.	4.459
2024.	4.362
2023.	4.629
2022.	4.882
2021.	5.760
2020.	6.757
2019.	5.130
2018.	5.106
2017.	4.946
2016.	7.059
2015.	5.621

Ukupan broj evidentiranih neispravnosti u prvom tromjesečju 2026. godine je 3.724.

Broj evidentiranih neispravnosti u ovom tromjesečnom periodu u odnosu na isti prošlogodišnji tromjesečni period je manji za 735. Nakon manjeg povećanja broja evidentiranih neispravnosti u prvom tromjesečnom periodu 2025. godine došlo je do velikog pada broja utvrđenih neispravnosti u prvom tromjesečju 2026. godine i broj evidentiranih neispravnosti je manji i u odnosu na do sada najmanje zabilježeni broj evidentiranih neispravnosti u prvom tromjesečju 2024. godine.

Ukupan broj kvarova po sistemima kvarova

Grafikon 1. Prikaz evidentiranih neispravnosti prilikom pregleda vozila po sistemima u prvom tromjesečju 2026. godine

Najveći broj evidentiranih neispravnosti je u sistemu kočnice 1.647, slijedi ispitivanje sastava izduvnih gasova motornih vozila (izduvni gasovi) sa 604, te uređaji za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju sa 525 evidentiranih neispravnosti.

Tabela 17. Broj neispravnih vozila na prvom i ponovljenom pregledu po stanicama za tehnički pregled vozila u prvom tromjesečju 2026. godine

Naziv STP	Mjesto STP	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu	Broj neispravnih vozila koja nisu pristupila ponovljenom pregledu
UKUPNO	UKUPNO	2.264	1	98
2000-DARC d.o.o.	Livno	2	0	0
AC KRŽELJ d.o.o.	Livno	8	0	0
AC QUATTRO d.o.o.	Novo Sarajevo	52	0	1
ADDA PROMET doo	Velika Kladuša	26	0	2
ADO-TRANS d.o.o Visoko, Podružnica TPV Ilijaš	Ilijaš	15	0	0
ADO-TRANS doo Visoko, Podružnica TPV Tešanj	Tešanj	22	0	1
AGRAM d.d Ljubuški Podružnica MOSTAR 5	Mostar	2	0	0
AGRAM d.d Podružnica SARAJEVO 4	Centar	4	0	0
AGRAM d.d. Bugojno	Bugojno	16	0	0
AGRAM d.d. Cazin	Cazin	9	0	1
AGRAM d.d. Čapljina	Čapljina	12	0	0
AGRAM d.d. Čitluk	Čitluk	8	0	0
AGRAM d.d. Grude	Grude	0	0	0
AGRAM d.d. Jajce	Jajce	6	0	0
AGRAM d.d. Ljubuški	Ljubuški	29	0	0
AGRAM d.d. Mostar	Mostar	14	0	0
Agram d.d. Mostar 3	Mostar	0	0	0
AGRAM d.d. NOVI GRAD SARAJEVO	Novi Grad	22	0	0
AGRAM d.d. Odžak	Odžak	7	0	3
Agram d.d. Podr. Mostar zastupn. STP Mostar 2	Mostar	3	0	0
AGRAM d.d. Podružnica Gračanica	Gračanica	4	0	0
AGRAM d.d. Podružnica Vitez	Vitez	2	0	0
AGRAM D.D. Podružnica Zenica 2	Zenica	5	0	1
AGRAM d.d. Prozor - Rama	Prozor - Rama	4	0	0
AGRAM d.d. Sarajevo - Centar	Centar	1	0	0
AGRAM d.d. Srebrenik	Srebrenik	46	0	0
AGRAM d.d. Stolac	Stolac	2	0	0
AGRAM d.d. Tomislavgrad	Tomislavgrad	9	0	0
AGRAM d.d. Tuzla	Tuzla	6	0	0
AGRAM d.d. Zenica	Zenica	24	0	0
AGRAM d.d. Žepče	Žepče	8	0	1
AGRAM DD PODRUŽNICA Bužim	Bužim	9	0	0
Agram DD Podružnica Hadžići	Hadžići	14	0	1

Naziv STP	Mjesto STP	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu	Broj neispravnih vozila koja nisu pristupila ponovljenom pregledu
AGRAM dd Podružnica Ilidža	Ilidža	8	0	1
Agram dd Podružnica Mostar 4	Mostar	1	0	0
AGRAM DD PODRUŽNICA Orašje	Orašje	3	0	0
AGRAMINVEST d.o.o. Mostar Podružnica Bihać	Bihać	31	0	0
AHMETSPAHIĆ PETROL d.o.o.	Vogošća	42	1	1
AMOX-TREYD DOO Kalesija	Kalesija	8	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o SARAJEVO PODRUŽNICA 2. SARAJEVO	Novi Grad	13	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o SARAJEVO PODRUŽNICA 3 FOJNICA	Fojnica	6	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o SARAJEVO PODRUŽNICA BOSANSKA KRUPA 2	Bosanska Krupa	20	0	1
ASA TESTING CENTAR d.o.o SARAJEVO PODRUŽNICA JABLANICA	Jablanica	3	0	1
ASA TESTING CENTAR d.o.o Sarajevo, Podružnica Tuzla	Tuzla	32	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica AUTO AC – Široki Brijeg	Široki Brijeg	4	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA AUTODELTA	Centar	10	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Berlina- Bihać	Bihać	2	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA BIHAĆ	Bihać	4	0	1
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Bosanska Krupa	Bosanska Krupa	8	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Bosanski Petrovac	Bosanski Petrovac	2	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Bugojno	Bugojno	2	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Busovača	Busovača	3	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Cazin	Cazin	66	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Domaljevac-Šamac	Domaljevac - Šamac	0	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Gornji Vakuf/Uskoplje	Gornji Vakuf - Uskoplje	3	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA	Gračanica	2	0	0

Naziv STP	Mjesto STP	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu	Broj neispravnih vozila koja nisu pristupila ponovljenom pregledu
GRAČANICA				
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Gradačac	Gradačac	2	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Grude	Grude	35	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Grude broj 2	Grude	5	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Hadžići	Hadžići	5	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Hercegovina Promet Mostar	Mostar	15	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Hidrogradnja-Sarajevo	Novi Grad	8	0	1
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA ILIDŽA	Ilidža	11	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Kiseljak	Kiseljak	0	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA KLJUČ	Ključ	13	0	1
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Kreševo	Kreševo	5	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA LUKAVAC	Lukavac	5	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Ljubuški	Ljubuški	3	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA MOSTAR	Mostar	1	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Mostar 2	Mostar	20	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA MOSTAR SUTINA	Mostar	7	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Mostar- Bišće Polje	Mostar	0	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Novi Travnik	Novi Travnik	25	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Orašje	Orašje	8	0	1
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Posušje	Posušje	2	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Prozor- Rama	Prozor - Rama	1	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA SANSKI MOST	Sanski Most	25	0	0

Naziv STP	Mjesto STP	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu	Broj neispravnih vozila koja nisu pristupila ponovljenom pregledu
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Sanski Most 2	Sanski Most	0	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA SARAJEVO RAJLOVAC	Novi Grad	6	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA STOLAC	Stolac	1	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA STP JEZERO, SARAJEVO	Centar	1	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Široki Brijeg 2	Široki Brijeg	1	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Široki Brijeg 3	Široki Brijeg	0	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Tešanj	Tešanj	1	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Tomislavgrad	Tomislavgrad	3	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA TRAVNIK	Travnik	5	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Travnik 2	Travnik	42	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Velika Kladuša 2	Velika Kladuša	50	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Visoko	Visoko	9	0	1
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Vitez	Vitez	12	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Vlakovo	Ilidža	1	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA ZENICA	Zenica	23	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Žepče	Žepče	4	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Živinice	Živinice	13	0	0
ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO, PODRUŽNICA OLOVO	Olovo	15	0	1
ASA TESTING CENTAR doo Sarajevo Podružnica Gračanica 2	Gračanica	4	0	0
ASA TESTING CENTAR doo Sarajevo Podružnica Tešanj Vatrogasno	Tešanj	3	0	0
ASA TESTING CENTAR doo Sarajevo Podružnica Zenica 2	Zenica	27	0	0
ASA TESTING CENTAR doo Sarajevo, podružnica Goražde	Goražde	5	0	0

Naziv STP	Mjesto STP	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu	Broj neispravnih vozila koja nisu pristupila ponovljenom pregledu
AUTO MOTO KLUB "BUGOJNO" d.o.o.	Bugojno	13	0	1
AUTOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo, Podružnica Novo Sarajevo	Novo Sarajevo	5	0	0
AUTOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo	Novi Grad	8	0	2
AUTOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Bugojno	Bugojno	11	0	0
AUTOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Goražde	Goražde	13	0	0
AUTOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Sarajevo	Novo Sarajevo	14	0	0
AUTOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Tuzla	Tuzla	18	0	1
AUTOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Zenica	Zenica	39	0	10
AUTOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Živinice	Živinice	1	0	1
AUTO-INĐILOVIĆ doo PJ ČAPLJINA	Čapljina	0	0	0
AUTO-INĐILOVIĆ doo Posušje	Posušje	5	0	0
AUTOSERVIS VILA d.o.o.	Kupres	10	0	0
BN-STEP d.o.o. Zavidovići	Zavidovići	5	0	0
BN-STEP d.o.o. Zavidovići PJ Sarajevo	Centar	1	0	0
BN-STEP d.o.o. Zavidovići PJ-2	Zavidovići	41	0	5
BOSNAEXPRES dd Doboj Jug	Doboj Jug	0	0	0
BTS d.o.o. Visoko	Visoko	37	0	0
CENTROTRANS DD	Novi Grad	10	0	4
CROTEHNA d.o.o Podružnica Čapljina	Čapljina	1	0	0
CROTEHNA d.o.o Podružnica Mostar	Mostar	7	0	1
CROTEHNA d.o.o.	Ljubuški	9	0	2
CROTEHNA D.O.O. Podružnica Jajce	Jajce	6	0	0
CROTEHNA D.O.O. Podružnica Neum	Neum	2	0	0
CROTEHNA D.O.O. Podružnica Novi Travnik	Novi Travnik	0	0	0
CROTEHNA D.O.O. Podružnica Vitez	Vitez	12	0	0
CROTEHNA doo Ljubuški Podružnica Čitluk	Čitluk	11	0	0
CROTEHNA doo PJ Tomislavgrad	Tomislavgrad	2	0	0
ČAVKIĆ d.o.o. Bihać	Bihać	23	0	2
ČAVKIĆ doo, RJ AUTOSERVIS Cazin	Cazin	3	0	0
ĆOSIĆPROMEX d.o.o.	Usora	1	0	0
DRR AUTO DOO KISELJAK	Kiseljak	7	0	0

Naziv STP	Mjesto STP	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu	Broj neispravnih vozila koja nisu pristupila ponovljenom pregledu
EUROSERVIS d.o.o Livno Podružnica Sarajevo	Novo Sarajevo	6	0	0
EUROSERVIS d.o.o. Livno	Livno	1	0	0
FD Investment d.o.o.	Žepče	2	0	0
GANJGO LINE doo Doboj-Jug	Doboj Jug	34	0	0
GMC doo Sarajevo	Novo Sarajevo	24	0	2
GRAD-LUX D.O.O	Gradačac	10	0	2
GRAKOP doo Kiseljak	Kiseljak	17	0	0
GRAPS d.o.o. Gradačac	Gradačac	18	0	2
INGOS d.o.o. Lukavac	Lukavac	19	0	0
KAMASS d.o.o.	Cazin	16	0	0
KJKP GRAS doo, Depo trolejbusa	Novi Grad	10	0	0
KJKP GRAS doo, Srđana Aleksića br. 1	Novi Grad	3	0	0
K-PROJEKT d.o.o. Žepče	Žepče	13	0	1
MIJAČ doo Banja Luka PJ Mijač Drvar	Drvar	6	0	0
NASKO DOO	Lukavac	2	0	0
NIPEX d.o.o.	Tuzla	3	0	0
ORMAN doo Kiseljak PJ 3 Busovača	Busovača	16	0	0
OSING d.o.o PJ Sarajevo	Novi Grad	7	0	0
OSING d.o.o. P.J. Čelić	Čelić	1	0	0
OSING d.o.o. P.J. Kladanj	Kladanj	12	0	1
OSING d.o.o. PJ Klokotnica	Doboj Istok	3	0	1
OSING d.o.o. Podružnica S.T.P.V. Vareš	Vareš	4	0	0
OSING d.o.o. PSTPV Gornji Vakuf/Uskoplje	Gornji Vakuf - Uskoplje	9	0	0
OSING d.o.o. PSTPV NOVI GRAD 2	Novi Grad	21	0	4
OSING d.o.o. PSTPV Travnik	Travnik	18	0	3
OSING d.o.o. Sarajevo - STPV Breza	Breza	15	0	0
OSING doo PJ Ilijaš	Ilijaš	19	0	2
OSING doo PJ Vogošća	Vogošća	3	0	0
OSING doo PSTPV Tuzla	Tuzla	13	0	1
OSING doo PSTPV Breza 2	Breza	1	0	0
PARTS DOO	Široki Brijeg	19	0	0
POLO d.o.o. Kalesija	Kalesija	7	0	1
POLO doo PJ Tuzla	Tuzla	31	0	2
POZDER d.o.o Banovići	Banovići	53	0	1
PSC-JELAH d.o.o.	Tešanj	15	0	1
REGOS CENTAR DOO	Bihać	7	0	0
Rekonstrukcija d.o.o.	Kakanj	9	0	1

Naziv STP	Mjesto STP	Broj neispravnih vozila na prvom pregledu	Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu	Broj neispravnih vozila koja nisu pristupila ponovljenom pregledu
REMIS d.o.o. Konjic	Konjic	20	0	0
REMIS d.o.o. P.J. Srebrenik	Srebrenik	55	0	3
REMIS d.o.o. TP1 Konjic	Konjic	11	0	0
REMIS doo Banovići	Banovići	14	0	1
REMIS doo PJ TP Vitez	Vitez	10	0	1
REMIS doo Visoko	Visoko	55	0	3
REMIS doo Visoko PJ Živinice	Živinice	4	0	0
REMIS doo Zenica	Zenica	36	0	0
REMIS Sarajevo	Novi Grad	9	0	0
ROYAL TOYS d.o.o. Gračanica	Gračanica	47	0	1
SAMN d.o.o. Tuzla	Tuzla	17	0	2
SELIMPEX d.o.o. Srebrenik	Srebrenik	6	0	0
SJAJ d.o.o.	Maglaj	13	0	0
SJAJ d.o.o. Maglaj Podružnica SJAJ 2	Tuzla	0	0	0
SJAJ doo Maglaj Podružnica SJAJ 1	Maglaj	7	0	3
STP "LAGER" Posušje	Posušje	1	0	0
STP AUTO_THE d.o.o Mostar	Mostar	2	0	0
STTP KAHRIB d.o.o. Sapna	Sapna	2	0	1
ŠILJAK d.o.o. Ilidža	Ilidža	37	0	4
TPV d.o.o. Zenica, Podružnica II Sarajevo	Centar	0	0	0
TRANSPORT d.o.o	Kakanj	35	0	3
TZINSPEKT D.O.O. TUZLA	Tuzla	14	0	1
UNITRADE d.o.o. Ljubuški Podružnica tehnički pregled ILIDŽA	Ilidža	1	0	0
ZEKO-PROMET d.o.o. Odžak	Odžak	0	0	0
ŽIVINICEREMONT d.o.o.	Živinice	0	0	0

Osoblje na nekoliko stanica za tehnički pregled vozila u svom radu u integralnom informacionom sistemu a)TEST nije evidentiralo niti jedno neispravno vozilo u prvom tromjesečju 2026. godine. Nazivi takvih stanica za tehnički pregled vozila su posebno **označeni (boldirani)**.

Određen broj stanica tehničkih pregleda vozila radio je jedan kraći vremenski period u prvom tromjesečju 2026. godine nakon kojeg su prešli u vlasništvo/zakup drugog pravnog lica.

STRUČNI BILTEN – IPI će biti obavezno dostavljen svim nadležnim i ostalim relevantnim organima (nadležna ministarstva na svim nivoima, federalna i kantonalne saobraćajne/prometne inspekcije i drugim), da bi isti imali uvid u rad stanica za tehnički pregled vozila.

Dodatna pojašnjenja za pojedine kolone u Tabeli 17.

- U Tabelu 17. su uključeni svi validni (nestornirani) tehnički pregledi svih vrsta pregleda, koji su evidentirani u sistemu u odabranom vremenskom periodu.
- U koloni **Broj neispravnih vozila na prvom pregledu** evidentira se broj vozila koja su na prvom tehničkom pregledu dobila završnu ocjenu neispravno. U obzir se uzimaju samo pregledi koji nisu stornirani i koji su obavljeni u odabranom vremenskom periodu.

- U koloni **Broj neispravnih vozila na ponovljenom pregledu** se evidentira se broj vozila koja su na ponovljenom mjerenju tehničkog pregleda dobila završnu ocjenu neispravno. Podrazumijeva se da su ova vozila prethodno bila proglašena neispravnim na prvom pregledu, jer se ponovljeni pregled vrši nakon prvog tehničkog pregleda.
- U koloni **Broj neispravnih vozila koja nisu pristupila ponovljenom pregledu** evidentiraju se vozila koja su proglašena neispravnim na prvom pregledu, ali za njih nije evidentirano ponovljeno mjerenje za isti tehnički pregled u propisanom zakonskom periodu.

Tabela 18. *Prosjeak godišta voznog parka po stanicama za tehnički pregled vozila dobivenog na osnovu podataka o obavljenim tehničkim pregledima u prvom tromjesečju 2026. godine*

Redni broj	Naziv	Prosjeak
1.	2000-DARC d.o.o.	2007
2.	AC KRŽELJ d.o.o.	2007
3.	AC QUATTRO d.o.o.	2012
4.	ADDA PROMET doo	2007
5.	ADO-TRANS d.o.o Visoko, Podružnica TPV Ilijaš	2008
6.	ADO-TRANS doo Visoko, Podružnica TPV Tešanj	2008
7.	AGRAM d.d Ljubuški Podružnica MOSTAR 5	2019
8.	AGRAM d.d Podružnica SARAJEVO 4	2011
9.	AGRAM d.d. Bugojno	2007
10.	AGRAM d.d. Cazin	2007
11.	AGRAM d.d. Čapljina	2007
12.	AGRAM d.d. Čitluk	2009
13.	AGRAM d.d. Grude	2008
14.	AGRAM d.d. Jajce	2008
15.	AGRAM d.d. Ljubuški	2008
16.	AGRAM d.d. Mostar	2010
17.	Agram d.d. Mostar 3	2006
18.	AGRAM d.d. NOVI GRAD SARAJEVO	2013
19.	AGRAM d.d. Odžak	2009
20.	Agram d.d. Podr. Mostar zastupn. STP Mostar 2	2009
21.	AGRAM d.d. Podružnica Gračanica	2009
22.	AGRAM d.d. Podružnica Vitez	2010
23.	AGRAM D.D. Podružnica Zenica 2	2009
24.	AGRAM d.d. Prozor - Rama	2006
25.	AGRAM d.d. Sarajevo - Centar	2012
26.	AGRAM d.d. Srebrenik	2007
27.	AGRAM d.d. Stolac	2006
28.	AGRAM d.d. Tomislavgrad	2007
29.	AGRAM d.d. Tuzla	2011
30.	AGRAM d.d. Zenica	2010
31.	AGRAM d.d. Žepče	2007
32.	AGRAM DD PODRUŽNICA Bužim	2005
33.	Agram DD Podružnica Hadžići	2008
34.	AGRAM dd Podružnica Ilidža	2014
35.	Agram dd Podružnica Mostar 4	2009
36.	AGRAM DD PODRUŽNICA Orašje	2008
37.	AGRAMINVEST d.o.o. Mostar Podružnica Bihać	2009
38.	AHMETSPAHIĆ PETROL d.o.o.	2010
39.	AMOX-TREYD DOO Kalesija	2007
40.	ASA TESTING CENTAR d.o.o SARAJEVO PODRUŽNICA 2. SARAJEVO	2013
41.	ASA TESTING CENTAR d.o.o SARAJEVO PODRUŽNICA 3 FOJNICA	2007
42.	ASA TESTING CENTAR d.o.o SARAJEVO PODRUŽNICA BOSANSKA KRUPA 2	2006
43.	ASA TESTING CENTAR d.o.o SARAJEVO PODRUŽNICA JABLANICA	2006

Redni broj	Naziv	Prosjek
44.	ASA TESTING CENTAR d.o.o Sarajevo, Podružnica Tuzla	2010
45.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica AUTO AC – Široki Brijeg	2008
46.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA AUTODELTA	2010
47.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Berlina-Bihać	2008
48.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA BIHAĆ	2008
49.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Bosanska Krupa	2005
50.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Bosanski Petrovac	2005
51.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Bugojno	2005
52.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Busovača	2007
53.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Cazin	2008
54.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Domaljevac-Šamac	2006
55.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Gornji Vakuf/Uskoplje	2007
56.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA GRAČANICA	2008
57.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Gradačac	2008
58.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Grude	2005
59.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Grude broj 2	2007
60.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Hadžići	2008
61.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Hercegovina Promet Mostar	2008
62.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Hidrogradnja-Sarajevo	2013
63.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA ILIDŽA	2012
64.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Kiseljak	2008
65.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA KLJUČ	2006
66.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Kreševo	2009
67.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA LUKAVAC	2008
68.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Ljubuški	2007
69.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA MOSTAR	2008
70.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Mostar 2	2009
71.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA MOSTAR SUTINA	2007
72.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Mostar-Bišće Polje	2009
73.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Novi Travnik	2007
74.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Orašje	2008
75.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Posušje	2008
76.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Prozor-Rama	2004
77.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA SANSKI MOST	2009
78.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Sanski Most 2	2005
79.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA SARAJEVO RAJLOVAC	2017
80.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA STOLAC	2007
81.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA STP JEZERO, SARAJEVO	2012
82.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Široki Brijeg 2	2009
83.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Široki Brijeg 3	2007

Redni broj	Naziv	Prosjeak
84.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Tešanj	2009
85.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Tomislavgrad	2007
86.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA TRAVNIK	2007
87.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Travnik 2	2008
88.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Velika Kladuša 2	2006
89.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Visoko	2008
90.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Vitez	2009
91.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Vlakovo	2012
92.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO PODRUŽNICA ZENICA	2008
93.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Žepče	2008
94.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. Sarajevo Podružnica Živinice	2007
95.	ASA TESTING CENTAR d.o.o. SARAJEVO, PODRUŽNICA OLOVO	2006
96.	ASA TESTING CENTAR doo Sarajevo Podružnica Gračanica 2	2009
97.	ASA TESTING CENTAR doo Sarajevo Podružnica Tešanj Vatrogasno	2009
98.	ASA TESTING CENTAR doo Sarajevo Podružnica Zenica 2	2007
99.	ASA TESTING CENTAR doo Sarajevo, podružnica Goražde	2006
100.	AUTO MOTO KLUB "BUGOJNO" d.o.o.	2007
101.	AUOCENTAR BH d.o.o Sarajevo, Podružnica Novo Sarajevo	2012
102.	AUOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo	2013
103.	AUOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Bugojno	2006
104.	AUOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Goražde	2007
105.	AUOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Sarajevo	2012
106.	AUOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Tuzla	2010
107.	AUOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Zenica	2010
108.	AUOCENTAR BH d.o.o. Sarajevo Podružnica Živinice	2008
109.	AUTO-INDILOVIĆ doo PJ ČAPLJINA	2006
110.	AUTO-INDILOVIĆ doo Posušje	2007
111.	AUTOSERVIS VILA d.o.o.	2008
112.	BN-STEP d.o.o. Zavidovići	2007
113.	BN-STEP d.o.o. Zavidovići PJ Sarajevo	2013
114.	BN-STEP d.o.o. Zavidovići PJ-2	2006
115.	BOSNAEXPRES dd Doboj Jug	2008
116.	BTS d.o.o. Visoko	2008
117.	CENTROTRANS DD	2013
118.	CROTEHNA d.o.o Podružnica Čapljina	2007
119.	CROTEHNA d.o.o Podružnica Mostar	2011
120.	CROTEHNA d.o.o.	2006
121.	CROTEHNA D.O.O. Podružnica Jajce	2007
122.	CROTEHNA D.O.O. Podružnica Neum	2006
123.	CROTEHNA D.O.O. Podružnica Novi Travnik	2009
124.	CROTEHNA D.O.O. Podružnica Vitez	2009
125.	CROTEHNA doo Ljubuški Podružnica Čitluk	2009
126.	CROTEHNA doo PJ Tomislavgrad	2008
127.	ČAVKIĆ d.o.o. Bihać	2008

Redni broj	Naziv	Prosjeak
128.	ČAVKIĆ doo, RJ AUTOSERVIS Cazin	2007
129.	ČOSIĆPROMEX d.o.o.	2008
130.	DRR AUTO DOO KISELJAK	2010
131.	EUROSERVIS d.o.o Livno Podružnica Sarajevo	2013
132.	EUROSERVIS d.o.o. Livno	2007
133.	FD Investment d.o.o.	2009
134.	GANJGO LINE doo Doboj-Jug	2013
135.	GMC doo Sarajevo	2011
136.	GRAD-LUX D.O.O	2007
137.	GRAKOP doo Kiseljak	2008
138.	GRAPS d.o.o. Gradačac	2009
139.	INGOS d.o.o. Lukavac	2008
140.	KAMASS d.o.o.	2009
141.	KJKP GRAS doo, Depo trolejbusa	2008
142.	KJKP GRAS doo, Srđana Aleksića br. 1	2006
143.	K-PROJEKT d.o.o. Žepče	2008
144.	MIJAČ doo Banja Luka PJ Mijač Drvar	2004
145.	NASKO DOO	2007
146.	NIPEX d.o.o.	2011
147.	ORMAN doo Kiseljak PJ 3 Busovača	2007
148.	OSING d.o.o PJ Sarajevo	2011
149.	OSING d.o.o. P.J. Čelić	2007
150.	OSING d.o.o. P.J. Kladanj	2007
151.	OSING d.o.o. PJ Klokotnica	2008
152.	OSING d.o.o. Podružnica S.T.P.V. Vareš	2006
153.	OSING d.o.o. PSTPV Gornji Vakuf/Uskoplje	2006
154.	OSING d.o.o. PSTPV NOVI GRAD 2	2011
155.	OSING d.o.o. PSTPV Travnik	2010
156.	OSING d.o.o. Sarajevo - STPV Breza	2007
157.	OSING doo PJ Ilijaš	2008
158.	OSING doo PJ Vogošća	2010
159.	OSING doo PSTPV Tuzla	2010
160.	OSING doo PSTPV Breza 2	2009
161.	PARTS DOO	2009
162.	POLO d.o.o. Kalesija	2006
163.	POLO doo PJ Tuzla	2010
164.	POZDER d.o.o Banovići	2006
165.	PSC-JELAH d.o.o.	2010
166.	REGOS CENTAR DOO	2008
167.	Rekonstrukcija d.o.o.	2007
168.	REMIS d.o.o. Konjic	2006
169.	REMIS d.o.o. P.J. Srebrenik	2009
170.	REMIS d.o.o. TP1 Konjic	2006
171.	REMIS doo Banovići	2006
172.	REMIS doo PJ TP Vitez	2010

Redni broj	Naziv	Prosjeak
173.	REMIS doo Visoko	2008
174.	REMIS doo Visoko PJ Živinice	2007
175.	REMIS doo Zenica I	2008
176.	REMIS Sarajevo	2010
177.	ROYAL TOYS d.o.o. Gračanica	2007
178.	SAMN d.o.o. Tuzla	2012
179.	SELIMPEX d.o.o. Srebrenik	2008
180.	SJAJ d.o.o.	2007
181.	SJAJ d.o.o. Maglaj Podružnica SJAJ 2	2007
182.	SJAJ doo Maglaj Podružnica SJAJ 1	2008
183.	STP "LAGER" Posušje	2009
184.	STP AUTO_THE d.o.o Mostar	2013
185.	STTP KAHRIB d.o.o. Sapna	2005
186.	ŠILJAK d.o.o. Ilidža	2010
187.	TPV d.o.o. Zenica, Podružnica II Sarajevo	2015
188.	TRANSPORT d.o.o	2007
189.	TZINSPEKT D.O.O. TUZLA	2008
190.	UNITRADE d.o.o. Ljubuški Podružnica tehnički pregled ILIDŽA	2012
191.	ZEKO-PROMET d.o.o. Odžak	2008
192.	ŽIVINICEREMONT d.o.o.	2008

Napomena: Podaci prezentirani u Tabeli 18. su dobiveni na osnovu obavljenih identifikacija, redovnih i pregleda za ispunjavanje tehničko-eksploatacionih uslova i na osnovu njih je izračunata prosječna starost voznog parka. Radi se o pregledima koji se rade jednom u toku kalendarske godine uz određene izuzetke. Treba dodati i podatak da MUP-ovi širom Bosne i Hercegovine primjenjuju propise za novoproduzvedena vozila, gdje je omogućeno da se kod druge i četvrte registracije za novoproduzvedena vozila ne radi tehnički pregled vozila, ako se sve uradi u skladu sa zadatim rokovima.

Tabela 19. Podaci o izabranoj vrsti vozila, vrsti goriva, eko karakteristikci (euro normi) na osnovu obavljenih identifikacija, redovnih i tehničko-eksploatacionih pregleda u Federaciji Bosne i Hercegovine u prvom tromjesečju 2026. godine

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
		6.130
R2a-PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		104
		104
O3-PRIKLJUČNO VOZILO		37
		37
O2-PRIKLJUČNO VOZILO		488
		488
O1 - PRIKLJUČNO VOZILO		1.140
		1.140
O4-PRIKLJUČNO VOZILO		1.122
		1.122
O4 - PRIKLJUČNO VOZILO		1.298
		1.298
O1-PRIKLJUČNO VOZILO		1.292
		1.292
S2a-PRIKLJUČNA VUČENA OPREMA		4
		4
R1a-PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		5
		5
O2 - PRIKLJUČNO VOZILO		386
		386
R2b-PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		3
		3
R3a-PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		85
		85
O3 - PRIKLJUČNO VOZILO		166
		166
BENZIN		27.266
T2b-TRAKTOR	NEMA PODATAKA	3
		3
L7 - ČETVEROCIKL	EURO 2	8
	EURO 3	1
	EURO 5	1
	EURO 6	1
	KONVENCIONALNO	27
	NEMA PODATAKA	25
		63
L3 - MOTOCIKL	EURO 1	3
	EURO 2	8
	EURO 3	49

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
	EURO 4	24
	EURO 5	43
	EURO 6	7
	KONVENCIONALNO	510
	NEMA PODATAKA	511
		1.155
T5 - TRAKTOR	EURO 3	1
	EURO 4	1
	EURO 5	1
	EURO 6	1
	KONVENCIONALNO	7
	NEMA PODATAKA	3
		14
L7e-B1-TERENSKI ČETVEROCIKL B1	EURO 2	9
	EURO 6	1
	KONVENCIONALNO	6
	NEMA PODATAKA	15
		31
L3e-A3-MOTOCIKL VELIKE SNAGE	EURO 2	1
	EURO 3	15
	EURO 4	4
	EURO 5	53
	EURO 6	10
	KONVENCIONALNO	50
	NEMA PODATAKA	179
		312
L1 - MOPED	EURO 1	1
	EURO 2	6
	EURO 3	15
	EURO 4	4
	EURO 5	7
	EURO 6	2
	KONVENCIONALNO	199
	NEMA PODATAKA	179
		413
L5e-A-PUTNIČKI TRICIKL	EURO 4	1
	KONVENCIONALNO	2
	NEMA PODATAKA	8
		11
N1G-TERETNO	EURO 6	6

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
VOZILO, TERENSKO	KONVENCIONALNO	1
		7
T3b-TRAKTOR	EURO 3	3
	EURO 4	13
	EURO 5	22
	EURO 6	9
	KONVENCIONALNO	30
	NEMA PODATAKA	517
		594
L1e-B-MOPEĐ	EURO 2	1
	EURO 3	1
	EURO 4	31
	EURO 5	43
	EURO 6	1
	KONVENCIONALNO	48
	NEMA PODATAKA	165
		290
L3e-A3E-MOTOCIKL VELIKE SNAGE "ENDURO"	EURO 4	1
	KONVENCIONALNO	4
	NEMA PODATAKA	6
		11
N1 - TERETNO VOZILO	EURO 1	2
	EURO 2	3
	EURO 3	8
	EURO 4	37
	EURO 5	88
	EURO 6	117
	KONVENCIONALNO	3
		258
M1G-PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 1	2
	EURO 2	5
	EURO 3	1
	EURO 4	3
	EURO 5	38
	EURO 6	153
	KONVENCIONALNO	5
	NEMA PODATAKA	1
		208
L3e-A1E-MOTOCIKL MALE SNAGE "ENDURO"	NEMA PODATAKA	1
		1
L3e-A1-MOTOCIKL MALE SNAGE	EURO 2	1
	EURO 3	2
	EURO 4	5

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
	EURO 5	19
	KONVENCIONALNO	9
	NEMA PODATAKA	36
		72
M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 1	11
	EURO 2	13
	EURO 3	16
	EURO 4	66
	EURO 5	2.432
	EURO 6	4.222
	KONVENCIONALNO	17
	NEMA PODATAKA	8
		6.785
L3e-A2E-MOTOCIKL SREDNJE SNAGE "ENDURO"	EURO 5	2
	KONVENCIONALNO	2
	NEMA PODATAKA	10
		14
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 1	272
	EURO 2	1.188
	EURO 3	3.554
	EURO 4	5.742
	EURO 5	2.680
	EURO 6	2.338
	KONVENCIONALNO	814
	NEMA PODATAKA	20
		16.608
T1b-TRAKTOR	KONVENCIONALNO	1
	NEMA PODATAKA	5
		6
N2 - TERETNO VOZILO	EURO 2	1
	KONVENCIONALNO	1
		2
L7e-A1-ČETVEROCIKL A1	EURO 4	1
	KONVENCIONALNO	2
	NEMA PODATAKA	10
		13
L3e-A2-MOTOCIKL SREDNJE SNAGE	EURO 3	8
	EURO 4	6
	EURO 5	51
	EURO 6	7
	KONVENCIONALNO	29
	NEMA PODATAKA	141
		242

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
L2 - MOPED	EURO 4	1
	KONVENCIONALNO	4
	NEMA PODATAKA	4
		9
N1-TERETNO VOZILO	EURO 1	1
	EURO 4	1
	EURO 5	9
	EURO 6	104
		115
T3a-TRAKTOR	NEMA PODATAKA	2
		2
T3 - TRAKTOR	KONVENCIONALNO	3
	NEMA PODATAKA	4
		7
L5 - MOTORNI TRICIKL	EURO 3	1
	KONVENCIONALNO	1
	NEMA PODATAKA	6
		8
L7e-A2-ČETVEROCIKL A2	KONVENCIONALNO	1
	NEMA PODATAKA	2
		3
RADNA MAŠINA	NEMA PODATAKA	1
		1
L3e-A3T-MOTOCIKL VELIKE SNAGE "TRIAL"	NEMA PODATAKA	1
		1
L6 -LAKI ČETVEROCIKL	KONVENCIONALNO	1
		1
L6e-A-LAKI ČETVEROCIKL	NEMA PODATAKA	1
		1
L1e-A-MOPED NISKIH PERFORMANSI	KONVENCIONALNO	1
		1
L3e-A2T-MOTOCIKL SREDNJE SNAGE "TRIAL"	NEMA PODATAKA	1
		1
T1a-TRAKTOR	KONVENCIONALNO	1
	NEMA PODATAKA	1
		2
C5 - TRAKTOR SA GUSJENICAMA	KONVENCIONALNO	1
		1
BENZIN/CNG		29
M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 5	7
	EURO 6	6
		13
N1-TERETNO	EURO 5	2

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
VOZILO		2
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 4	4
	EURO 6	3
		7
N1 - TERETNO VOZILO	EURO 4	1
	EURO 5	5
	EURO 6	1
		7
BENZIN/ELEKTRIČNI		1.157
M1G-PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 6	49
		49
M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL	EEV	2
	EURO 5	10
	EURO 6	932
		944
N1 - TERETNO VOZILO	EURO 6	29
		29
M3 - AUTOBUS	KONVENCIONALNO	1
		1
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 4	2
	EURO 5	5
	EURO 6	121
		128
N1-TERETNO VOZILO	EURO 6	6
		6
BENZIN/ELEKTRIČNI/LPG		2
M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 6	2
		2
BENZIN/LPG		2.331
N1 - TERETNO VOZILO	EURO 4	26
	EURO 5	24
	EURO 6	44
	KONVENCIONALNO	1
		95
M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 1	1
	EURO 2	1
	EURO 3	1
	EURO 4	12
	EURO 5	63
	EURO 6	164
	KONVENCIONALNO	1

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
		243
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 1	27
	EURO 2	121
	EURO 3	415
	EURO 4	825
	EURO 5	321
	EURO 6	107
	KONVENCIONALNO	49
	NEMA PODATAKA	2
		1.867
N1-TERETNO VOZILO	EURO 5	5
	EURO 6	110
		115
M1G-PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 5	10
	NEMA PODATAKA	1
		11
BIODIZEL		6
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 3	2
	EURO 4	1
	EURO 5	1
	KONVENCIONALNO	2
		6
CNG		99
N3 - TERETNO VOZILO	EEV	1
	EURO 6	1
		2
M3-AUTOBUS	EEV	67
	EURO 6	10
		77
M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 6	1
		1
M3 - AUTOBUS	EEV	3
	EURO 3	1
	EURO 5	2
		6
N1 - TERETNO VOZILO	EURO 5	1
		1
N3-TERETNO VOZILO	EURO 6	12
		12
DIZEL		136.538
N3-TERETNO VOZILO	EEV	58
	EURO 1	1
	EURO 2	5

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
	EURO 3	30
	EURO 4	165
	EURO 5	361
	EURO 6	1.301
	KONVENCIONALNO	13
	NEMA PODATAKA	1
		1.935
N1 - TERETNO VOZILO	EEV	37
	EURO 1	87
	EURO 2	270
	EURO 3	856
	EURO 4	1.441
	EURO 5	1.601
	EURO 6	861
	KONVENCIONALNO	196
	NEMA PODATAKA	4
		5.353
M3 - AUTOBUS	EEV	15
	EURO 1	3
	EURO 2	12
	EURO 3	124
	EURO 4	47
	EURO 5	23
	EURO 6	27
	KONVENCIONALNO	3
	NEMA PODATAKA	1
		255
T2b-TRAKTOR	EURO 5	1
	KONVENCIONALNO	1
	NEMA PODATAKA	2
		4
RADNA MAŠINA	EEV	1
	EURO 1	2
	EURO 2	3
	EURO 3	13
	EURO 4	4
	EURO 5	14
	EURO 6	6
	KONVENCIONALNO	167
	NEMA PODATAKA	181
		391
T1b-TRAKTOR	EURO 4	1
	KONVENCIONALNO	5

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
	NEMA PODATAKA	9
		15
T5 - TRAKTOR	EURO 2	1
	KONVENCIONALNO	3
	NEMA PODATAKA	1
		5
N1-TERETNO VOZILO	EEV	61
	EURO 1	5
	EURO 2	5
	EURO 3	26
	EURO 4	162
	EURO 5	1.290
	EURO 6	1.996
	KONVENCIONALNO	6
	NEMA PODATAKA	1
		3.552
T1 - TRAKTOR	EURO 1	1
	EURO 4	5
	EURO 5	1
	KONVENCIONALNO	295
	NEMA PODATAKA	185
		487
N2 - TERETNO VOZILO	EEV	11
	EURO 1	40
	EURO 2	64
	EURO 3	342
	EURO 4	143
	EURO 5	200
	EURO 6	104
	KONVENCIONALNO	250
	NEMA PODATAKA	2
		1.156
N2-TERETNO VOZILO	EEV	22
	EURO 1	5
	EURO 2	8
	EURO 3	63
	EURO 4	144
	EURO 5	218
	EURO 6	250
	KONVENCIONALNO	28
	NEMA PODATAKA	4
		742
M1-PUTNIČKI	EEV	7

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
AUTOMOBIL	EURO 1	10
	EURO 2	26
	EURO 3	98
	EURO 4	298
	EURO 5	27.109
	EURO 6	12.918
	KONVENCIONALNO	19
	NEMA PODATAKA	2
		40.487
N2G-TERETNO VOZILO, TERENSKO	EURO 4	1
	EURO 5	1
	EURO 6	2
		4
M1G-PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 1	4
	EURO 2	6
	EURO 3	20
	EURO 4	31
	EURO 5	1.613
	EURO 6	1.540
	KONVENCIONALNO	14
	NEMA PODATAKA	3
		3.231
M3-AUTOBUS	EEV	28
	EURO 3	2
	EURO 4	50
	EURO 5	41
	EURO 6	93
		214
N3G-TERETNO VOZILO, TERENSKO	EEV	6
	EURO 1	1
	EURO 2	1
	EURO 4	8
	EURO 5	31
	EURO 6	145
	NEMA PODATAKA	4
		196
N1G-TERETNO VOZILO, TERENSKO	EEV	1
	EURO 4	1
	EURO 5	41
	EURO 6	146
		189
N3 - TERETNO VOZILO	EEV	77
	EURO 1	54

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
	EURO 2	134
	EURO 3	457
	EURO 4	246
	EURO 5	432
	EURO 6	434
	KONVENCIONALNO	144
	NEMA PODATAKA	1
		1.979
T4 - TRAKTOR	EURO 1	1
	KONVENCIONALNO	22
	NEMA PODATAKA	4
		27
T1a-TRAKTOR	EURO 1	2
	EURO 2	1
	EURO 3	2
	EURO 5	4
	EURO 6	2
	KONVENCIONALNO	94
	NEMA PODATAKA	298
		403
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EEV	3
	EURO 1	1.032
	EURO 2	2.620
	EURO 3	22.923
	EURO 4	24.304
	EURO 5	15.018
	EURO 6	5.999
	KONVENCIONALNO	3.408
	NEMA PODATAKA	62
		75.369
M2-AUTOBUS	EEV	3
	EURO 3	1
	EURO 4	26
	EURO 5	23
	EURO 6	16
	KONVENCIONALNO	1
		70
T2a-TRAKTOR	EURO 3	1
	KONVENCIONALNO	45
	NEMA PODATAKA	60
		106
M2 - AUTOBUS	EURO 2	7
	EURO 3	52

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
	EURO 4	29
	EURO 5	21
	EURO 6	5
	KONVENCIONALNO	1
		115
T3a-TRAKTOR	KONVENCIONALNO	1
	NEMA PODATAKA	1
		2
T4.2a-TRAKTOR	KONVENCIONALNO	17
	NEMA PODATAKA	8
		25
T4.3b-TRAKTOR	KONVENCIONALNO	1
	NEMA PODATAKA	2
		3
T4.2b-TRAKTOR	KONVENCIONALNO	1
	NEMA PODATAKA	2
		3
T4.3a-TRAKTOR	EURO 3	1
	KONVENCIONALNO	2
	NEMA PODATAKA	3
		6
T3 - TRAKTOR	KONVENCIONALNO	18
	NEMA PODATAKA	17
		35
T2 - TRAKTOR	KONVENCIONALNO	112
	NEMA PODATAKA	47
		159
T4.1a-TRAKTOR	KONVENCIONALNO	2
	NEMA PODATAKA	7
		9
L3 - MOTOCIKL	NEMA PODATAKA	1
		1
T3b-TRAKTOR	NEMA PODATAKA	2
		2
M2G-AUTOBUS, TERENSKI	EURO 5	7
		7
T4.1b-TRAKTOR	KONVENCIONALNO	1
		1
DIZEL/ELEKTRIČNI		583
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 5	9
	EURO 6	37
	NEMA PODATAKA	1

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
		47
N1G-TERETNO VOZILO, TERENSKO	EURO 6	2
		2
M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 5	19
	EURO 6	343
	NEMA PODATAKA	1
		363
M1G-PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 6	171
		171
DIZEL/LPG		1
T1a-TRAKTOR	NEMA PODATAKA	1
		1
ELEKTRIČNI POGON		171
L1 - MOPED		1
		1
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL		11
		11
M1-PUTNIČKI AUTOMOBIL		108
	EEV	1
	NEMA PODATAKA	2
		111
RADNA MAŠINA		1

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Broj obavljenih tehničkih pregleda
	NEMA PODATAKA	4
		5
L7e-A2-ČETVEROCIKL A2		1
		1
L2e-U-TERETNI LAKI TRICIKL		1
		1
N1-TERETNO VOZILO		26
		26
M3 - AUTOBUS		4
		4
L3e-A1-MOTOCIKL MALE SNAGE		2
		2
M1G-PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI		1
		1
L7 - ČETVEROCIKL		1
		1
L1e-B-MOPED		7
		7
LPG		6
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 6	1
		1
M3 - AUTOBUS	EEV	5
		5

Podaci prezentirani u Tabeli 19. su dobiveni na osnovu obavljenih identifikacija, redovnih i pregleda za ispunjavanje tehničko-eksploatacionih uslova. Radi se o pregledima, koji se rade jednom u toku kalendarske godine uz određene izuzetke, tako da prezentirani podaci odgovaraju ne samo broju obavljenih pregleda određene vrste nego i približno broju vozila. Treba dodati i podatak da MUP-ovi širom Bosne i Hercegovine primjenjuju propise za novoprodukcijena vozila gdje je omogućeno da se kod druge i četvrte registracije za novoprodukcijena vozila ne radi tehnički pregled vozila.

U Tabeli 19. objedinjeni su podaci za obje klasifikacije vozila, koje se koriste u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu podataka o obavljenim identifikacijama, redovnim i pregledima za ispunjavanje tehničko-eksploatacionih uslova za motorna vozila (izuzimajući priključna vozila) i odabranoj vrsti goriva dobiva se podatak da je za oko 81,18% obavljenih tehničkih pregleda izabrana vrsta goriva DIZEL, za oko 16,21% obavljenih tehničkih pregleda izabrana vrsta goriva BENZIN. Kod preostalih, oko 2,61%, obavljenih tehničkih pregleda izabrana je neka druga vrsta goriva (električna vozila, hibridna vozila, vozila sa alternativnim pogonskim gorivom itd.).

Kada se uzmu u obzir podaci iz Tabele 19. dobije se podatak da je oko 3,51% priključnih vozila, a ostalo su motorna vozila 96,49%.

3. PODRŽAVANJE KULTURE SIGURNOSTI U SAOBRAĆAJU RJEŠAVANJEM PROBLEMA ANONIMNOSTI I PONAŠANJA / SUPPORTING A CULTURE OF TRAFFIC SAFETY BY ADDRESSING ANONYMITY AND BEHAVIOR

Autor: prof. dr. Mirsad Kulović, dipl. ing. saobraćaja/prometa
Nashville, TN, 37214, USA

Sažetak

Ponašanje učesnika u saobraćaju, posebno vozača, je veoma važno za sigurnost saobraćaja na putevima. Pokušaji da se ponašanje vozača u saobraćaju promijeni nisu dali očekivane rezultate tako da je na ovom planu postignut daleko manji napredak nego u domenu puteva i vozila. Implementacija koncepta "kulture sigurnosti u saobraćaju" je prihvatljiv koncept koji uključuje novi, reorganizovan, skup vrijednosti, drugačija uvjerenja od dosadašnjih i izmijenjene norme za odgovarajuće ponašanje učesnika u saobraćaju. Pojam kulture sigurnosti u saobraćaju ne odnosi se samo na uski krug profesionalnih lica koja rade u ovoj oblasti nego uključuje veći dio stanovništva jedne zemlje ili regije. Osnovna poenta koja je predstavljena u ovom radu je da, ako se zaista želi smanjiti broj smrtnih slučajeva i povreda povezanih sa saobraćajem, mora se zauzeti daleko prosvjećeniji pristup problemima ponašanja i anonimnosti u saobraćaju nego što je to trenutno slučaj. Da bi se to postiglo potrebno je iskoristiti ogromna naučna saznanja koja su se do sada zanemarivala i još uvijek se zanemaruju. Ovaj rad sadrži kratak opis dosadašnje prakse koja, u principu loše funkcioniše, popis nekoliko relevantnih, dobro utvrđenih temeljnih principa ljudskog ponašanja i prijedlog kako se to može unaprijediti u budućnosti.

Ključne riječi: *Kultura, sigurnost u saobraćaju, ponašanje, anonimnost.*

Abstract

The behavior of road users, especially drivers, is very important for road safety. Attempts to change the behavior of drivers in traffic have not yielded the expected results, so that significantly less progress has been achieved in this area than in the domain of roads and vehicles. The implementation of the concept of "traffic safety culture" is an acceptable concept that includes a new, re-organized set of values, different beliefs from the previous ones and changed norms for appropriate behavior of road users. The concept of traffic safety culture does not refer only to a narrow circle of professionals working in this field, but includes a larger part of the population of a country or region. The main point presented in this paper is that, if we really want to reduce the number of traffic-related deaths and injuries, we must take a much more enlightened approach to the problems of behavior and anonymity in traffic than is currently the case. To achieve this, it is necessary to use the vast scientific knowledge that has been neglected so far and is still being neglected. This paper contains a brief description of current practice, which, in principle, functions poorly, a list of several relevant, well-established fundamental principles of human behavior, and a proposal for how this can be improved in the future.

Keywords: *Culture, traffic safety, behavior, anonymity.*

Primljeno (Received): 10. 02. 2026.

Prihvaćeno (Accepted): 27. 03. 2026.

1. UVOD

Područje sigurnosti saobraćaja, kao profesija, funkcioniše gotovo isključivo na osnovu zdravorazumskih shvatanja o prirodi i funkcionisanju pojedinaca, grupa i organizacija. Veliki dio programa koji su namijenjeni promjeni ljudskog ponašanja na načine koji bi trebali rezultirati sigurnijim saobraćajem - od dosljednog vezivanja sigurnosnog pojasa, vožnje sigurnom brzinom, izbjegavanja raznih ometanja tokom vožnje, do izbjegavanja vožnje pod uticajem bilo koje od nekoliko supstanci ili stanja, do obuke novih vozača - zasnivaju se na previše pojednostavljenim

shvatanjima o determinantama ljudskog ponašanja. Kao rezultat toga, ovi naponi često propadaju. Ponekad je konceptualni dizajn programa zasnovan na netačnom ili neadekvatnom razumijevanju ljudskog ponašanja. U drugim slučajevima, konceptualno ispravni programi ili politike se loše implementiraju jer dizajneri ili praktičari ne uspijevaju razumjeti temeljne principe funkcioniranja ljudskih organizacija, institucija i društvenih sistema. Određeni plan ili program, u principu, može propasti (ne biti realizovan, ne ostvariti svoj cilj) iz dva osnovna razloga: ili je zasnovan na nerazumijevanju fenomena kojim se bavi, ili se osnovni principi konceptualno ispravnog plana ili programa ne primjenjuju efikasno. U oblasti sigurnosti saobraćaja često se događa i jedno i drugo.

2. STVARANJE KULTURE VOŽNJE

Kultura je važna u svim segmentima ljudskog života. To je mehanizam pomoću kojeg razumijemo sebe i svoj odnos prema svijetu. Automobil i vožnja automobila su oduvijek simbolizirali ljudsku želju za slobodom, individualizmom, samoostvarenjem, prosperitetom i napretkom. Način na koji se grupe identifikuju i komuniciraju sa svojim okruženjem kroz razvoj, izgradnju i korištenje ljudskih (umjetnih) tvorevina, pokazuje da je kultura nerazdvojivo materijalna. Dizajn automobila je podjednako odgovor na fantazije vozača o moći, kontroli i brzini kao i na praktično korisne komponente putovanja. Na izbor načina vožnje utiču uvjerenja i vrijednosti ljudi u vezi s odgovarajućom upotrebom vozila i resursima potrebnim za njihovo upravljanje. A sama vožnja mijenja način na koji ljudi razumiju vrijeme i prostor, mijenjajući njihovu percepciju i doživljaj udaljenosti. Automobil kao materijalni objekat i vožnja kao stečeno iskustvo, odražavaju i jačaju naš kulturni identitet. Zbunjujuća je pojava da prevlast vožnje automobilom u zapadnoj kulturi proizvodi i održava relativnu tišinu o enormnom broju smrtnih slučajeva i povreda u saobraćajnim nezgodama. Činjenica je da se svakog dana u svijetu izgubi, u prosjeku, preko 2500 života u saobraćajnim nezgodama koje se u većini slučajeva mogu spriječiti, a da pritom nema više javnog negodovanja, medijske pokrivenosti i intervencije vlada u državama u kojima se najviše događa? Prividna samozadovoljnost – i individualna i institucionalna – predstavlja jasan izazov koji se najbolje može riješiti pristupanjem vožnji i sigurnosti u saobraćaju kao posljedicama kulture. Međutim, da bi se razumjela uloga kulture u oblikovanju ponašanja vozača, prvo se mora kritički razmisliti o konceptu „kulture“. Šta je kultura? Može li se kultura promijeniti? Ko je uključen u njenu izgradnju?

3. KULTURA I SIGURNOST VOŽNJE

Fokus na kulturi je u suprotnosti s tipičnim pristupima sigurnosti vožnje. Istorijski gledano, projektanti i kreatori politika pretpostavljali su da se nezgode neizbježno događaju i da bi se stoga trebali koncentrisati na povećanje otpornosti vozila na sudar. Tek odnedavno su sigurnosne intervencije uzele u obzir ograničenja perceptivnih, kognitivnih i motoričkih sposobnosti vozača koja mogu ograničiti njihove performanse prilikom reagiranja na zahtjeve na putu. Intervencije uključuju sisteme upozorenja na sudar i sisteme kontrole vozila projektovane da kompenziraju ova ograničenja performansi vozača. Međutim, performanse vozača ne uzimaju u obzir faktore kao što su stavovi, ciljevi i prioritete vozača, koji imaju značajan uticaj na sigurnost vožnje. Stavovi i osobine se identifikuju fokusiranjem na ponašanje vozača, a ne na performanse. Istraživanje u ovom području predstavlja važan doprinos razumijevanju učešća vozača u događanju nezgoda. Na primjer, većina vozača može održavati brzinu unutar postavljenih ograničenja brzine. Međutim, teški sudari se često događaju kada vozači namjerno odluče prekoračiti ograničenje brzine. Slično tome, mladi vozači imaju kraće vrijeme reakcije od starijih vozača, ali češće doživljavaju sudare; drugim riječima, mlađi vozači prirodno imaju bolje performanse, ali se, iz različitih razloga, ponašaju lošije.

Ponašanje vozača je opsežno analizirano korištenjem anketa kao što je Upitnik o ponašanju vozača (Driver Behaviour Questionnaire - DBQ) koji identifikuje tipove vozača koji su nesrazmjerno skloni učešću u saobraćajnim nezgodama. Nekoliko velikih anketa i povezanih faktorskih analiza pokazalo je da tri različita obrasca ponašanja imaju snažan uticaj na sigurnost vozača: (1) propusti

ili rastreseno ponašanje, (2) greške uzrokovane pogrešnom procjenom opasnosti ili propustima u zapažanju i (3) kršenje ili namjerno zanemarivanje konvencija sigurne vožnje (Blockey i Hartley 1995; Parker i dr. 1995).

Sada je možda vrijeme da se sigurnost u saobraćaju ne razmatra kao individualno pitanje, već kao organizaciono i društveno pitanje. Posmatrano nezavisno, svaka nezgoda predstavlja nezgodu na nivou pojedinca, ali godišnji broj nesreća se smatra društvenom nesrećom. Reason (1998.) je ispitao posljedice razmatranja nezgoda kao individualnih ili organizacionih propusta. Važne razlike uključuju uticaj konteksta i vidljivost sigurnosnih granica. Posmatrane kao individualni propusti, nezgode odražavaju ponašanje ljudi koji reaguju na odmah vidljive pokazatelje sigurnosnih granica s malim uticajem organizacionog konteksta. Prema ovoj perspektivi, pretpostavlja se da su ljudi u bliskom kontaktu s opasnostima, a greške se javljaju zbog neprimjerenih izbora i kognitivnih ograničenja. Primjenjujući ovo na vožnju, pojedinačni vozači imaju direktan uvid u vremenske uvjete i opasnosti na cesti koje se pojavljuju, a nezgode se događaju jer su vozači nepromišljeni i skloni greškama.

4. PRINCIPI LJUDSKOG PONAŠANJA

Nemoguće je u kratkim crtama objasniti sve ono što o ljudskom ponašanju znaju, stotine hiljada visoko obučanih pojedinaca koji živate provode proučavajući ovaj izuzetno složen fenomen. Međutim, ovdje se daju samo osnovna sumarna zapažanja zasnovana na literaturi iz brojnih disciplina u proteklih nekoliko decenija. Iako mnogo toga ostaje misterija o ljudskom ponašanju, baš kao što je slučaj i sa fizičkim svijetom, postoji mnogo razumijevanja koje trenutno ostaje neiskorišteno dok se pokušavaju razviti planovi i programi za povećanje sigurnosti u saobraćaju.

U nastavku se daje nekoliko širokih opštih principa koji su relevantni u nastojanjima da poboljšaju sigurnost u saobraćaju, ali koji se često aktivno ne koriste za vođenje razvojne politike i adekvatnih programa. Obzirom da se često bavimo detaljima uspostavljanja programa sigurnosti saobraćaja događa se da se implikacije ljudskog ponašanja u tim detaljima izgube. Rezultat je da se postavljeni ciljevi ne ostvaruju, da se povređivanja u saobraćaju ne sprečavaju i da se životi ne spašavaju. Neki od osnovnih principa ljudskog ponašanja su:

- Ljudi razumiju, zadržavaju i koriste samo mali dio „objektivnih“ informacija koje čuju ili pročitaju. Oni uglavnom koriste samo „suštinu“, a ne detalje, čak ni kod vrlo relevantnih činjeničnih informacija koje su im dostupne;
- Ljudi nisu pasivni entiteti koji samo primaju informacije. Umjesto toga, oni su aktivna bića koja traže značenje, obrađuju informacije, formiraju utiske i vođeni su emocijama;
- Mnogo ponašanja se javlja kao odgovor na neposredno okruženje (i fizičko i društveno) u kojem se pojedinci nalaze u bilo kojem trenutku;
- Većina pojedinaca je pod snažnim uticajem ponašanja drugih u gotovo svim stvarima, iako ne u tolikoj mjeri da jednostavno mehanički rade ono što im drugi traže ili govore.
- Značajan dio ljudskog djelovanja je uobičajen, a nije zasnovan na svjesnim odlukama u trenucima kada se ponašanje događa;
- Ljudi žive u grupama, velikim i malim, čije vrijednosti i neformalna, nepisana pravila utiču na misli i ponašanje članova tih grupa;
- Ljudi su biološka bića, a mnoga njihova ponašanja su donekle pod uticajem bioloških faktora (Na primjer pol i stanje povezano sa starenjem). Ovi biološki faktori, uglavnom, se ne mogu mijenjati, ali se mogu prepoznati i, barem u nekim slučajevima, prilagoditi;
- Ljudske organizacije i institucije, a ne pojedinci, su mehanizmi putem kojih se provodi većina programa i politika. Razumijevanje njihovog funkcionisanja ključno je za efikasnu provedbu tih programa i politika.

Uprkos dostupnosti višedecenijskih istraživačkih nalaza u raznim društvenim i “bihevioralnim” naukama, koji sadrže vrijedne uvide primjenjive na cilj modificiranja ponašanja povezanih sa

sigurnošću, ljudi su skloni neumoljivo i iznova okretati se programima, politikama i zakonima koji odražavaju značajan neuspjeh u razumijevanju i rješavanju ogromne složenosti ljudskog ponašanja. Umjesto da se koristi ono što je poznato o ljudskom funkcionisanju, rutinski se razvijaju i implementiraju pristupi zasnovani na nekoliko previše pojednostavljenih pojmova o ljudskom ponašanju. Konkretno, može se pretpostaviti (s neopravdanim samopouzdanjem) da su prijetnja kaznom i pružanje činjeničnih informacija efikasni načini za promjenu ljudskog ponašanja. "Podizanje svijesti", izricanje saobraćajnih kazni i povećanje propisanih kazni za prekršaje čine većinu napora koji se poduzimaju da se utiče na ljudsko ponašanje u nastojanju da se osigura sigurnost u saobraćaju.

Jasno je da znanje igra određenu ulogu u mnogim ljudskim postupcima, ali ideja da će se samo pružanje informacija direktno prevesti u promjene u ponašanju je u većini slučajeva pogrešna. Previđa se veliki broj drugih determinanti ponašanja, pretpostavljajući da mudro ponašanje direktno proizlazi iz posjedovanja činjeničnog znanja. Također, pogrešno pretpostavlja da je distribucija činjenica ili upozorenja jednaka prijemu, razumijevanju, pamćenju, motivaciji za poštivanje i pravovremenoj upotrebi namjere poruke od strane cijele vozačke populacije. Svaki korak u tom procesu je prepun složenosti koje degradiraju krajnji učinak bilo koje poruke.

5. UTICAJ ANONIMNOSTI NA PONAŠANJE

Termin "anonimnost" se primjenjuje široko kako bi se opisala činjenica da je neko neidentifikovan, samopercepciju da je neko nepoznat i društveno izolovan od drugih. Anonimnost se ovdje ne razmatra kao stanje "sve ili ništa". Dakle, smanjenje anonimnosti znači jednostavno otkrivanje nekih informacija o osobi, ali ne nužno otkrivanje identiteta te osobe. Vozači su rijetko potpuno anonimni u najstrožem smislu da imaju nemogućnost praćenja, nepoznat identitet jer njihova vozila imaju jedinstvene registarske tablice koje su registrovane u državnoj bazi podataka. U stvari, neki vozači imaju pseudonime u obliku registarskih pločica, dok drugi vozači javno otkrivaju informacije o sebi i svojim porodicama putem naljepnica na branicima, raznih ukrasa koji vise sa retrovizora, izložbi plišanih životinja ili bejzbol kapa na zadnjem staklu itd. Uprkos ovim blagim oblicima samoizražavanja, kako se gužve u saobraćaju nastavljaju povećavati, mnogi vozači se sve više vremena nalaze kao društveno izolovani, nediferencirani članovi uniformisanih masa. Anonimnost koju vozači doživljavaju odrazila se i na popularnu kulturu pa je tako, na primjer, animirani film „Automobili“ (Anderson, Lasseeter i Ranft 2006) priča o antropomorfnim vozilima koja postoje na mjestu gdje se ljudi - vozači nikada ne vide i ne igraju nikakvu ulogu.

Socijalna psihologija anonimnosti

Istraživačka literatura iz socijalne psihologije pokazuje da se ljudi ponašaju drugačije kada su anonimni ili kada su oni s kojima komuniciraju anonimni u poređenju sa situacijama gdje su identificirani. Efekti anonimnosti mogu biti posebno jaki kada su ljudi u grupama. Studije sažete u odjeljcima u nastavku odnose se na anonimnost i agresiju i mogu se primijeniti na sigurnosne diskusije o ponašanju vozača. Postoje mnoge druge studije koje su proveli društveni naučnici kako bi razumjeli kako anonimnost može utjecati na altruistično ponašanje i reakcije ljudi na žrtve. Iako ovdje nisu razmatrane, istraživanja o ovim temama su relevantna za razumijevanje javne percepcije žrtava nesreća i javne podrške programima sigurnosti.

Teorija atribucije i ponašanje

Osim što pomaže u objašnjavanju zašto se ljudi ponašaju onako kako se ponašaju, teorija atribucije nudi uvid u to kako promijeniti ponašanje u vožnji. Vozači smatraju da ne mogu kontrolirati mnoge vanjske situacije, kao što su loše vrijeme ili drugi vozači. Ali, osjećaju da mogu kontrolirati sebe. Analiza osobe koja ima savršen vozački dosije: Ako se taj dosije pripisuje vanjskom faktoru, kao što je sreća, manje je vjerovatno da će se osoba konstantno ponašati na način koji je u skladu s dobrom vožnjom. Međutim, ako osoba vjeruje da je dobar vozač, vjerovatno će pokušati da se ponaša u skladu s tim i potpuno će poštovati saobraćajna pravila i regulatorne znakove, zaustavljajući se na znakovima stop, poštujući ograničenje brzine i koristeći pokazivače smjera. Atribucija "dobar vozač" utiče na stvarno njegovo ponašanje. Oni koji prihvataju ili osjećaju

odgovornost za svoje ponašanje vjerovatnije će se ponašati na način koji je u skladu s tim osjećajem.

6. IMPLIKACIJE TEORIJE RAZUMNE AKCIJE NA KULTURU SIGURNOSTI U SAOBRAĆAJU

Teorija razumne akcije (TRA) nastala je kao rezultat nastojanja da se prihvati činjenica, koja se više puta potvrdila, da stavovi imaju malo ili nimalo veze s ponašanjem. U procesu pokušaja rješavanja te prividne kontradikcije, pažljivijom specifikacijom šta tačno znači "stav" i mehanizma kojim bi trebao razumno predvidjeti (i "uzrokovati") ponašanje, istraživači su došli do opšteg modela ljudskog ponašanja. Stav je relativno trajan odnos prema nekome ili prema nečemu, koji se očituje kao tendencija da se misli, osjeća i ponaša na određeni način. To je i načelo kojeg se neko drži, njegovo uvjerenje, odnosno njegovo shvatanje, njegov stav. Sa psihološkog aspekta struktura stava sastoji se od spoznaje, emocije i akcije. Stav, kao mentalna dispozicija, utiče na opažanje, mišljenje i socijalno ponašanje. Stavovi mogu biti društveni i osobni. Znanje o saobraćaju i ispravno shvatanje saobraćajne situacije mogu pozitivno uticati na procjenu realnog rizika i mogućih posljedica određenog ponašanja. Međutim, stvarno ponašanje u saobraćaju je često u kontradikciji sa kvantitetom znanja. To se posebno odnosi na ponašanje vozača u kontekstu tretiranja rizika u saobraćaju i nastanka saobraćajne nezgode gdje su osim kognitivnih komponenti (percepcija, pažnja, i drugo) nezaobilazne i ostale motivacione i emocionalne komponente, kao i stavovi.

TRA sugerše da je vjerovatnoća da će se pojedinac uključiti u određenu akciju aproksimirana namjerom ponašanja ljudi, koja je zauzvrat funkcija njihovih stavova prema toj određenoj akciji, kao i uvjerenja o tome kako bi drugi reagovali, odnosno da li bi im bilo važno da se i drugi uključe u akciju. Za razliku od mnogih drugih teorija ponašanja, TRA je opisana algebarski i veoma je korisna jer omogućava koncizan prikaz nekoliko elemenata i njihovih međusobnih odnosa.

$$B \approx B_i = w_1 \sum B_i E_i + w_2 \sum N B_j M C_j$$

gdje je:

$B_i E_i N B_j M C_j$ = vjerovanja o mogućim konsekvencama (i) ponašanja,

E_i = evaluacija mogućih konsekvenci,

$N B_j$ = normativna uvjerenja o ponašanju osobe j ,

$M C_j$ = motivacija za poštivanje očekivanja od osobe j ,

$w_1 w_2$ = faktori težine koji ukazuju na relativne doprinose uvjerenja o činu i normativna očekivanja za određeno ponašanje.

TRA se primjenjuje samo na ona ponašanja koja je osoba u stanju izvesti; to jest, ona nisu kontrolisana faktorima izvan uticaja ili sposobnosti pojedinca. Također se ne odnosi na ponašanja koja su u suštini uobičajena. Ova konceptualizacija se široko koristi u brojnim primijenjenim područjima, kako bi se vodio razvoj intervencija za promjenu individualnog ponašanja. Zanimljivo je da, iako TRA rijetko je bio u korijenu napora za poboljšanje sigurnosti u saobraćaju, neki od uspješnijih pristupa su u velikoj mjeri u skladu s načelima TRA i mogli su biti izvedeni iz nje. Konkretno, programi provođenja zakona s visokom vidljivošću koji potiču upotrebu sigurnosnog pojasa ili obeshrabruju vožnju u pijanom stanju eksplicitno nastoje utjecati na "stav" vozača prema tim djelima povećavajući njihovo uvjerenje da će doći do određene negativno ocijenjene posljedice - kazne ili hapšenja. Slično tome, posljednjih godina, brojne studije su pokazale da promjena percepcije o tome šta drugi rade i, stoga, šta se smatra normativnim, može smanjiti vožnje nakon prekomjernog konzumiranja alkohola. TRA može biti posebno koristan u razvoju programa sigurnosti u saobraćaju podsticanjem jasnog i preciznog razmišljanja o mnogim taktikama koje bi se mogle isprobati. Ovakav pristup često otvara prostor za inovacije i nove ideje.

Istinski smislena kultura sigurnosti u saobraćaju u konačnici mora prihvatiti samo glavnu vrijednost efektivnosti, izbjegavajući sve ostale motivacije (uključujući odmazdu, samozadovoljstvo, uljepšavanje imidža i nebitne političke motivacije). Uporno će težiti samo mjerljivim koristima

programa i politika. Prvi korak u tom smjeru, zapravo korijen rješenja, jeste prepoznati da je ljudsko ponašanje mnogo složenije nego što se može objasniti zdravorazumskim pojmovima. Da bi se daleko napredovalo, bit će, kao kultura sigurnosti u saobraćaju, potrebno odbaciti ideje zdravog razuma i uvjerenje da, budući da su svi ljudi, nužno razumiju kako ljudi funkcioniraju. Lekcije društvenih i bihevioralnih nauka moraju se naučiti, a zatim usvojiti. U suprotnom, nastaviti će se graditi programi koji ne funkcionišu, iscrpljujući veliki dio izuzetno ograničenih resursa od drugih inicijativa koje bi mogle. Srećom, ovo ne zahtijeva razvoj nove baze znanja; to jednostavno znači bolje korištenje ogromnih rezervi informacija koje trenutno postoje. Štaviše, veliki dio najvrjednijeg postojećeg znanja već je organiziran za nas, kroz razvoj i testiranje teorije. Samo se trebamo bolje upoznati s najboljim, dobro utvrđenim od njih, a zatim ih svjesno koristiti.

Pomalo je zagonetno da neuspjeh u pridržavanju postojeće literature o dobro utvrđenim principima uglavnom karakterizira samo ljudsku stranu sigurnosti u saobraćaju. Fizička infrastruktura, uključujući i sistem puteva i vozila koja koristimo, dizajnirana je s izuzetnom i detaljnom pažnjom posvećenom relevantnim temeljnim principima izvedenim iz naučnih istraživanja. S druge strane, programi orijentisani na ljude imaju tendenciju da se dizajniraju - iako je možda "izmišljen" prikladniji opisni termin - sa malo ili nimalo pažnje posvećene literaturi o funkcionisanju ljudi i ljudskih sistema (organizacija, kultura, institucija). Iako su inženjerski napor uglavnom dobro utemeljeni u fizičkim naukama, postoje mnogi slučajevi u kojima inženjerske intervencije koje su osmišljene za rješavanje ljudskog ponašanja ne uspijevaju jer ne prate principe ljudskog ponašanja jednako dobro kao što prate principe fizike. Čini se da problem leži više u domenu rada (fizički naspram ljudskih fenomena) nego u disciplinarnoj pozadini ili obuci onih koji dizajniraju programe (inženjeri naspram drugih).

7. ZAKLJUČAK

Zakoni fizike ograničavaju nivo poboljšanja sigurnosti kroz povećanje otpornosti vozila na sudare. Slično tome, sistemi upozorenja za vozila mogu kompenzirati kognitivna i perceptivna ograničenja koja utiču na performanse vozača, ali ne mogu nadjačati stavove, ciljeve i prioritete vozača. Ponašanje vozača, dakle, može u konačnici imati najveći uticaj na sigurnost u saobraćaju. Kultura pruža podtekst ponašanju vozača oblikujući uvjerenja, vrijednosti i ideje koje ljudi donose na vozačko sjedište svaki put kada sjednu za volan. U većem obimu, kulturni aspekt takođe daje oblik „sigurnosti vožnje“ definišući društvene norme u vezi s prihvatljivim brojem smrtnih slučajeva povezanih s vožnjom i količinom resursa koji bi trebali biti posvećeni istraživanju sigurnosti vožnje. Kao posljedica toga, promjena kulture vožnje može biti efikasno sredstvo za poboljšanje sigurnosti vožnje. Nažalost, transformisanje kulture predstavlja značajan izazov, dijelom i zato što mnogi vjeruju da se kultura ne može promijeniti. Sigurnost vozača i drugih učesnika u saobraćaju je ključna briga. Stvaranje kulture sigurnosti u kojoj ljudi imaju i izražavaju uvjerenja i stavove koji cijene sigurnost vozila, vozača, putnika i pješaka je sve važnije. Teorija atribucije pruža snažnu perspektivu za doseganje osjećaja neranjivosti kada je u pitanju sigurnost u saobraćaju. Osjećaj da se to "jednostavno ne može dogoditi meni" je nešto što se mora promijeniti kako bi se prihvatila kultura sigurnosti. U radu je identifikovano nekoliko koraka za stvaranje uslova za bolje funkcionisanje kulture sigurnosti u saobraćaju: Prvo, potrebno je istražiti šta javnost zna u određenoj državi, regiji ili području o veličini problema sigurnosti na putevima i efikasnim mjerama. To bi moglo pomoći da se sazna koliko je prihvatanje povreda i smrtnih slučajeva u saobraćaju od strane vlade i javnosti rezultat nedostatka znanja, a ne svjesnog prihvatanja, i moglo bi voditi strategije za promjenu ove apatije. Potencijalno bi ovo istraživanje moglo činiti osnovu vjerodostojnog, kontinuisanog sistema praćenja koji bi se mogao koristiti za mjerenje efekata javnog obrazovanja i promjena u kulturi sigurnosti. Drugo, potrebno je istražiti i saznati više o tome gdje bi bilo najbolje usmjeriti napore u cilju promjene kulture sigurnosti saobraćaja na putevima. Za koja pitanja i na koji način treba odabrati ciljne grupe: javnost, birokratski državni aparat ili političari? Treće, bilo bi korisno identifikovati šta trenutno postoji u domenu vozila i puteva i šta se u te dvije sfere (kulture) može koristiti kao resurs za stvaranje dobro funkcionalne (ili bolje funkcionalne) kulture sigurnosti u saobraćaju.

8. LITERATURA

- [1] Improving Traffic Safety Culture in the United States, The Journey Forward, AAA Foundation for Traffic Safety, April 2007.
- [2] Ajzen, I., and M. Fishbein. 1980. Understanding attitudes and predicting social behavior. Englewood Cliffs NJ: Prentice-Hall.
- [3] Ajzen, I. 1991. The theory of planned behavior. Organizational Behavior and Human Decision Processes AAA Foundation for Traffic Safety
- [4] Bandura, A. 1986. Social foundations of thought and action: A social cognitive theory. Englewood Cliffs NJ: Prentice-Hall.
- [5] Farmer, C. M., and A. K. Lund. 2006. Trends over time in the risk of driver death: What if vehicle designs had not improved? Traffic Injury Prevention.
- [6] Gidron, Y., R. Gal, and H. S. Desevilya. 2003. Internal locus of control moderates the effects of road hostility on recalled driving behavior. Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour 6:109–16.5.
- [7] Goodwin, A. H. 2004. A social norms approach to reduce drinking-driving among university students.
- [8] Glasgow, Scotland: Proceedings of the 17th International Conference on Alcohol, Drugs and TrafficSafety.
- [9] Jones, E. E., D. E. Kanouse, H. H. Kelley, R. E. Nisbett, S. Valins, and B. Weiner. 1972. Attribution: Perceiving the causes of behavior. New York: General Learning Press.
- [10] Kallberg, V. P. 1993. Reflector posts—signs of danger? Transportation Research Record 1403:57–66.
- [11] Kreitner, R., and A. Kinicki. 2004. Organizational Behavior (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- [12] Reyna, V. R. 2004. How people make decisions that involve risk. A dual-processes approach. Current Directions in Psychological Science 13:60–66.16
- [13] Ross, H. L. 1982. Deterring the drinking driver: Legal policy and social control. Lexington, MA: Lexington Books.
- [14] How common sense fails us on the road: Contribution of bounded rationality to the annual worldwide toll of one million traffic fatalities. Transportation Research (Part F) 5:259–69.
- [15] Stokols, D., and I. Altman, eds. 1987. Handbook of Environmental Psychology. New York: Wiley.
- [16] Triandis, H. C. 1994. Culture & social behavior. New York: McGraw-Hill.
- [17] Williams, A. F. 2004. Reflections on the highway safety field. Injury Prevention 10 (6)
- [18] Zaza, S., D. A. Sleet, R. S. Thompson, D. M. Sosin, and J. C. Bolen. 2001. Task Force on Community
- [19] Preventive Services (2001) Reviews of evidence regarding interventions to increase use of child safety seats. American Journal of Preventive Medicine 21 (4 Suppl): 31–47.

4. SAOBRAĆAJNE NESREĆE I ZLATNI MEDICINSKI SAT / TRAFFIC ACCIDENTS AND THE GOLDEN HOUR

Autori: Akif Smailhodžić, dipl. ing. saobraćaja/prometa

Adi Smailhodžić, doktor medicine

Sažetak

Saobraćajne nesreće predstavljaju jedan od vodećih uzroka smrtnosti i invaliditeta u savremenom društvu. Brzina reagovanja nakon nesreće, kvalitet prehospitalne njege i efikasno medicinsko zbrinjavanje igraju ključnu ulogu u ishodu povreda.

„Zlatni medicinski sat“ predstavlja kritični vremenski period od 60 minuta nakon nastanka saobraćajne nesreće, tokom kojeg je pravovremeno i adekvatno medicinsko zbrinjavanje ključno za preživljavanje i smanjenje trajnih posljedica kod povrijeđenih. U saobraćajnim nesrećama, ovaj vremenski okvir ima posebno značajnu ulogu, s obzirom na kompleksnost povreda i potrebu za brзом intervencijom.

Cilj ovog rada je da analizira značaj zlatnog medicinskog sata u kontekstu saobraćajnih nesreća, identifikuje ključne izazove za njegovu primjenu u praksi, te ponudi preporuke za unapređenje sistema hitne medicinske pomoći, sa posebnim osvrtom na situaciju u Bosni i Hercegovini.

Ključne riječi: saobraćajne nesreće, zlatni medicinski sat, hitna medicinska pomoć, edukacija.

Abstract

Traffic accidents are one of the leading causes of mortality and disability in modern society. The speed of response after an accident, the quality of prehospital care and effective medical care play a key role in the outcome of injuries.

The “Golden Hour” represents a critical period of 60 minutes after the occurrence of a traffic accident, during which timely and adequate medical care is crucial for survival and reducing permanent consequences for the injured. In traffic accidents, this time frame plays a particularly important role, given the complexity of injuries and the need for rapid intervention.

The aim of this paper is to analyze the significance of the Golden Hour in the context of traffic accidents, identify key challenges for its application in practice, and offer recommendations for improving the emergency medical care system, with particular reference to the context in Bosnia and Herzegovina.

Keywords: traffic accidents, Golden Hour, emergency medical assistance, education.

Primljeno (Received): 02. 02. 2026.

Prihvaćeno (Accepted): 25. 03. 2026.

1. UVOD

Saobraćajne nesreće predstavljaju jedan od vodećih uzroka smrtnosti i teških povreda u svijetu, a njihov broj i posljedice u mnogim zemljama, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, i dalje su zabrinjavajući. Brzina reagovanja nakon nesreće, kvalitet prehospitalne njege i efikasno medicinsko zbrinjavanje igraju ključnu ulogu u ishodu povreda. U tom kontekstu, posebno mjesto zauzima koncept „zlatnog medicinskog sata“ - vremenski period od približno 60 minuta nakon nastanka povrede, tokom kojeg pravovremena medicinska intervencija može značajno povećati šanse za preživljavanje i oporavak pacijenta. Rezultati pokazuju direktnu povezanost između dužine vremena reakcije i ishoda liječenja - što intervencija kasnije počne, to su šanse za preživljavanje niže, a rizik od komplikacija i invaliditeta veći.

Zlatni medicinski sat predstavlja osnovni princip urgentne medicine, posebno u zbrinjavanju žrtava saobraćajnih nesreća. Pravovremena intervencija, stručna prehospitalna pomoć i brza stabilizacija povređenog dokazano smanjuju smrtnost i poboljšavaju krajnji ishod.

Tokom tog ključnog vremenskog okvira neophodno je brzo prepoznati stepen povrede, obezbijediti osnovne životne funkcije, izvršiti trijažu i transportovati pacijenta do odgovarajuće zdravstvene ustanove koja može pružiti definitivno liječenje.

Efikasno korištenje prvog sata nakon nesreće zahtijeva koordiniran lanac postupaka od mjesta nesreće do specijalizirane bolničke ustanove.

Studije pokazuju da pravovremeno prepoznavanje i intervencija u prvih 60 minuta nakon saobraćajne nesreće značajno smanjuje smrtnost i komplikacije. Brzina i koordinacija svih učesnika - od svjedoka nesreće do specijaliziranog medicinskog tima - ključni su za efikasno korištenje zlatnog medicinskog sata. Brojna istraživanja ukazuju da ishodi kod teško povrijeđenih pacijenata zavise upravo od toga koliko efikasno zdravstveni sistem reaguje u najkritičnijem periodu nakon povreda.

Iako je značaj zlatnog sata opštepoznat, njegovo poštovanje u praksi zavisi od niza faktora, kao što su: organizovanost hitne medicinske pomoći, dostupnosti resursa, geografska pristupačnost, nivo edukacije osoblja, ali i zakonska i institucionalna rješenja. U mnogim zemljama, naročito onim, sa ograničenim resursima postizanje optimalnog odgovora u okviru zlatnog sata predstavlja veliki izazov.

U kontekstu saobraćajnih nesreća, zlatni medicinski sat predstavlja temelj prehospitalne urgentne medicine i standard organizacije hitnog odgovora, uključujući djelovanje svjedoka, hitnih službi, transportnih timova i bolnica. Time se osigurava optimalan lanac postupaka neophodnih za spašavanje života i smanjenje trajnih posljedica.

Efikasna primjena principa zlatnog medicinskog sata može značajno smanjiti smrtnost i invaliditet nakon saobraćajnih nesreća, čime postaje ključna komponenta modernog zdravstvenog sistema i strategije javnog zdravlja.

Na osnovu dosadašnjih istraživanja i iskustava iz prakse, upravljanje saobraćajnim nezgodama zahtijeva interdisciplinarni pristup koji povezuje rad policije, vatrogasnih jedinica, hitne medicinske pomoći i bolnica. Pored toga, edukacija stanovništva o mjerama prve pomoći, unapređenje saobraćajne infrastrukture i primjena savremenih tehnologija predstavljaju neophodne elemente za smanjenje broja žrtava i poboljšanje ukupne sigurnosti u saobraćaju.

2. ŠTA JE ZLATNI MEDICINSKI SAT

Pojam „zlatni medicinski sat“ potekao je iz ratne hirurgije i traumatologije, a danas je široko prihvaćen kao standard u postupanju s teškim povredama, naročito u saobraćajnim nezgodama. Tokom tog ključnog vremenskog okvira neophodno je brzo prepoznati stepen povrede, obezbijediti osnovne životne funkcije, izvršiti trijažu i transportovati pacijenta do odgovarajuće zdravstvene ustanove koja može pružiti definitivno liječenje.

Koncept zlatnog medicinskog sata ima posebno mjesto u urgentnoj medicini, jer podvlači važnost trenutne procjene, transporta i zbrinjavanja povrijeđenih.

Zlatni sat obuhvata više faza i to:

1. Vrijeme otkrivanja nesreće i pozivanja pomoći - poznato kao reakcijsko vrijeme.
2. Dolazak ekipe hitne pomoći na lice mjesta.
3. Procjena stanja povrijeđenog, stabilizacija i priprema za transport.
4. Transport do najbliže adekvatno opremljene bolnice.
5. Definitivno medicinsko zbrinjavanje u ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa.

Iako se u praksi zlatni medicinski sat često posmatra kao okvirna, a ne strogo vremenski ograničena kategorija, njegova suština ostaje nepromijenjena: što se ranije započne sa pravilnim medicinskim zbrinjavanjem, veće su šanse da pacijent preživi i da dugoročne komplikacije budu minimalne. U tom smislu, zlatni medicinski sat predstavlja ne samo klinički koncept, već i

organizacioni princip, koji usmjerava razvoj prehospitalnih službi, bolnica i protokola hitnog odgovora na saobraćajne nesreće.

Efikasnost zbrinjavanja povrijeđenih kod saobraćajnih nesreća u okviru zlatnog medicinskog sata zavisi od niza međusobno povezanih faktora koji obuhvataju prehospitalnu njegu, organizaciju sistema hitne pomoći, logistiku, opremljenost, kao i edukaciju svih učesnika u lancu preživljavanja. Svaki od ovih elemenata ima direktan uticaj na krajnji ishod, naročito kod teško povrijeđenih osoba.

Uspjeh intervencije tokom zlatnog medicinskog sata zavisi od kombinacije brzine, stručnosti, organizacije i dostupnosti resursa. Svaki element lanca preživljavanja mora funkcionisati efikasno kako bi se maksimalno povećale šanse za preživljavanje i smanjile dugoročne posljedice kod povrijeđenih u saobraćajnim nesrećama.

U kontekstu saobraćajnih nesreća, ovaj vremenski okvir dobiva dodatnu važnost zbog česte pojave višestrukih i teških povreda koje zahtijevaju hitno zbrinjavanje. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) navodi da je brzo prepoznavanje težine povrede, adekvatna trijaža i pravovremeni transport ključan faktor u smanjenju smrtnosti u saobraćajnim nesrećama. Studije pokazuju da je većina smrtnih ishoda kod teških povreda direktno povezana s kašnjenjem u pružanju pomoći, lošom organizacijom prevoza i neadekvatnim kapacitetima bolničkog zbrinjavanja.

Zbog svega navedenog, razumijevanje značaja zlatnog medicinskog sata ima ključnu ulogu u unapređenju sistema zbrinjavanja povrijeđenih u saobraćaju.

Zaključno, koncept zlatnog medicinskog sata je temelj moderne urgentne medicine i prehospitalnog zbrinjavanja. Njegova primjena u saobraćajnim nesrećama ne samo da spašava živote, već i smanjuje rizik trajnih posljedica, naglašavajući važnost organizovanih hitnih službi, edukacije građana i kontinuiranog unapređenja protokola hitnog djelovanja.

3. PREGLED STANJA HITNE MEDICINSKE POMOĆI U BIH

Uspješna primjena koncepta zlatnog medicinskog sata u Bosni i Hercegovini, a posebno u njenim cestovnim saobraćajnim sistemima, ovisi o više faktora: organizaciji zdravstvenog sistema, opremljenosti hitne medicinske pomoći, saobraćajnoj infrastrukturi i udaljenosti do bolnica. Nažalost, u mnogim dijelovima zemlje, posebno u ruralnim i planinskim regijama, ovi faktori predstavljaju ozbiljna ograničenja.

3.1. ORGANIZACIJA HITNE MEDICINSKE POMOĆI U BIH

U Bosni i Hercegovini hitna medicinska pomoć organizovana je na entitetskom i kantonalnom nivou, što često dovodi do neujednačenih standarda u pružanju hitne skrbi. Nema jedinstvenog zakona na državnoj razini koji bi regulisao rad službi hitne medicinske pomoći, što otežava koordinaciju i raspodjelu resursa.

U većim urbanim sredinama (npr. Sarajevo, Banja Luka, Mostar), hitne medicinske službe su relativno dobro organizovane i opremljene, s prosječnim vremenom odziva od 10 do 20 minuta. Međutim, u ruralnim područjima to vrijeme može biti duže od 30 minuta, što već narušava princip zlatnog sata.

3.2. SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA I UDALJENOST DO BOLNICA

Bosna i Hercegovina ima zahtjevnju geografsku strukturu, s brojnim planinskim područjima i slabom povezanošću određenih naselja. Mnoge lokalne ceste su u lošem stanju, a broj dostupnih sanitetskih vozila je često nedostatan. U brojnim slučajevima najbliža bolnica udaljena je više od 50 kilometara, što uz loše vremenske uvjete i saobraćajne zastoje dodatno produžuje vrijeme transporta.

Helikopterska hitna pomoć nije sistemski uvedena, iako se u više navrata spominjala kao rješenje za udaljene regije. Postoje pokušaji uvođenja helikopterske službe na entitetskom nivou, ali zbog finansijskih, pravnih i organizacijskih prepreka ti projekti još nisu zaživjeli u praksi.

3.3. STATISTIČKI PODACI O SAOBRAĆAJNIM NESREĆAMA

Prema podacima entitetskih MUP-ova i MUP-a Brčko Distrikta, godišnje se dogodi preko 35.000 saobraćajnih nesreća, od čega nekoliko hiljada s teškim ozljedama. Smrtnost na cestama u BiH je među većima u regiji i iznosi oko 65 poginulih na milion stanovnika, što premašuje prosjek Europske unije.

Iako se u evidencijama vodi broj nesreća, ozlijeđenih i poginulih, nema systemske evidencije o vremenu reakcije hitne pomoći i o tome koliki broj pacijenata je zbrinut unutar „zlatnog medicinskog sata“. Odsustvo ovakvih podataka dodatno otežava praćenje učinkovitosti sistema i donošenje ciljanih mjera za poboljšanje.

Dostupni podaci iz Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Sarajevu, Banjoj Luci i Tuzli pokazuju da prosječno vrijeme dolaska ekipe hitne pomoći na lice mjesta varira od 12 do 25 minuta u urbanim područjima, dok u ruralnim i teško pristupačnim regijama to vrijeme može premašiti 30 minuta. U preko 60% slučajeva u ruralnim sredinama, ekipa hitne pomoći dolazi sa značajnim kašnjenjem, čime se direktno narušava koncept zlatnog sata.

Analizom dostupnih studija slučaja iz domaćih časopisa, pokazuje se jasna povezanost između vremena intervencije i ishoda liječenja:

- u slučajevima kada je medicinska pomoć pružena unutar 45 minuta, smrtnost je iznosila 9,1%.
- kada je zbrinjavanje počelo nakon 60 minuta, smrtnost se povećala na 23,4%.
- povrijeđeni koji su čekali više od 90 minuta imali su smrtnost veću od 30%, uz visok stepen trajnog invaliditeta.

3.4. IDENTIFIKOVANI PROBLEMI U LOKALNOM KONTEKSTU

- nedostatak kadrova u hitnoj medicinskoj pomoći, osobito u manjim općinama,
- neadekvatna edukacija građana u pružanju prve pomoći,
- slaba međusobna komunikacija između hitne pomoći, policije i vatrogasaca na terenu,
- zastarjela oprema u sanitetskim vozilima i
- neravnomjerna dostupnost zdravstvenih ustanova i stručnog osoblja.

Bosna i Hercegovina nema u potpunosti funkcionalan sistem urgentnih centara u skladu sa međunarodnim standardima. Takođe, ne postoji stalna služba helikopterskog medicinskog transporta, osim povremenih angažmana Oružanih snaga ili MUP-a na ad-hoc osnovi. To ozbiljno ograničava mogućnost efikasnog zbrinjavanja pacijenata iz teško pristupačnih područja.

Poređenja radi, Hrvatska i Slovenija imaju razvijenije sisteme helikopterskog prevoza, čime su u mogućnosti da pokriju većinu teritorije u roku od 60 minuta.

Iako koncept zlatnog medicinskog sata postoji u teoriji i praksi zdravstvenih profesionalaca u BiH, njegova konzistentna primjena u saobraćajnim nesrećama još uvijek nije sistemski omogućena. Brojne organizacijske, infrastrukturne i kadrovske prepreke usporavaju djelotvorno zbrinjavanje ozlijeđenih, čime se povećava rizik od smrtnog ishoda ili trajnog invaliditeta. Neophodna je snažnija institucionalna podrška, bolja koordinacija među službama, te strateško ulaganje u bržu i učinkovitiju prehospitálnu skrb.

4. IZAZOVI I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJE

Na temelju dostupnih istraživanja, raspoloživih statističkih podataka i analize stanja, jasno je da postoje brojni izazovi u učinkovitoj primjeni koncepta zlatnog medicinskog sata. Iako postoje primjeri dobre prakse, sistem hitne medicinske pomoći u Bosni i Hercegovini zahtijeva sveobuhvatna i strateška poboljšanja kako bi svi građani, neovisno o lokaciji, imali jednak pristup brzom i kvalitetnom medicinskom skrbi nakon saobraćajnih nesreća. To podrazumijeva:

1. Jačanje kapaciteta hitne medicinske pomoći kroz:

- povećanje broja timova i vozila, osobito u manjim i ruralnim sredinama,
- obnovu voznog parka, nabavu modernih i potpuno opremljenih sanitetskih vozila,
- uvođenje mobilnih urgentnih jedinica na kritičnim cestovnim pravcima i u turistički aktivnim područjima.

2. Uvođenje helikopterske hitne pomoći:

- osnivanje i finansiranje helikopterskih medicinskih timova za brzo djelovanje u udaljenim i teško pristupačnim područjima i
- saradnja između entitetskih, kantonalnih i državnih institucija radi uspostave pravnog i operativnog okvira.

3. Unapređenje komunikacije i koordinacije službi kroz:

- digitalizaciju sistema - uvođenje centraliziranih dispečerskih centara povezanih s policijom, vatrogascima i bolnicama.
- razvoj softverskih platformi za praćenje vremena reakcije, lokacije timova i tokova pacijenata i
- standardizacija procedura za sve hitne službe, kako bi se smanjile razlike u reakciji među regijama.

4. Edukacija i svijest građana, kroz:

- provođenje javnih kampanja o važnosti prve pomoći i pozivanja hitne pomoći bez odlaganja,
- uvođenje obavezne edukacije iz prve pomoći u škole, vozačke škole i radne organizacije i
- povećanje broja javno dostupnih defibrilatora (AED) na prometnim mjestima i njihovo označavanje.

5. Unapređenje zakonskog i institucionalnog okvira, putem:

- donošenja državnog zakona o hitnoj medicinskoj pomoći koji bi definisao minimalne standarde, vrijeme odziva i raspodjelu resursa,
- uspostavu jedinstvenog registra intervencija, kojim bi se pratili svi ključni indikatori zlatnog medicinskog sata i
- povećanje finansiranja sistema hitne pomoći kroz proračune i međunarodne fondove.

6. Evaluacija i praćenje učinka uspostavom mehanizama za nadzor i evaluaciju vremena intervencija i ishoda pacijenata, uz redovna stručna usavršavanja zaposlenika hitne pomoći u skladu s europskim standardima kao i organizacija simulacijskih vježbi u saradnji sa svim hitnim službama i zajednicom.

Sistemska i koordinirano djelovanje na svim razinama – od lokalne zajednice do državnih institucija nužno je kako bi se skratilo vrijeme intervencije, povećala učinkovitost sistema i osiguralo poštivanje zlatnog medicinskog sata kao ključa za spašavanje života u saobraćajnim nesrećama.

Ulaganje u ljude, opremu, zakonodavstvo i edukaciju predstavlja temelj dugoročnog rješenja.

5. EDUKACIJA

Učesnici u saobraćaju - vozači, biciklisti, pješaci i putnici - svakodnevno su izloženi riziku od saobraćajnih nesreća. Iako je tehnička regulacija saobraćaja veoma razvijena, ljudski faktor je i dalje dominantan uzročnik nesreća. Pored samih učesnika, važnu ulogu imaju i svjedoci saobraćajnih nezgoda, jer od njihove pravovremene i ispravne reakcije često zavise životi povrijeđenih. Da bi edukacija učesnika u saobraćaju i svjedoka nesreća bila efektivna i dugoročno smanjila rizik od saobraćajnih nezgoda, neophodno je uvesti sistemске, praktične i inovativne pristupe. Edukacija u ovim oblastima omogućava bolje razumijevanje rizika, pravilno ponašanje i adekvatno postupanje u kriznim situacijama.

Osnovno znanje iz prve pomoći i sigurnog ponašanja u saobraćaju trebalo bi da bude obavezni dio opšte pismenosti, uz stalno osvježavanje i praktične treninge.

Postupci prve pomoći koje pružaju „laici“ na mjestu nesreće predstavljaju prvu kariku lanca preživljavanja. Njihova uloga ne iscrpljuje se samo u fizičkim intervencijama, nego i u pravilnom pozivanju hitnih službi, osiguravanju mjesta događaja te pružanju emocionalne podrške ozlijeđenima. Pravovremena i ispravna reakcija svjedoka nesreće u mnogim situacijama čini razliku između života i smrti.

Hitne službe nadovezuju se na rad laika brzim i organizovanim profesionalnim zbrinjavanjem, a uspješnost cijelog procesa ovisi o koordinaciji svih učesnika. Zato je edukacija građana iz prve pomoći, dostupnost AED uređaja i dalji razvoj sistema hitne medicinske pomoći od presudnog značaja za smanjenje stradanja u saobraćaju.

Kontinuirano investiranje u formalno i neformalno obrazovanje, razvoj praktičnih vještina i modernizacija nastavnih sadržaja doprinose smanjenju broja nesreća i ublažavanju posljedica kada se one dogode. Kroz sistemsko ulaganje u znanje moguće je izgraditi kulturu sigurnosti u kojoj svaki učesnik aktivno doprinosi očuvanju života.

Može se zaključiti da je učinkovito djelovanje u saobraćajnim nesrećama zajednička odgovornost društva. Što je više educiranih i osviještenih građana, to je lanac preživljavanja snažniji, a posljedice ozljeda u saobraćajnim nesrećama, manje. Pružanje prve pomoći nije samo zakonska obaveza, već i moralna dužnost koja spašava živote.

6. ZAKLJUČAK

Koncept zlatnog medicinskog sata u kontekstu saobraćajnih nezgoda predstavlja ključni vremenski okvir u kojem se pravovremenom medicinskom intervencijom može značajno smanjiti smrtnost i teške posljedice saobraćajnih nesreća.

Na osnovu dosadašnjih istraživanja i iskustava iz prakse, jasno je da efikasna primjena principa zlatnog medicinskog sata u saobraćajnim nesrećama zahtijeva intersektorsku saradnju (zdravstvo, policija, vatrogasci, civilna zaštita), ulaganja u infrastrukturu, ali i kontinuiranu edukaciju medicinskog i nemedicinskog osoblja koje učestvuje u zbrinjavanju povrijeđenih.

Analiza stanja u Bosni i Hercegovini pokazuje da se, unatoč stručnosti i predanosti zaposlenih hitne pomoći, koncept zlatnog sata u praksi ne provodi u potpunosti, posebno u ruralnim i teško pristupačnim područjima.

Kako bi se poboljšala sigurnost na cestama u BiH i povećale šanse za preživljavanje ozlijeđenih, nužno je ulagati u modernizaciju opreme, proširiti kapacitete hitne medicinske pomoći, unaprijediti komunikaciju i koordinaciju službi, te kontinuirano educirati javnost i medicinsko osoblje. Također, uspostava helikopterske hitne pomoći i digitalizacija sistema mogu dodatno poboljšati rezultate.

Ulaganje u ljude, opremu, zakonodavstvo i edukaciju predstavlja temelj dugoročnog rješenja.

7. LITERATURA:

- [1] Bajraktarević, S., & Hasanović, A. (2020). Organizacija hitne medicinske pomoći u Bosni i Hercegovini. Medicinski Glasnik, 17(2), 45-52.
- [2] Hasanica, N. et al. (2016). Prva pomoć za zdravstvene laike, djecu, polaznike kurseva prve pomoći, Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.
- [3] Zdravković, M. et.al. (2020). Hitna medicinska pomoć u saobraćajnim nezgodama - značaj „zlatnog sata“. Zdravstvena zaštita, 51(4), 345–51.
- [4] European Resuscitation Council. (2021). ERC Guidelines for Resuscitation 2021. ERC.
- [5] World Health Organization (WHO). (2023). Global Status Report on Road Safety 2023. WHO.
- [6] Deklaracija o sigurnosti prometa na cestama prihvaćena od ministara prometa/predstavnik zemalja zapadnog Balkana koji su se sastali u Ljubljani 25. aprila 2018. (2019). Međunarodni ugovori. Službeni list BiH, 2/19.
- [7] Informacija o saobraćajnim/prometnim nezgodama, njihovim uzrocima i posljedicama u Bosni i Hercegovini u 2024. godini. (2025), BIHAMK.

Internet izvori:

- [8] www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov - pristup novembar 2025.
- [9] www.who.int - pristup decembar 2025.
- [10] www.unece.org/transport - pristup novembar 2025.
- [11] www.road-safety.transport.ec.europa.eu – pristup novembar 2025.
- [12] www.healthzine-miotinternational.com - pristup decembar 2025.
- [13] www.bihamk.ba - pristup novembar 2025.

5. TRAFFIC ACCIDENTS AND THE GOLDEN HOUR

**Authors: Akif Smailhodžić, B.A. in Traffic Engineering
Adi Smailhodžić, M.D.**

Abstract

Traffic accidents are one of the leading causes of mortality and disability in modern society. The speed of response after an accident, the quality of prehospital care and effective medical care play a key role in the outcome of injuries.

The "Golden Hour" represents a critical period of 60 minutes after the occurrence of a traffic accident, during which timely and adequate medical care is crucial for survival and reducing permanent consequences for the injured. In traffic accidents, this time frame plays a particularly important role, given the complexity of injuries and the need for rapid intervention.

The aim of this paper is to analyze the significance of the Golden Hour in the context of traffic accidents, identify key challenges for its application in practice, and offer recommendations for improving the emergency medical care system, with particular reference to the context in Bosnia and Herzegovina.

Keywords: *traffic accidents, Golden Hour, emergency medical assistance, education.*

Primljeno (Received): 02. 02. 2026.

Prihvaćeno (Accepted): 25. 03. 2026.

1. INTRODUCTION

Road traffic accidents are one of the leading causes of death and serious injuries in the world, and their number and consequences in many countries, including Bosnia and Herzegovina, remain worrying. The speed of response after an accident, the quality of pre-hospital care and effective medical care play a key role in the outcome of injuries. In this context, the concept of the "Golden Hour" - a period of approximately 60 minutes after the injury occurs, during which timely medical intervention can significantly increase the patient's chances of survival and recovery - occupies a special place. Research shows a direct correlation between the length of the reaction time and the outcome of treatment - the later the intervention begins, the lower the chances of survival, and the higher the risk of complications and disability.

The Golden Hour is a basic principle of emergency medicine, especially in the care of victims of road accidents. Timely intervention, professional pre-hospital care and rapid stabilization of the injured have been proven to reduce mortality and improve the final outcome.

During this crucial time frame, it is necessary to quickly recognize the extent of the injury, provide basic life functions, perform triage, and transport the patient to an appropriate health facility that can provide definitive treatment.

Effective use of the first hour after an accident requires a coordinated chain of actions from the scene of the accident to a specialized hospital facility.

Studies show that timely recognition and intervention in the first 60 minutes after a traffic accident significantly reduces mortality and complications. The speed and coordination of all participants - from witnesses to the accident to the specialized medical team - are crucial for the effective use of the golden hour. Numerous studies indicate that outcomes in severely injured patients depend precisely on how efficiently the health system responds in the most critical period after the injuries.

Although the importance of the golden hour is well known, its observance in practice depends on a number of factors: the organization of emergency medical care, the availability of resources, geographical accessibility, the level of education of staff, as well as legal and institutional solutions. In many countries, especially those with limited resources, achieving an optimal response within the golden hour is a major challenge.

In the context of road traffic accidents, the golden hour is the foundation of pre-hospital emergency medicine and the standard for organizing emergency response, including the actions of witnesses, emergency services, transport teams and hospitals. This ensures an optimal chain of actions necessary to save lives and reduce permanent consequences.

Effective application of the golden hour principle can significantly reduce mortality and disability after road traffic accidents, making it a key component of a modern health system and public health strategy.

Based on previous research and practical experience, road traffic accident management requires an interdisciplinary approach that connects the work of the police, fire departments, emergency medical services and hospitals. In addition, educating the population about first aid measures, improving traffic infrastructure and applying modern technologies are necessary elements for reducing the number of victims and improving overall traffic safety.

2. WHAT IS THE GOLDEN HOUR

The term “golden hour” originated in wartime surgery and traumatology, and is now widely accepted as the standard in the management of serious injuries, especially in traffic accidents. During this crucial time frame, it is necessary to quickly identify the extent of the injury, provide basic life functions, perform triage, and transport the patient to an appropriate health facility that can provide definitive treatment.

The concept of the golden hour has a special place in emergency medicine, as it emphasizes the importance of immediate assessment, transport, and care of the injured.

The golden hour encompasses several phases, including:

1. The time of discovery of the accident and calling for help - known as the reaction time.
2. Arrival of the emergency team at the scene.
3. Assessment of the injured person's condition, stabilization, and preparation for transport.
4. Transport to the nearest adequately equipped hospital.
5. Definitive medical care in a secondary or tertiary level facility.

Although in practice the golden hour is often viewed as a framework rather than a strictly time-limited category, its essence remains unchanged: the earlier proper medical care is initiated, the greater the patient's chances of survival and the minimum long-term complications. In this sense, the golden hour is not only a clinical concept, but also an organizational principle that guides the development of prehospital services, hospitals, and emergency response protocols for traffic accidents.

The efficiency of traffic accident casualty care within the golden hour depends on a number of interrelated factors that include prehospital care, organization of the emergency system, logistics, equipment, and education of all participants in the chain of survival. Each of these elements has a direct impact on the final outcome, especially in severely injured persons.

The success of intervention during the golden hour depends on a combination of speed, expertise, organization, and availability of resources. Each element of the chain of survival must function effectively in order to maximize the chances of survival and minimize the long-term consequences of traffic accident casualties.

In the context of road traffic accidents, this time frame gains additional importance due to the frequent occurrence of multiple and severe injuries requiring emergency care. The World Health Organization (WHO) states that rapid recognition of the severity of the injury, adequate triage and timely transport are key factors in reducing road traffic accident mortality. Studies show that most deaths from serious injuries are directly related to delays in providing assistance, poor transport organization and inadequate hospital care capacities.

For all of the above, understanding the importance of the golden hour plays a key role in improving the system of care for traffic injuries.

In conclusion, the concept of the golden hour is the foundation of modern emergency medicine and prehospital care. Its application in road traffic accidents not only saves lives, but also reduces the risk of permanent consequences, emphasizing the importance of organized emergency services, citizen education and continuous improvement of emergency response protocols.

3. OVERVIEW OF THE STATE OF EMERGENCY MEDICAL CARE IN BIH

The successful implementation of the golden hour concept in Bosnia and Herzegovina, and especially in its road transport systems, depends on several factors: the organization of the health system, the equipment of emergency medical care, the transport infrastructure and the distance to hospitals. Unfortunately, in many parts of the country, especially in rural and mountainous regions, these factors represent serious limitations.

3.1 ORGANIZATION OF EMERGENCY MEDICAL CARE IN BIH

In Bosnia and Herzegovina, emergency medical care is organized at the entity and cantonal levels, which often leads to uneven standards in the provision of emergency care. There is no single law at the state level that would regulate the work of emergency medical care services, which makes coordination and allocation of resources difficult.

In larger urban areas (e.g. Sarajevo, Banja Luka, Mostar), emergency medical services are relatively well organized and equipped, with an average response time of 10 to 20 minutes. However, in rural areas, this time can be longer than 30 minutes, which already violates the golden hour principle.

3.2 TRAFFIC INFRASTRUCTURE AND DISTANCE TO HOSPITALS

Bosnia and Herzegovina has a demanding geographical structure, with numerous mountainous areas and poor connectivity of certain settlements. Many local roads are in poor condition, and the ambulance fleet is often insufficient. In many cases, the nearest hospital is more than 50 kilometers away, which, together with bad weather conditions and traffic jams, further extends the transport time.

Helicopter Emergency Medical Services (HEMS) have not been systematically introduced, although it has been mentioned on several occasions as a solution for remote regions. There have been attempts to introduce helicopter services at the entity level, but due to financial, legal and organizational obstacles, these projects have not yet been implemented in practice.

3.3 TRAFFIC ACCIDENT STATISTICS

According to data from the entity Ministries of Internal Affairs (MIA) and the Ministries of Internal Affairs (MIA) of the Brčko District, over 35,000 traffic accidents occur annually, of which several thousand result in serious injuries. Road fatalities in BiH are among the highest in the region, at around 65 deaths per million inhabitants, which is higher than the European Union average.

Although records are kept of the number of accidents, injuries and deaths, there is no systematic record of emergency response times and the number of patients treated within the "golden hour". The absence of such data further complicates monitoring the effectiveness of the system and adopting targeted measures for improvement.

Available data from the Emergency Medical Services in Sarajevo, Banja Luka and Tuzla show that the average time for an ambulance to arrive at the scene varies from 12 to 25 minutes in urban areas, while in rural and hard-to-reach regions this time can exceed 30 minutes. In over 60% of cases in rural areas, the ambulance arrives with a significant delay, which directly violates the concept of the golden hour.

An analysis of available case studies from domestic journals shows a clear correlation between intervention time and treatment outcome:

- in cases where medical care was provided within 45 minutes, mortality was 9.1%.
- when care began after 60 minutes, mortality increased to 23.4%.
- injured people who waited more than 90 minutes had a mortality rate of more than 30%, with a high degree of permanent disability.

3.4. IDENTIFIED PROBLEMS IN THE LOCAL CONTEXT

- lack of paramedics, especially in smaller municipalities
- inadequate education of citizens in providing first aid
- poor mutual communication between emergency services, police and firefighters in the field
- outdated equipment in ambulances and
- uneven availability of health institutions and professional staff.

Bosnia and Herzegovina does not have a fully functional emergency center system in line with international standards. There is also no permanent helicopter emergency medical service, except for occasional engagements by the Armed Forces or the Ministry of the Interior on an ad-hoc basis. This seriously limits the ability to effectively care for patients in hard-to-reach areas.

In comparison, Croatia and Slovenia have more developed helicopter transport systems, which are able to cover most of the territory within 60 minutes.

Although the concept of the golden hour exists in the theory and practice of healthcare professionals in BiH, its consistent application in traffic accidents is still not systematically enabled. Numerous organizational, infrastructural and personnel obstacles slow down the effective care of the injured, thereby increasing the risk of death or permanent disability. Stronger institutional support, better coordination between services, and strategic investment in faster and more efficient pre-hospital care are necessary.

4. CHALLENGES AND SUGGESTIONS FOR IMPROVEMENT

Based on available research, available statistical data and analysis of the situation, it is clear that there are numerous challenges in the effective implementation of the golden hour concept. Although there are examples of good practice, the emergency medical care system in Bosnia and Herzegovina requires comprehensive and strategic improvements so that all citizens, regardless of location, have equal access to fast and quality medical care after traffic accidents. This includes:

1. Strengthening emergency medical care capacities through:
  - increasing the number of teams and vehicles, especially in smaller and rural areas,
  - renewing the vehicle fleet, purchasing modern and fully equipped ambulances,
  - introducing mobile emergency units on critical road routes and in tourist areas.
2. Introducing helicopter emergency medical services:
  - establishing and financing helicopter medical teams for rapid response in remote and difficult-to-reach areas and

- cooperation between entity, cantonal and state institutions to establish a legal and operational framework.

3. Improving communication and coordination of services through:

- digitalization of systems - introduction of centralized dispatch centers connected to police, firefighters and hospitals.
- development of software platforms for monitoring response times, team locations and patient flows and
- standardization of procedures for all emergency services, in order to reduce differences in response between regions.

4. Education and awareness of citizens, through:

- implementation of public campaigns on the importance of first aid and calling an ambulance without delay,
- introduction of mandatory first aid training in schools, driving schools and work organizations and
- increasing the number of publicly available defibrillators (AEDs) in high-traffic public areas and their marking.

5. Improving the legal and institutional framework, through:

- enacting a national law on emergency medical care that would define minimum standards, response times and resource allocation,
- establishing a single registry of interventions, which would monitor all key indicators of the golden hour and
- increasing financing of the emergency medical system through budgets and international funds.

6. Evaluation and monitoring of performance by establishing mechanisms for monitoring and evaluating intervention times and patient outcomes, with regular professional training of emergency medical staff in accordance with European standards, as well as organizing simulation exercises in cooperation with all emergency services and the community.

Systematic and coordinated action at all levels - from the local community to state institutions - is necessary to shorten intervention times, increase the efficiency of the system and ensure respect for the golden hour as the key to saving lives in traffic accidents.

Investment in people, equipment, legislation and education is the foundation of a long-term solution.

5. EDUCATION

Road users - drivers, cyclists, pedestrians and passengers - are exposed to the risk of traffic accidents every day. Although technical traffic regulation is highly developed, the human factor is still the dominant cause of accidents. In addition to the participants themselves, witnesses to traffic accidents also play an important role, because the lives of the injured often depend on their timely and correct reaction. In order for the education of road users and witnesses to be effective and to reduce the risk of traffic accidents in the long term, it is necessary to introduce systematic, practical and innovative approaches. Education in these areas enables a better understanding of risks, correct behavior and adequate action in crisis situations.

Basic knowledge of first aid and safe behavior in traffic should be a mandatory part of general literacy, with constant refresher and practical training.

First aid procedures provided by "lay responders" at the scene of an accident represent the first link in the chain of survival. Their role is not limited to physical interventions, but also to properly calling emergency services, securing the scene of the incident, and providing emotional support to

the injured. In many situations, the timely and correct reaction of witnesses to an accident can make the difference between life and death.

Emergency services complement the work of laypeople by providing quick and organized professional care, and the success of the entire process depends on the coordination of all participants. Therefore, educating citizens in first aid, the availability of AED devices, and the further development of the emergency medical care system are of crucial importance for reducing traffic fatalities.

Continuous investment in formal and informal education, the development of practical skills, and the modernization of teaching content contribute to reducing the number of accidents and mitigating the consequences when they occur. Through systematic investments in knowledge, it is possible to build a culture of safety in which each participant actively contributes to preserving life.

It can be concluded that effective action in traffic accidents is the shared responsibility of society. The more educated and aware citizens are, the stronger the chain of survival is, and the fewer the consequences of injuries in traffic accidents. Providing first aid is not only a legal obligation, but also a moral duty that saves lives.

6. CONCLUSION

The concept of the golden hour in the context of traffic accidents represents a key time frame in which timely medical intervention can significantly reduce mortality and serious consequences of traffic accidents.

Based on previous research and practical experience, it is clear that the effective application of the golden hour principle in traffic accidents requires intersectoral cooperation (health, police, firefighters, civil protection), investment in infrastructure, but also continuous education of medical and non-medical personnel involved in the care of the injured.

Analysis of the situation in Bosnia and Herzegovina shows that, despite the expertise and dedication of emergency medical personnel, the golden hour concept is not fully implemented in practice, especially in rural and difficult-to-reach areas.

In order to improve road safety in BiH and increase the chances of survival of the injured, it is necessary to invest in the modernization of equipment, expand emergency medical care capacities, improve communication and coordination of services, and continuously educate the public and medical personnel. Also, the establishment of helicopter ambulance and digitalization of the system can further improve results.

Investment in people, equipment, legislation and education is the foundation of a long-term solution.

7. LITERATURE

- [1] Bajraktarević, S., & Hasanović, A. (2020). Organizacija hitne medicinske pomoći u Bosni i Hercegovini. *Medicinski Glasnik*, 17(2), 45-52.
- [2] Hasanica, N. et al. (2016). Prva pomoć za zdravstvene laike, djecu, polaznike kurseva prve pomoći, Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.
- [3] Zdravković, M. et.al. (2020). Hitna medicinska pomoć u saobraćajnim nezgodama - značaj „zlatnog sata“. *Zdravstvena zaštita*, 51(4), 345–51.
- [4] European Resuscitation Council. (2021). ERC Guidelines for Resuscitation 2021. ERC.
- [5] World Health Organization (WHO). (2023). Global Status Report on Road Safety 2023. WHO.

- [6] Deklaracija o sigurnosti prometa na cestama prihvaćena od ministara prometa/predstavnik zemalja zapadnog Balkana koji su se sastali u Ljubljani 25. aprila 2018. (2019). Međunarodni ugovori. Službeni list BiH, 2/19.
- [7] Informacija o saobraćajnim/prometnim nezgodama, njihovim uzrocima i posljedicama u Bosni i Hercegovini u 2024. godini. (2025), BIHAMK.

Internet sources:

- [8] www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov - accessed November 2025.
- [9] www.who.int - accessed December 2025.
- [10] www.unece.org/transport - accessed November 2025.
- [11] www.road-safety.transport.ec.europa.eu - Accessed November 2025.
- [12] www.healthzine-miotinternational.com - Accessed December 2025.
- [13] www.bihamk.ba - access, November 2025.

6. ZDRAVSTVENI I DOBNI KRITERIJI PROFESIONALNIH VOZAČA U FUNKCIJI SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA / HEALTH AND AGE CRITERIA OF PROFESSIONAL DRIVERS IN THE FUNCTION OF TRAFFIC SAFETY

Autor: MA Tarik Ejubović, dipl. ing. saobraćaja i komunikacija

Sažetak:

Ovaj rad istražuje ulogu profesionalnih vozača kao ključnih faktora sigurnosti u saobraćajnom sistemu Bosne i Hercegovine, s posebnim fokusom na opravdanost zakonske starosne granice od 65 godina. Analizom trenutne regulative i medicinskih saznanja, ukazuje se na odstupanje između hronološke dobi i stvarne funkcionalne sposobnosti pojedinca. Specifični stresori profesionalnog angažmana, poput hroničnog umora, hipokinezije i stresa, značajno utiču na zdravstveni status i kognitivne performanse vozača, često i prije dostizanja zakonske granice. Centralna teza rada je prelazak s reaktivnog, dobno ograničenog modela na proaktivni sistem individualne evaluacije. Predlaže se ukidanje fiksne starosne granice uz uvođenje rigoroznijih i učestalijih specijalističkih pregleda već od 40. godine života. Takav model uključuje ciljanu dijagnostiku kardiometaboličkog sistema, kognitivnih funkcija i brzine reakcije pod pritiskom. Ovim pristupom se omogućava zadržavanje iskusnog kadra i produženje radnog vijeka zdravstveno sposobnih vozača, čime se direktno unapređuje bezbjednost saobraćaja i osigurava održivost transportnog sektora. Individualizirana procjena radne sposobnosti, zasnovana na medicinskim parametrima umjesto na godinama života, predstavlja pravedniji i sigurniji mehanizam zaštite svih učesnika u saobraćaju.

Ključne riječi: Sigurnost saobraćaja, vozači, zdravlje, radna sposobnost, dobna granica.

Abstract:

This paper explores the role of professional drivers as key safety factors within the transport system of Bosnia and Herzegovina, with a specific focus on the justification of the statutory age limit of 65 years. Through the analysis of current regulations and medical findings, the study highlights the discrepancy between chronological age and an individual's actual functional capacity. Specific occupational stressors, such as chronic fatigue, hypokinesia, and stress, significantly impact the health status and cognitive performance of drivers, often manifesting well before the legal age limit is reached. The central thesis of this work advocates for a transition from a reactive, age-restricted model to a proactive system of individual evaluation. It proposes the abolition of the fixed age limit in favor of introducing more rigorous and frequent specialist examinations starting from the age of 40. Such a model includes targeted diagnostics of the cardiometabolic system, cognitive functions, and reaction speeds under pressure. This approach enables the retention of experienced personnel and the extension of working life for medically fit drivers, thereby directly enhancing road safety and ensuring the sustainability of the transport sector. An individualized assessment of work ability, based on medical parameters rather than chronological age, represents a fairer and safer mechanism for protecting all road users.

Key Words: Road safety, professional drivers, medical fitness to drive, work ability, age limit.

Primljeno (Received): 07. 03. 2026.

Prihvaćeno (Accepted): 31. 03. 2026.

1. UVOD

Sigurnost saobraćaja konstituiše jedan od fundamentalnih prioriteta savremenog društva, naročito u segmentu profesionalnog linijskog i vanlinijskog prevoza putnika. S obzirom na to da saobraćajne nezgode u ovom sektoru generišu dalekosežne socio-ekonomske i humane implikacije, uloga profesionalnih vozača, kao direktnih nosilaca sistema, od krucijalne je važnosti. Njihovi psihofizički kapaciteti, kognitivne sposobnosti i profesionalna odgovornost predstavljaju primarnu determinantu sigurnosti svih učesnika u saobraćaju. U nastojanju da obezbijedi visok

stepen sigurnosti, regulatorni okvir u Bosni i Hercegovini striktno propisuje kriterijume stručne osposobljenosti i zdravstvene kondicije. Međutim, aktuelna legislativa postavlja gornju dobnu granicu od 65 godina, čime se radni angažman profesionalnih vozača limitira isključivo na osnovu hronološkog kriterijuma, bez uvažavanja individualnih varijacija u biološkom starenju. Savremena saznanja iz oblasti medicine rada i saobraćajne psihologije sugerišu da hronološka dob ne mora biti eliminatorni faktor radne sposobnosti. Napredak u dijagnostici i preventivnoj medicini, uz produženje životnog vijeka, omogućio je značajnom dijelu populacije starije od 65 godina očuvanje visokih funkcionalnih performansi neophodnih za sigurno upravljanje motornim vozilima. Cilj ovog rada je kritička analiza postojećeg zakonskog rješenja i preispitivanje opravdanosti zadržavanja starosne granice od 65 godina u prevozu putnika. Predmetni rad elaborira alternativni model: ukidanje apsolutne dobne granice uz istovremeno uvođenje strožijih, frekventnijih i specijalizovanih zdravstvenih revizija. Ovakav pristup bi omogućio zadržavanje iskusnog i deficitarnog kadra, uz beskompromisno očuvanje standarda bezbjednosti saobraćaja.

2. PROFESIONALNI VOZAČI

Profesionalnim vozačima smatraju se osobe koje posjeduju odgovarajuće stručne kvalifikacije i koje se profesionalno bave upravljanjem motornim vozilima u okviru svoje radne djelatnosti. Njihova osnovna uloga je obavljanje poslova prijevoza putnika ili robe, pri čemu snose povećanu odgovornost za sigurnost saobraćaja, imovinu i ljudske živote. Prema važećoj zakonskoj regulativi u Bosni i Hercegovini, profesionalnim vozačem se smatra svaka osoba koja ispunjava propisane obrazovne i stručne uslove, odnosno koja posjeduje najmanje treći stepen srednje stručne spreme – smjer vozač motornog vozila, ili koja posjeduje važeću potvrdu o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova profesionalnog vozača. Pored navedenih stručnih kvalifikacija, jedan od zakonskih kriterija odnosi se i na starosnu dob, prema kojem profesionalni vozač ne može biti osoba starija od 65 godina, u skladu s važećim propisima. [1]

Na osnovu prethodno navedenog, profesionalnim vozačem se smatra svaka osoba koja je formalno osposobljena, stručno kvalifikovana i zdravstveno sposobna za upravljanje motornim vozilima, te koja ispunjava sve uslove propisane relevantnim zakonima i podzakonskim aktima. Ovakav sistem regulacije ima za cilj osigurati da u saobraćaju učestvuju vozači koji posjeduju adekvatna znanja, vještine i sposobnosti, čime se direktno doprinosi povećanju nivoa sigurnosti saobraćaja.

3. PREGLED ZAKONSKE REGULATIVE POVEZANE SA ZDRAVLJEM PROFESIONALNIH VOZAČA

3.1. BOLESTI I STANJE ORGANIZMA PROFESIONALNIH VOZAČA

Svaki profesionalni vozač obavezan je da redovno prolazi ljekarske preglede, kojima se vrši procjena općeg zdravstvenog stanja, funkcionalne sposobnosti organizma, kao i utvrđivanje eventualne prisutnosti eliminatornih bolesti i zdravstvenih stanja koja onemogućavaju ili značajno ograničavaju sposobnost upravljanja motornim vozilom. Cilj ovih pregleda je pravovremeno prepoznavanje zdravstvenih rizika koji mogu dovesti do smanjenja koncentracije, produženog vremena reakcije ili iznenadnog gubitka sposobnosti upravljanja vozilom.

Eliminatorne bolesti i stanja kod profesionalnih vozača obuhvataju širok spektar zdravstvenih poremećaja, među kojima su bolesti i stanja iz oblasti psihologije, psihijatrije i neurologije, zatim bolesti organa vida, kardiovaskularna oboljenja, bolesti i stanja respiratornog sistema, oboljenja gastrointestinalnog sistema, poremećaji endokrinog sistema, bolesti krvi i krvotvornog sistema, kao i oboljenja koštano-lokomotornog sistema. Pored navedenih, u eliminatorna stanja ubrajaju se i druga oboljenja koja mogu negativno uticati na sigurnost upravljanja motornim vozilom. [2]

Iz navedenih razloga, izuzetno je važno da se profesionalni vozači redovno i savjesno podvrgavaju detaljnim ljekarskim kontrolama, jer se na taj način ne samo štiti njihovo lično zdravlje, već se i značajno doprinosi povećanju ukupnog nivoa sigurnosti saobraćaja. Pravovremeno otkrivanje i praćenje zdravstvenih problema omogućavaju smanjenje rizika od saobraćajnih nesreća i nezgoda uzrokovanih zdravstvenim smetnjama vozača, čime se ostvaruje višestruka korist za vozače, poslodavce i društvo u cjelini.

3.2. TRETIRANJE DOBNE GRANICE

Dobna granica profesionalnih vozača, utvrđena važećom zakonskom regulativom, iznosi 65 godina. Međutim, u zakonskim i podzakonskim aktima nisu jasno i detaljno obrazloženi razlozi zbog kojih je upravo ova starosna granica postavljena kao gornja granica za obavljanje profesionalne vožnje. Izostanak preciznog obrazloženja otvara prostor za stručne rasprave o opravdanosti ovakvog dobnog ograničenja. U praksi se polazi od opće pretpostavke da sa procesom biološkog starenja dolazi do postepenog smanjenja motoričkih, senzorskih i kognitivnih funkcija, uključujući sporije reakcije, smanjenu snagu, slabiju koordinaciju pokreta i otežanu procjenu saobraćajnih situacija. Ove promjene mogu imati direktan uticaj na sposobnost sigurnog upravljanja motornim vozilima, posebno u složenim i dinamičnim saobraćajnim uslovima. Također, jedan od razloga za uspostavljanje starosne granice od 65 godina može se dovesti u vezu sa činjenicom da je zakonski propisana starosna granica za odlazak u penziju u Bosni i Hercegovini također 65 godina. Time se profesionalna vožnja posmatra u okviru ukupne radne sposobnosti i radnog vijeka, pri čemu se pretpostavlja da nakon dostizanja ove životne dobi opada sposobnost za obavljanje zahtjevnih i odgovornijih radnih zadataka, kakav je i posao profesionalnog vozača. Ipak, savremeni stručni pristupi sve više ukazuju na to da hronološka dob ne mora nužno biti presudan faktor, te da bi procjena sposobnosti profesionalnih vozača trebala biti zasnovana na individualnim zdravstvenim, psihofizičkim i funkcionalnim karakteristikama, umjesto isključivo na starosnoj dobi. Takav pristup bi omogućio pravedniju i sigurniju procjenu radne sposobnosti, uz istovremeno očuvanje visokog nivoa sigurnosti saobraćaja.

4. UTICAJ PROFESIONALNOG ANGAŽMANA NA ZDRAVLJE PROFESIONALNOG VOZAČA

Starenje predstavlja životni biološki proces koji se najčešće povezuje sa postepenim slabljenjem, odnosno smanjenjem sposobnosti organizma za obavljanje svakodnevnih aktivnosti. U najširem smislu, starenje je kontinuiran proces koji započinje samim rođenjem čovjeka i traje tokom cijelog životnog vijeka, sve do njegove smrti. Iako se proces starenja često veže za stariju životnu dob, on zapravo predstavlja kumulativni skup promjena koje se dešavaju na nivou ćelija, tkiva i organskih sistema.

Starost se direktno može povezati sa starenjem i postepenim umanjivanjem određenih funkcija i sposobnosti ćelija koje čine ljudski organizam. Posljedično, dolazi do smanjenja funkcionalnih kapaciteta organizma, što utiče na sposobnost obavljanja određenih radnji, posebno onih koje zahtijevaju dobru koordinaciju, koncentraciju, brzinu reakcije i fizičku izdržljivost. Važno je naglasiti da ne postoji univerzalna skala ili tačno određena dob u kojoj se može sa sigurnošću tvrditi kada će doći do značajnog opadanja funkcionalnih sposobnosti, jer se proces starenja razlikuje od osobe do osobe.

Proces starenja kod čovjeka uslovljen je kako genetskim faktorima, tako i načinom života, brigom o vlastitom zdravlju, te dugotrajnim izlaganjem različitim vanjskim uticajima koji mogu ubrzati biološko starenje. Kod profesionalnih vozača, specifični uslovi rada dodatno mogu doprinijeti ubrzavanju procesa starenja i pogoršanju zdravstvenog stanja. Svakodnevni stres uzrokovan intenzivnim saobraćajem, česti kontakti sa velikim brojem putnika, psihološki pritisak vezan za prevoz vrijedne ili opasne robe, neredovan san, dugotrajno sjedenje, neadekvatna ili nepravilna ishrana, kao i izloženost štetnim materijama (posebno u slučajevima kada ne postoji odgovarajuća

zaštitna oprema), predstavljaju faktore koji značajno negativno utiču na zdravlje profesionalnih vozača.

Navedeni faktori vremenom dovode do opadanja različitih funkcija organizma, uključujući motoričke, senzorne i kognitivne sposobnosti, koje se u kontekstu profesionalne vožnje mogu smatrati eliminatornim za sigurno obavljanje ovog posla. Profesionalni vozači sa narušenim zdravstvenim stanjem predstavljaju povećan rizik za nastanak incidentnih i rizičnih saobraćajnih situacija, kako po sebe, tako i po ostale učesnike u saobraćaju.

Primjera radi, za razliku od konzumacije alkohola, kod koje je moguće objektivno i precizno utvrditi količinu alkohola u organizmu putem alkokotestiranja, trenutno ne postoji pouzdan i standardiziran uređaj kojim bi se mogla izmjeriti količina umora ili stepen iscrpljenosti kod čovjeka. Umor je složen fiziološki i psihološki fenomen koji se često manifestuje postupno, bez jasnih i lako prepoznatljivih simptoma, zbog čega predstavlja jedan od najopasnijih faktora rizika u cestovnom saobraćaju, naročito kod profesionalnih i starijih vozača. Pored umora, kod starijih vozača često se javljaju i drugi zdravstveni problemi koji mogu imati značajan uticaj na sigurnost saobraćaja. Jedan od najčešćih uzroka saobraćajnih nezgoda u ovoj populaciji jeste nemogućnost pravovremenog uočavanja prepreka na kolovozu. Sa starenjem dolazi do smanjenja vidnog polja, slabijeg fokusa, otežane prilagodbe na promjene osvjetljenja, kao i do produženja vremena reakcije.[6]

Čak i relativno malo povećanje vremena reakcije može imati ozbiljne posljedice u realnim saobraćajnim uslovima. Na primjer, pri brzini kretanja vozila od 60 km/h, za samo jednu sekundu vozilo pređe približno 16,7 metara. Ukoliko je reakcija vozača usporena za jednu ili dvije sekunde, zaustavni put se značajno produžava, što u velikom broju slučajeva onemogućava pravovremeno izbjegavanje prepreke ili opasne situacije. Dodatni problem predstavlja činjenica da se, usljed pritiska posla, vremenskih ograničenja i čestih kašnjenja, profesionalni vozači nerijetko kreću brzinama većim od dozvoljenih, čime se rizik od nezgoda dodatno povećava.

Upravo iz navedenih razloga, pravilna procjena zdravstvenog stanja, redovni ljekarski pregledi i praćenje funkcionalnih sposobnosti profesionalnih vozača imaju ključnu ulogu u očuvanju sigurnosti saobraćaja, te u pravovremenom prepoznavanju rizika koji mogu dovesti do saobraćajnih nezgoda i incidenata.

Istraživanje sprovedeno u Nišu ukazalo je na značajnu povezanost između nivoa stresa kojem su profesionalni vozači izloženi i pogoršanja određenih zdravstvenih parametara. Rezultati istraživanja pokazali su da povećana količina stresa s kojom se profesionalni vozači svakodnevno susreću dovodi do povećanja nivoa holesterola u krvi, što predstavlja ozbiljan zdravstveni rizik. Problem je naročito izražen kod vozača koji se bave prevozom putnika u međugradskom saobraćaju, gdje su pritisci vezani za poštivanje voznog reda, odgovornost za sigurnost putnika i dugotrajna izloženost saobraćajnom stresu posebno naglašeni.[3]

Zdravstveni problemi nastali kao posljedica hroničnog stresa mogu dodatno dovesti do poremećaja u radu probavnog trakta, kao i do ozbiljnih oboljenja kardiovaskularnog sistema, uključujući povišen krvni pritisak, aterosklerozu i povećan rizik od srčanog i moždanog udara. Ovakva zdravstvena stanja direktno utiču na smanjenje radne sposobnosti profesionalnih vozača i povećavaju rizik od nastanka saobraćajnih incidenata.

Dugotrajno sjedenje, koje predstavlja sastavni dio radnog okruženja profesionalnih vozača, može dovesti do razvoja brojnih problema povezanih sa kičmenim stubom i lokomotornim sistemom. Oštećenja kičme, diskus hernije i degenerativne promjene mogu izazvati bolove, smanjenje pokretljivosti i poremećaje u funkciji mišića i zglobova. U težim slučajevima, oštećenja kičme i kičmene moždine mogu rezultirati smanjenom motorikom, što kod profesionalnih vozača predstavlja izuzetno visok rizik, jer poremećaji motorike u incidentnim i stresnim situacijama mogu onemogućiti pravovremenu i adekvatnu reakciju.

Poremećaji vida, posebno oni koji se odnose na periferni vid, mogu dovesti do izuzetno opasnih situacija u saobraćaju. Smanjena sposobnost uočavanja objekata sa strane može rezultirati kašnjenjem u reagovanju na iznenadno pojavljivanje pješaka, biciklista ili vozila, naročito prilikom uključivanja na cestu ili prolaska kroz cestovna ukrštanja sa ograničenom preglednošću. Također, suženje vidnog polja i smanjen kvalitet vida značajno produžavaju vrijeme reakcije vozača, čime se

povećava vjerovatnoća nastanka saobraćajnih nezgoda usljed nepravovremenog uočavanja prepreka na kolovozu.[6]

Dodatni negativni faktor predstavlja nekvalitetna i nepravilna ishrana, koja se kod profesionalnih vozača često javlja zbog prirode posla. Takav način ishrane može djelovati kao katalizator u razvoju metaboličkih poremećaja, posebno dijabetesa i povišenog holesterola, čime se dodatno narušava opće zdravstveno stanje vozača.

Umor i neredovan ritam spavanja, koji su česti kod profesionalnih vozača usljed dugih radnih sati, noćne vožnje i promjenjivih smjena, predstavljaju jedan od najznačajnijih faktora rizika u saobraćaju. Nedostatak sna i hronični umor dovode do smanjenja fokusa i koncentracije, povećane pospanosti, slabije procjene saobraćajnih situacija i značajnog umanjenja sposobnosti pravovremenog i adekvatnog reagovanja u kritičnim momentima.[5]

Sve navedeno ukazuje na to da kombinacija stresa, zdravstvenih poremećaja, fizičkog opterećenja i nepravilnog načina života kod profesionalnih vozača predstavlja ozbiljan sigurnosni rizik, te zahtijeva sistemski pristup kroz preventivne mjere, zdravstveni nadzor i unapređenje uslova rada.

5. PREVENTIVNO DJELOVANJE

Preventivno djelovanje u oblasti sigurnosti saobraćaja podrazumijeva kontinuirano i sistematsko procjenjivanje zdravstvenog statusa profesionalnih vozača, s posebnim naglaskom na osobe koje se nalaze u „petoj deceniji života“ i starije. S obzirom na to da se sa procesom starenja javljaju prirodne biološke promjene koje mogu uticati na fizičke i psihičke sposobnosti, neophodno je provoditi redovne i detaljne ljekarske preglede kako bi se zdravstveni rizici pravovremeno uočili i spriječili, čime se direktno doprinosi povećanju ukupne sigurnosti u saobraćaju.

Ljekarski pregledi profesionalnih vozača trebaju biti sveobuhvatni i temeljni, uz obavezno vođenje kompletne i ažurirane historije bolesti, kao i procjenu trenutnog zdravstvenog stanja vozača. Pri tome je važno uzeti u obzir specifičnosti samog radnog mjesta, opis poslova koje profesionalni vozač obavlja, kao i sve negativne uticaje kojima je dugoročno izložen, uključujući stres, neredovan san, dugotrajno sjedenje i povećanu odgovornost. Uzimajući u obzir kompleksnost i zahtjevnost profesije, može se zaključiti da se zdravstvena zaštita profesionalnih vozača nameće kao prioritet, s ciljem djelovanja u preventivnom, a ne isključivo reaktivnom smislu. Pravovremeno otkrivanje zdravstvenih problema omogućava blagovremeno poduzimanje korektivnih mjera, čime se smanjuje rizik od pogoršanja zdravstvenog stanja i potencijalnih saobraćajnih nezgoda. Poseban akcenat potrebno je staviti na profesionalne vozače koji se bave prijevozom materija opasnih po zdravlje i okoliš, s obzirom na dodatne rizike koje takvi poslovi nose. Ipak, bez umanjivanja značaja ostalih kategorija profesionalnih vozača.

Važno je naglasiti da ne postoji jasno definisana dobna granica u kojoj se zdravstveni problemi nužno javljaju, budući da je svaki organizam individualan i različito reaguje na dugotrajne uticaje radnog okruženja. Međutim, imajući u vidu da se s godinama povećava vjerovatnoća pojave određenih zdravstvenih poteškoća, a u kombinaciji sa zahtjevima i opterećenjima koje profesija profesionalnog vozača nosi, opravdano je usmjeriti posebnu pažnju na starije i iskusnije vozače. Takav pristup omogućava održavanje visokog nivoa sigurnosti u saobraćaju, očuvanje zdravlja vozača i dugoročnu održivost njihovog profesionalnog angažmana.

6. ZAKLJUČAK

Analiza zakonskog okvira u Bosni i Hercegovini ukazuje na to da je zakonska regulativa postavila jasne temelje za profilisanje profesionalnog vozača, definišući ne samo stručnu spremu već i gornju starosnu granicu od 65 godina. Iako prateći pravilnici teoretski uspostavljaju sistem zdravstvenih kriterija, postoji uočljiva diskrepancija između normativne idealizacije i praktične primjene tih provjera u realnom saobraćajnom ekosistemu. Dosadašnja medicinska i interdisciplinarna istraživanja u regionu konstatuju da se profesionalni vozači suočavaju sa dvostrukim opterećenjem. S jedne strane, prisutan je prirodni proces biološkog starenja koji sa

sobom nosi postepenu degradaciju određenih funkcionalnih sposobnosti. S druge strane, kumulativni efekat specifičnih uslova radne sredine značajno ubrzava ove procese. Priroda posla u prevozu putnika podrazumijeva hronični stres i visok stepen odgovornosti za ljudske živote, poremećaje cirkadijalnog ritma usljed neredovnih ciklusa spavanja i odmora, hipokineziju (produženo sjedenje) koja je direktno povezana sa kardiovaskularnim oboljenjima i mišićno-skeletnim poremećajima, dugotrajnu izloženost vibracijama i buci, što dodatno iscrpljuje neurološki sistem. Imajući u vidu ove faktore, nameće se zaključak da postojeći kriteriji nisu dovoljni ukoliko ostanu na nivou opštih ljekarskih uvjerenja. Izmjenama i dopunama važeće regulative neophodno je izvršiti tranziciju sa reaktivnog na proaktivni model zdravstvene zaštite. Fokus više ne smije biti isključivo na utvrđivanju stanja nakon nastupanja zdravstvenog incidenta ili saobraćajne nezgode, već na preventivnom skriningu i ranoj detekciji rizika. Poseban fokus u novom zakonskom rješenju mora biti stavljen na kategoriju vozača starijih od 40 godina. U ovoj životnoj dobi statistički raste rizik od pojave hipertenzije, dijabetesa i slabljenja vizuelne percepcije u noćnim uslovima. Stoga je nužno uvesti učestalije intervale pregleda (skraćivanje perioda između obaveznih kontrola kako bi se pratio trend zdravstvenog stanja), ciljanu dijagnostiku (uvođenje specifičnih testova kognitivnih sposobnosti, brzine reakcije i psihološke stabilnosti pod pritiskom) i holistički pristup (praćenje kumulativnog umora i stanja kardiometaboličkog sistema). Implementacija ovakvih, strožijih kriterija ne predstavlja diskriminaciju na osnovu dobi, već naprotiv mehanizam zaštite samog vozača. Očuvanjem zdravlja profesionalnih vozača kroz sistematski nadzor direktno se prevenira njihova radna nesposobnost, a istovremeno se podiže nivo sigurnosti svih učesnika u saobraćaju. Stvaranje održivog saobraćajnog sistema zahtijeva odgovorno i analitičko tretiranje ljudskog faktora kao najosjetljivije karike. Modernizacija zakonskog okvira, koja bi uvažila ove medicinske i profesionalne specifičnosti, doprinijela bi formiranju sigurnijeg okruženja u kojem se iskustvo starijih vozača ne odbacuje automatski, već se stavlja u službu sigurnosti kroz verifikovanu i kontinuirano praćenu radnu sposobnost.

7. LITERATURA

- [1] Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine.
- [2] Pravilnik o zdravstvenim uslovima koje mora ispunjavati vozač motornog vozila.
- [3] Uticaj profesionalnog stresa na lipidni status vozača u drumskom saobraćaju, Stefanović V., Jovanović J., Jovanović M., Medicinski fakultet u Nišu, Niš 2010.
- [4] Tjelesne i mentalne promjene u zlatno doba života, Belan I., Grbac R., Janković S., Bilajac Turina I.S., Vlah N., Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Primorsko-goranska županija, 2015.
- [5] Psihičke smetnje u starijoj životnoj dobi, Majcenić D. Filozofski fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2023.
- [6] Medicinska gerontologija, Davidović M., Milošević D.P., Medicinski fakultet u Beogradu, Beograd 2007.
- [7] Povezanost mikroklimatskih uvjeta rada i udobnosti sjedala na zdravlje vozača autobusa, Jelačić M., Milošević M., Prlenda N., Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 2021.

7. HEALTH AND AGE CRITERIA OF PROFESSIONAL DRIVERS IN THE FUNCTION OF TRAFFIC SAFETY

AutHor: Tarik Ejubović, B.A. in Traffic Engineering

Abstract:

This paper explores the role of professional drivers as key safety factors within the transport system of Bosnia and Herzegovina, with a specific focus on the justification of the statutory age limit of 65 years. Through the analysis of current regulations and medical findings, the study highlights the discrepancy between chronological age and an individual's actual functional capacity. Specific occupational stressors, such as chronic fatigue, hypokinesia, and stress, significantly impact the health status and cognitive performance of drivers, often manifesting well before the legal age limit is reached. The central thesis of this work advocates for a transition from a reactive, age-restricted model to a proactive system of individual evaluation. It proposes the abolition of the fixed age limit in favor of introducing more rigorous and frequent specialist examinations starting from the age of 40. Such a model includes targeted diagnostics of the cardiometabolic system, cognitive functions, and reaction speeds under pressure. This approach enables the retention of experienced personnel and the extension of working life for medically fit drivers, thereby directly enhancing road safety and ensuring the sustainability of the transport sector. An individualized assessment of work ability, based on medical parameters rather than chronological age, represents a fairer and safer mechanism for protecting all road users.

Key Words: Road safety, professional drivers, medical fitness to drive, work ability, age limit.

Primljeno (Received): 07. 03. 2026.

Prihvaćeno (Accepted): 31. 03. 2026.

1. INTRODUCTION

Traffic safety constitutes one of the fundamental priorities of modern society, particularly in the segment of professional scheduled and non-scheduled passenger transport. Given that traffic accidents in this sector generate far-reaching socio-economic and human impacts, the role of professional drivers, as direct pillars of the system, is of crucial importance. Their psychophysical capacities, cognitive abilities, and professional responsibility represent the primary determinant of the safety of all road users. In an effort to ensure a high level of safety, the regulatory framework in Bosnia and Herzegovina strictly prescribes criteria for professional competence and medical fitness. However, current legislation sets an upper age limit of 65 years, thereby limiting the professional engagement of drivers based solely on chronological criteria, without considering individual variations in biological aging. Modern findings in the fields of occupational medicine and traffic psychology suggest that chronological age does not necessarily have to be an exclusionary factor for work capacity. Advances in diagnostics and preventive medicine, along with increased life expectancy, have enabled a significant portion of the population over 65 to maintain the high functional performance necessary for the safe operation of motor vehicles.

The aim of this paper is a critical analysis of the existing legal solution and a re-examination of the justification for maintaining the 65-year age limit in passenger transport. This work elaborates on an alternative model: the abolition of the absolute age limit alongside the introduction of stricter, more frequent, and specialized medical assessments. Such an approach would enable the retention of experienced and scarce personnel while uncompromisingly preserving traffic safety standards.

2. PROFESSIONAL DRIVERS

Professional drivers are considered to be individuals who possess the appropriate professional qualifications and who are professionally engaged in operating motor vehicles as part of their employment. Their primary role is to perform tasks related to the transport of passengers or goods, whereby they bear increased responsibility for traffic safety, property, and human lives. According to the current legislation in Bosnia and Herzegovina, a professional driver is defined as any person who meets the prescribed educational and professional requirements—specifically, possessing at least Secondary Vocational Education (Level 3) (motor vehicle driver major) or holding a valid certificate of professional competence for performing the duties of a professional driver. In addition to these professional qualifications, one of the legal criteria pertains to age; according to this requirement, a professional driver cannot be a person over the age of 65, in accordance with current regulations. [1]

Based on the aforementioned, a professional driver is considered to be any individual who is formally trained, professionally qualified, and medically fit to operate motor vehicles, and who meets all conditions prescribed by relevant laws and bylaws. The objective of such a regulatory system is to ensure that participants in traffic are drivers who possess adequate knowledge, skills, and abilities, thereby directly contributing to an increased level of traffic safety.

3. OVERVIEW OF THE LEGAL REGULATIONS RELATED TO THE HEALTH OF PROFESSIONAL DRIVERS

3.1 DISEASES AND PHYSIOLOGICAL CONDITIONS OF PROFESSIONAL DRIVERS

Every professional driver is required to undergo regular medical examinations, which assess their general health status and functional capacity, while identifying the potential presence of exclusionary diseases or health conditions that prevent or significantly limit the ability to operate a motor vehicle. The objective of these examinations is the timely recognition of health risks that could lead to reduced concentration, prolonged reaction times, or a sudden loss of the ability to control the vehicle.

Exclusionary diseases and conditions for professional drivers encompass a wide spectrum of health disorders, including diseases and conditions in the fields of psychology, psychiatry, and neurology, followed by vision disorders, cardiovascular diseases, respiratory system diseases and conditions, gastrointestinal diseases, endocrine system disorders, diseases of the blood and hematopoietic system, as well as musculoskeletal disorders. In addition to the aforementioned, exclusionary conditions also include other ailments that may negatively affect the safety of operating a motor vehicle. [2]

For the reasons stated above, it is extremely important that professional drivers undergo regular and conscientious detailed medical examinations; this not only protects their personal health but also significantly contributes to increasing the overall level of traffic safety. The timely detection and monitoring of health problems allow for the reduction of risks associated with traffic accidents and incidents caused by a driver's medical impairments, thereby achieving multiple benefits for the drivers, employers, and society as a whole.

3.2 TREATMENT OF THE AGE LIMIT

The age limit for professional drivers, established by current legislation, is set at 65 years. However, the laws and bylaws do not provide a clear and detailed explanation as to why this specific age has been designated as the upper limit for professional driving. The absence of a precise rationale opens the floor for professional debate regarding the justification of such an age restriction. In practice, the limit is based on the general assumption that the biological aging

process leads to a gradual decline in motor, sensory, and cognitive functions—including slower reaction times, reduced strength, poorer coordination, and difficulty in assessing traffic situations. These changes can have a direct impact on the ability to safely operate motor vehicles, especially in complex and dynamic traffic conditions. Additionally, one reason for establishing the 65-year limit may be linked to the fact that the statutory retirement age in Bosnia and Herzegovina is also 65. Consequently, professional driving is viewed within the framework of overall working capacity and career span, assuming that the ability to perform demanding and high-responsibility tasks declines after reaching this age. Nevertheless, modern professional approaches increasingly indicate that chronological age is not necessarily the decisive factor, and that the assessment of professional drivers' abilities should be based on individual health, psychophysical, and functional characteristics, rather than exclusively on age. Such an approach would allow for a fairer and more reliable evaluation of work capacity while simultaneously maintaining a high level of traffic safety.

4. THE IMPACT OF PROFESSIONAL ENGAGEMENT ON THE HEALTH OF PROFESSIONAL DRIVERS

Aging represents a lifelong biological process most commonly associated with the gradual weakening or decline of the organism's capacity to perform daily activities. In the broadest sense, aging is a continuous process that begins at birth and lasts throughout the entire lifespan until death. Although the aging process is often associated with old age, it actually represents a cumulative set of changes occurring at the level of cells, tissues, and organ systems.

Old age is directly linked to aging and the gradual diminution of specific functions and capacities of the cells that compose the human organism. Consequently, there is a decline in the body's functional capacities, which affects the ability to perform certain actions—particularly those requiring high coordination, concentration, reaction speed, and physical endurance. It is important to emphasize that there is no universal scale or precisely defined age at which one can claim with certainty that a significant decline in functional abilities will occur, as the aging process varies from person to person. The human aging process is conditioned by genetic factors as well as lifestyle, self-care, and long-term exposure to various external influences that can accelerate biological aging. For professional drivers, specific working conditions can further contribute to the acceleration of the aging process and the deterioration of their health. Daily stress caused by intense traffic, frequent contact with a large number of passengers, psychological pressure related to the transport of valuable or dangerous goods, irregular sleep, prolonged sitting, inadequate or irregular nutrition, and exposure to harmful substances (especially when proper protective equipment is lacking) represent factors that significantly negatively impact the health of professional drivers.

The aforementioned factors eventually lead to a decline in various bodily functions, including motor, sensory, and cognitive abilities, which, in the context of professional driving, can be considered exclusionary for the safe performance of this job. Professional drivers with impaired health represent an increased risk for the occurrence of incidents and hazardous traffic situations, both for themselves and for other road users.

For instance, unlike alcohol consumption, where the amount of alcohol in the body can be objectively and precisely determined through breathalyzer testing, there is currently no reliable and standardized device to measure the level of fatigue or degree of exhaustion in a human being. Fatigue is a complex physiological and psychological phenomenon that often manifests gradually, without clear and easily recognizable symptoms, making it one of the most dangerous risk factors in road traffic, especially among professional and older drivers. In addition to fatigue, older drivers often experience other health problems that can significantly impact traffic safety. One of the most common causes of traffic accidents in this population is the inability to detect obstacles on the road in a timely manner. Aging leads to a reduction in the visual field, poorer focus, difficulty adapting to changes in lighting, as well as prolonged reaction times. [6]

Even a relatively small increase in reaction time can have serious consequences in real-world traffic conditions. For example, at a vehicle speed of 60 km/h, a vehicle travels approximately 16.7

meters in just one second. If a driver's reaction is delayed by one or two seconds, the stopping distance is significantly extended, which in many cases makes it impossible to avoid an obstacle or a dangerous situation in time. An additional problem is the fact that, due to job pressure, time constraints, and frequent delays, professional drivers often travel at speeds exceeding the limits, further increasing the risk of accidents.

Precisely for the reasons stated above, the proper assessment of health status, regular medical examinations, and the monitoring of the functional abilities of professional drivers play a crucial role in maintaining traffic safety and in the timely identification of risks that could lead to traffic accidents and incidents

Research conducted in Niš has indicated a significant correlation between the stress levels professional drivers are exposed to and the deterioration of certain health parameters. The results of the study showed that the increased amount of stress professional drivers encounter daily leads to an increase in blood cholesterol levels, which represents a serious health risk. This problem is particularly pronounced among drivers engaged in intercity passenger transport, where pressures related to adhering to schedules, responsibility for passenger safety, and long-term exposure to traffic stress are especially highlighted. [3]

Health problems arising as a result of chronic stress can further lead to gastrointestinal disorders, as well as serious cardiovascular diseases, including high blood pressure, atherosclerosis, and an increased risk of heart attack and stroke. Such medical conditions directly contribute to a decline in the work capacity of professional drivers and increase the risk of traffic incidents.

Prolonged sitting, which is an integral part of the professional drivers' work environment, can lead to the development of numerous issues related to the spinal column and the musculoskeletal system. Spinal damage, herniated discs, and degenerative changes can cause pain, reduced mobility, and impairments in muscle and joint function. In more severe cases, damage to the spine and spinal cord can result in reduced motor skills, which poses an exceptionally high risk for professional drivers, as motor impairments in incidental and stressful situations can prevent a timely and adequate reaction.

Vision disorders, particularly those relating to peripheral vision, can lead to extremely dangerous situations in traffic. A diminished ability to detect objects from the side can result in delayed reactions to the sudden appearance of pedestrians, cyclists, or other vehicles, especially when merging onto a road or passing through intersections with limited visibility. Furthermore, the narrowing of the visual field and reduced visual quality significantly prolong a driver's reaction time, thereby increasing the likelihood of traffic accidents due to the untimely detection of obstacles on the roadway. [6]

An additional negative factor is poor and irregular nutrition, which frequently occurs among professional drivers due to the nature of their work. Such dietary habits can act as a catalyst for the development of metabolic disorders, particularly diabetes and high cholesterol, further compromising the driver's general health.

Fatigue and irregular sleep patterns—common among professional drivers due to long working hours, night driving, and rotating shifts—represent one of the most significant risk factors in traffic. A lack of sleep and chronic fatigue lead to a decline in focus and concentration, increased drowsiness, poorer assessment of traffic situations, and a substantial reduction in the ability to react timely and adequately in critical moments. [5]

All of the above indicates that the combination of stress, health disorders, physical strain, and an irregular lifestyle among professional drivers constitutes a serious safety risk. This necessitates a systemic approach through preventive measures, continuous health monitoring, and the improvement of working conditions.

5. PREVENTIVE ACTION

Preventive action in the field of traffic safety implies the continuous and systematic assessment of the health status of professional drivers, with a special emphasis on those in their fifth decade of

life and older. Given that the aging process brings about natural biological changes that can affect physical and mental abilities, it is essential to conduct regular and detailed medical examinations to identify and prevent health risks in a timely manner, thereby directly contributing to the increase of overall traffic safety.

Medical examinations for professional drivers should be comprehensive and thorough, requiring the maintenance of a complete and updated medical history, as well as an assessment of the driver's current health status. In doing so, it is important to consider the specificities of the workplace, the job description of the professional driver, and all the negative influences to which they are exposed long-term, including stress, irregular sleep, prolonged sitting, and increased responsibility. Given the complexity and demanding nature of the profession, it can be concluded that the healthcare of professional drivers must be a priority, aiming for proactive rather than exclusively reactive sense. Timely detection of health problems allows for corrective measures to be taken promptly, reducing the risk of deteriorating health and potential traffic accidents. Special emphasis should be placed on professional drivers involved in the transport of hazardous materials (ADR), considering the additional risks such jobs entail, though without diminishing the importance of other categories of professional drivers.

It is important to emphasize that there is no clearly defined age limit at which health problems necessarily arise, as every organism is individual and reacts differently to the long-term effects of the work environment. However, bearing in mind that the probability of certain health difficulties increases with age, combined with the demands and pressures of the professional driving occupation, it is justified to direct special attention to older and more experienced drivers. Such an approach enables the maintenance of a high level of traffic safety, the preservation of driver health, and the long-term sustainability of their professional engagement.

6. CONCLUSION

An analysis of the legal framework in Bosnia and Herzegovina indicates that the legislation has established clear foundations for profiling professional drivers, defining not only professional qualifications but also an upper age limit of 65 years. Although accompanying regulations theoretically establish a system of health criteria, there is a noticeable discrepancy between normative idealization and the practical application of these assessments within the real-world traffic ecosystem. Medical and interdisciplinary research in the region confirms that professional drivers face a double burden. On one hand, there is the natural process of biological aging, which carries a gradual degradation of certain functional abilities. On the other hand, the cumulative effect of specific working environment conditions significantly accelerates these processes. The nature of passenger transport involves: chronic stress and a high degree of responsibility for human lives, circadian rhythm disruptions due to irregular sleep and rest cycles, hypokinesia (prolonged sitting), which is directly linked to cardiovascular diseases and musculoskeletal disorders, long-term exposure to vibrations and noise, further exhausting the neurological system. Bearing these factors in mind, it is concluded that existing criteria are insufficient if they remain limited to general medical certificates. Amendments to current regulations must facilitate a transition from a reactive to a proactive model of healthcare. The focus should no longer be solely on determining fitness after a health incident or traffic accident, but on preventive screening and early risk detection. A particular focus in new legislative solutions must be placed on drivers over the age of 40. Statistically, this age marks an increased risk of hypertension, diabetes, and weakened visual perception in night conditions. Therefore, it is essential to introduce: more frequent examination intervals (shortening the period between mandatory check-ups to track health trends), targeted diagnostics (introducing specific tests for cognitive abilities, reaction speed, and psychological stability under pressure), a holistic approach (monitoring cumulative fatigue and the state of the cardiometabolic system). The implementation of such stricter criteria does not represent age-based discrimination; on the contrary, it is a protection mechanism for the drivers themselves. By preserving the health of professional drivers through systematic supervision, work incapacity is directly prevented, while the safety level of all road users is simultaneously elevated. Creating a sustainable traffic system requires a responsible and analytical treatment of the human

factor as the most sensitive link. Modernizing the legal framework to incorporate these medical and professional specificities would contribute to a safer environment where the experience of older drivers is not automatically dismissed but is utilized for safety through verified and continuously monitored work capacity.

7. LITERATURE

- [1] Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine.
- [2] Pravilnik o zdravstvenim uslovima koje mora ispunjavati vozač motornog vozila.
- [3] Uticaj profesionalnog stresa na lipidni status vozača u drumskom saobraćaju, Stefanović V., Jovanović J., Jovanović M., Medicinski fakultet u Nišu, Niš 2010.
- [4] Tjelesne i mentalne promjene u zlatno doba života, Belan I., Grbac R., Janković S., Bilajac Turina I.S., Vlah N., Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Primorsko-goranska županija, 2015.
- [5] Psihičke smetnje u starijoj životnoj dobi, Majcenić D. Filozofski fakultet u Zagrebu, Zagreb.
- [6] Medicinska gerontologija, Davidović M., Milošević D.P., Medicinski fakultet u Beogradu, Beograd 2007.
- [7] Povezanost mikroklimatskih uvjeta rada i udobnosti sjedala na zdravlje vozača autobusa, Jelačić M., Milošević M., Prlenda N., Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 2021.

8. IDENTIFIKATOR- VIZUELNI PRIKAZ NA PUMPNIM AUTOMATIMA I STANICAMA ZA SNADBIJEVANJE GORIVOM / IDENTIFIER-VISUAL DISPLAY ON AUTOMATIC PUMPS AND FUEL SUPPLY STATIONS

Autori: prof. emeritus dr. sc. Mirsada Oruč, dipl. ing. metalurgije
Fakultet inženjerstva i prirodnih nauka, Univerzitet u Zenici
dr. sc. Dragana Agić, dipl. iur
Institut za privredni inženjering d.o.o., Zenica

Sažetak

Vozači motornih vozila, zavisno od tipa vozila, starosti vozila, uslova vožnje koriste različita goriva. Pravilnom upotrebom goriva postižu se stvarni učinci i manja potrošnja. Tržišna goriva uključuju, ne samo goriva iz nafte već i sintetička goriva, biogoriva, prirodni plin, ukapljeni naftni plin, vodik i bioplin i mješavine navedenih.

Standard BAS EN 16942:2025 je zadnji iz serije standarda koji se odnose na identifikatore za tečna i plinska goriva, a identičan je evropskom standardu EN 16942:2024. Ovaj standard dopunjava informacije potrošača za potrebna goriva prilagođena vrsti vozila koja su na tržištu. Identifikator koji je namijenjen za vizuelni prikaz za tečna i plinska goriva, odnosi se na pumpne automate i stanice za opskrbu gorivom, na vozila, prodajne salone motornih vozila, potrošačke priručnike.

Ključne riječi: goriva za motorna vozila, identifikator za tečna i plinska goriva, standard.

Abstract

Drivers of motor vehicles use different fuels, depending on the type and age of the vehicle, and driving conditions. Proper use of fuel achieves real effects and lower consumption. Commercially available fuels include not only petroleum fuels but also synthetic fuels, biofuels, natural gas, liquefied petroleum gas, hydrogen and biogas, and mixtures of the above.

The BAS EN 16942:2025 standard is the latest in a series of standards relating to identifiers for liquid and gaseous fuels, and is identical to the European standard EN 16942:2024. This standard supplements consumer information for the required fuels adapted to the type of vehicles on the market. An identifier is intended for visual display of liquid and gaseous fuels, relating to fuel pumps and fuel supply stations, vehicles, motor vehicle dealerships, consumer manuals.

Keywords: motor vehicle fuels, identifier for liquid and gaseous fuels, standard.

Primljeno (Received): 10. 02. 2026.

Prihvaćeno (Accepted): 30. 03. 2026.

1.UVOD

Poznato je da goriva koja se pojavljuju na tržištu uključuju: goriva iz nafte, sintetička goriva, biogoriva, prirodni plin, ukapljeni naftni plin, vodonik i bioplin i mješavine navedenih isporučene za nestacionarne primjene. Goriva za motorna vozila koja se mogu pronaći na tržištu općenito, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, su benzin, dizel, autoplina (LPG) te novije alternative poput električne energije i vodika. Izbor goriva zavisi od tipa motora vozila i specifičnih potreba vozača. Prema tome, goriva za motorna vozila su kako slijedi:

Benzin (Eurosuper) koji je tečno gorivo dobiveno preradom nafte, primarno namijenjeno vozilima s benzinskim motorima. Kvalitet mu se mjeri oktanskim brojem. Standardno bezolovno gorivo može sadržavati i do 10% etanola.

Dizel (Eurodizel) je glavni produkt prerade nafte, namijenjen dizel motorima. Kvalitet im se mjeri cetanskim brojem. Dostupna su i zimska te premium dizel goriva s posebnim aditivima.

Autoplin (LPG) je ukapljeni naftni plin, mješavina propana i butana. Smatra se ekološki prihvatljivijim gorivom jer sagorijeva čišće (bez dima i čađi) te je često ekonomičniji od benzina i dizela.

Osim tradicionalnih goriva iz nafte, sve su popularnije i druge opcije goriva, kao što su [1,2]:

Električna energija koja se koristi za punjenje baterija električnih vozila (EV). Iako se vozilo ne "puni" na klasičnoj benzinskoj pumpi, mreža punionica je sve raširenija kako u razvijenim zemljama tako i kod nas.

Vodik takođe spada u sintetička goriva i biogoriva, ali je manje zastupljen na tržištu u odnosu na ostale vrste goriva, jer za njegovu primjenu osim vozila, potrebno je prilagoditi i napraviti stanice za snadbjevanje tim energentom. Diljem Evrope raste mreža punionica, iako je još uvijek ograničena u poređenju s tradicionalnim gorivima.

Biogoriva uključuju sintetička goriva i mješavine s naftnim derivatima, poput etanola u benzinu, ali, ni ova goriva nemaju zastupljenost na našem tržištu.

Svrha standarda EN 16942 je da utvrdi harmonizovane simbole za tečna i plinska (plinovita) goriva koja se stavljaju na tržište, zbog njihovog sve većeg broja i složenosti. On postavlja zahtjeve za nadopunu potreba korisnika za informacijama u vezi sa vozilima koja se plasiraju na tržište. Ovaj evropski standard je značajan jer utvrđuje usklađene identifikatore za tečna i plinska goriva koja se prodaju [1]. Standard BAS EN16942:2025 zamijenio je standard BAS EN16942 +A1:2022, a koji je zamijenio standard BAS EN16942: 2019. Zbog značaja ove problematike intenzivno se radi na svim promjenama koje se pojavljuju kako za goriva tako i za motorna vozila što povlači izdavanje novih standarda i njihovo obavezno korištenje.

2. STANDARD BAS EN 16942

Standardom BAS EN 16942:2025 (Fuels - Identification of vehicle compatibility - Graphical expression for consumer information, tj. Goriva - Identifikacija kompatibilnosti vozila - Grafički prikaz informacija za potrošače) identičnim standardu EN 16942:2024 propisani su harmonizirani identifikatori za tečna i plinska goriva dostupna na tržištu. Zahtjevi ovog standarda dopunjavaju informativne potrebe potrošača u vezi s kompatibilnošću goriva i motornog vozila koja se nalaze na tržištu.

Identifikator je namijenjen za vizuelni prikaz na pumpnim automatima i stanicama za snadbjevanje gorivom, na vozilima, u prodajnim salonima motornih vozila, kao i u potrošačkim priručnicima, što je detaljno opisano u standardu.

Prema ovom standardu dostupna goriva na tržištu, obuhvataju, između ostalog [3]:

- goriva dobivena iz nafte,
- sintetička goriva,
- biogoriva,
- prirodni plin,
- LPG (tečni naftni plin),
- vodik i bioplin,
- kao i njihove smjese koje se koriste za pokretanje vozila.

Ovim novim izdanjem standarda, uvedeno je posebno označavanje benzinskih goriva namijenjenih malim motorima s unutrašnjim sagorijevanjem, i to [3]:

- 2S – benzinska goriva za male dvotaktne motore s unutrašnjim sagorijevanjem;
- 4S – benzinska goriva za male četvorotaktne motore s unutrašnjim sagorijevanjem.

Grafički prikazi identifikatora moraju biti skladu sa sljedećim zahtjevima:

- a) da pružaju relevantne, dosljedne i jasne informacije o motornim vozilima koja se mogu redovno snabđevati kompatibilnim gorivima dostupnim na tržištu;
- b) da budu jednostavni i lako razumljivi;
- c) da se postavljaju na jasno vidljivo mjesto, i to kako slijedi:
  - na odgovarajuće pumpe za gorivo i njihove pištolje na stanicama za snabđevanje,
  - na ili u neposrednoj blizini čepa spremnika goriva vozila za koje se gorivo preporučuje i koje je s njim kompatibilno, kao i u priručnicima za motorna vozila.

Ovaj standard, tj. BAS EN 16942:2025 sadrži i Nacionalne dodatke, u kojima su definisani posebni nacionalni zahtjevi za identifikatore za tečna i plinska goriva koja se prodaju na teritoriji Bosne i Hercegovine [3, 4]. Primjer oznake prema novom standardu je dat na Slici 1.

Navedeni dokument, tj. standard definiše za svaki usklađeni identifikator označavanja veličinu, oblik, boju i druge informacije relevantne za prepoznavanje kompatibilnosti, kao i lokaciju postavljanja na mjestima za punjenje gorivom i u blizini rezervoara za gorivo vozila. Standard pruža usklađeno označavanje kompatibilnosti širom Evrope i na taj način efikasno podržava implementaciju člana 7. Direktive 2014/94/EU od strane država članica Evropske unije, ali i drugih država [5].

Standard dopunjava informativne potrebe korisnika vozila koji dolazi na mjesto za točenje goriva u vezi s kompatibilnošću goriva i motora motornog vozila tako da potrošač može lako razlikovati vrste i klase goriva (npr. bezolovni benzin, dizel, LPG, prirodni plin itd.) i kompatibilnost tih goriva s motorom svog vozila.

Odredbe o označavanju, uključujući one o grafičkom izrazu, dizajnirane su na način da se mogu prilagoditi gorivima koja se nude na tržištu za koja trenutno ne postoji evropski standard za postavljanje tehničkih specifikacija goriva.

Slika 1. Prikaz oznaka za gorivo prema standardu BAS EN 16942:2025 [3]

2.1. KARAKTERISTIKE STANDARDA BAS EN 16942:2025

Ovaj standard propisuje harmonizovane identifikatore za tečna i plinska goriva dostupna na tržištu. Zahtjevi navedeni u ovom dokumentu dopunjavaju informativne potrebe korisnika u vezi s kompatibilnošću goriva i vozila koja se plasiraju na tržište. Identifikator je namijenjen za vizuelno prikazivanje na pumpnom automatu i stanicama za punjenje goriva, na vozilima, u prodajnim salonima motornih vozila i u potrošačkim priručnicima, što je opisano u ovom dokumentu.

Minimalna veličina identifikatora definisana je za potencijalnu potrebu za postavljanjem više od jednog identifikatora na vozilo koje redovno može koristiti više od jedne vrste goriva ponuđene na tržištu, u kombinaciji s raspoloživim prostorom na poklopcu rezervoara i na točioniku goriva. Kako bi potrošač mogao prepoznati gorivo kada se približi točioniku, za pumpu za gorivo postavljena je veća minimalna veličina. Preporučuje se povećanje veličine radi lakšeg prepoznavanja od strane potrošača.

Upotreba identifikatora namijenjena je zadovoljavanju informativnih potreba korisnika vozila koji dolazi na mjesto za točenje goriva u vezi s kompatibilnošću goriva/vozila, tako da potrošač može lako identifikovati gorivo koje njegovo vozilo može koristiti. Prikaz identifikatora mora biti jasno vidljiv, lako čitljiv.

Identifikator se postavlja u neposrednoj blizini čepa ili poklopca otvora za gorivo odgovarajućeg vozila, na mjestu koje potrošaču pruža jasnu, jednostranu vezu između goriva i vozila, na trajnom i lako čitljivom mjestu. U slučaju da vozilo redovno može koristiti više od jedne vrste goriva, relevantni identifikatori se postavljaju na isto mjesto, po mogućnosti jedan pored drugog. Preporučena lokacija za identifikator je unutrašnjost poklopca otvora za gorivo, ako postoji [5].

Kod *mjesta za točenje goriva*, identifikator mora biti pričvršćen na mlaznicu i na dozator, na mjestu koje daje jasan odnos jedan-na-jedan između goriva i mlaznice, odnosno goriva i dozatora, na trajnom i lako čitljivom mjestu. U slučaju uređaja za odabir vrste goriva, informacije moraju biti pričvršćene na mjestu koje daje jasan odnos jedan-na-jedan između goriva i dugmeta za izbor. U slučaju terminala za plaćanje ili izbor koji je odvojen od mlaznice, preporučuje se postavljanje identifikatora u blizini instrumenta na mlaznici i blizu uređaja za izbor, odnosno biranje [5].

Informacije o tome da li vozilo redovno može koristiti određenu vrstu goriva moraju se naznačiti korištenjem relevantnog identifikatora u priručnicima za korisnike i u prodavnicama vozila na način koji je uobičajena praksa i koji je korisniku vozila lako razumljiv. Preporučuje se da se identifikator nalazi blizu srodnih informacija kao što su evropski standard prema kojem se kompatibilno gorivo treba identificirati na mjestu za točenje goriva a u slučaju benzina, preporučeni istraživački oktanski broj.

Kontrolu kod puštanja tečnih naftnih goriva u promet na tržište Bosne i Hercegovine, tj. kontrolu domaće proizvodnje na izlasku iz rafinerije i kontrolu pri uvozu, obavljaju razni organi tržišne inspekcije u sastavu entitetskih uprava za inspekcijske poslove i Vlade Brčko distrikta BiH. Inspekcijski nadzor je fokusiran na primjenu izmijenjenog Zakona o naftnim derivatima i standarda BAS EN 16942 za označavanje pumpnih automata.

Prema ovoj Odluci svi pumpni automati koji se koriste za isporuke tečnog naftnog goriva moraju biti obilježeni u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN 16942. Naljepnice na putnim automatima moraju biti ispisane crnim slovima na bijeloj ili srebrenoj podlozi. Srebrene etikete ili pločice su uobičajena mjesta za identifikaciju, na primjer na automobilima i motociklima. Obaveza obilježavanja pumpnih automata propisana je Odlukom o kvalitetu tečnih naftnih goriva (Službeni glasnik BiH, broj 10/24). Nastaje najkasnije u roku do godinu dana od dana stupanja na snagu Odluke. Pumpni automati mogu dodatno biti obilježeni komercijalnim nazivom goriva u skladu s kvalitetom koji se isporučuje krajnjem korisniku [6]. U sklopu navedenog provode se inspekcijski nadzori za primjenu izmijenjenog Zakona o naftnim derivatima i standarda BAS EN 16942 za označavanje pumpnih automata.

Inače, standardom EN16942 usvojeno je da oznake za gorivo uključuju [6,7]:

- (a) Jedinstveni identifikacioni oblik za određenu vrstu goriva;
- (b) Informacije unutar identifikacionog oblika o maksimalnoj količini biogoriva u gorivu koje se preporučuje za korištenje u vozilu na kojem se nalazi nova oznaka.

Odlučeno je da će oblici kao i informacije unutar oblika biti što jednostavnije. Stoga je CEN standardom EN16942 usvojeno sljedeće, Slika 2.:

- KRUG ZA BENZIN,
- KVADRAT ZA DIZEL,
- ROMB ZA PLINOVITA GORIVA.

Slika 2. Oblici oznaka za benzinska goriva, dizelska goriva, vodik [7]

Oznaka je samo vizuelno pomagalo potrošačima prilikom provjere da su ispravno odabrali odgovarajuće gorivo za svoje vozilo. Potrošači trebaju pronaći oznaku na mjernom uređaju za prodaju goriva koja odgovara oznaci na njihovom vozilu, Slika 3.

Slika 3. Oznake na stanicama za punjenje gorivom [7]

Važno je koristiti gorivo koje je proizvođač vozila propisao kako bi se osigurala učinkovitost i dugovječnost motora. Na benzinskim pumpama, oznake za gorivo trebaju biti usklađene s evropskim standardima, što olakšava prepoznavanje odgovarajućeg tipa goriva.

Evropski standard dopunjava informativne potrebe korisnika vozila koji dolazi na mjesto za točenje goriva u vezi s kompatibilnošću goriva i motora motornog vozila, tako da potrošač može lako razlikovati vrste i klase goriva (npr. bezolovni benzin, dizel, LPG, prirodni plin itd.) i kompatibilnost tih goriva s motorom svog vozila. Aneks A standarda daje primjere svakog od identifikatora definisanih u ovom dokumentu [5].

Trenutno je u pripremi CEN standard za oznake koje će se primjenjivati za električna vozila i mjesta za njihovo punjenje. Očekuje se pravovremena objava slične komunikacije za električna vozila i mjesta za njihovo punjenje.

3. ZAKLJUČCI

Kako bi se osigurala učinkovitost i dugovječnost motora, važno je koristiti gorivo koje je proizvođač vozila propisao. Na benzinskim pumama, oznake za goriva trebaju biti usklađene s evropskim standardima, što olakšava prepoznavanje odgovarajućeg tipa.

Svrha standarda EN 16942 je da utvrdi harmonizovane simbole za tečna i plinska goriva koja se stavljaju na tržište, zbog njihovog sve većeg broja i složenosti. On postavlja zahtjeve za nadopunu potreba korisnika za informacijama u vezi sa vozilima koja se plasiraju na tržište. Ovaj evropski standard je značajan jer utvrđuje usklađene identifikatore za tečna i plinska goriva koja se prodaju.

Identifikator je namijenjen za vizuelni prikaz na pumpnim automatima i stanicama za snadbijevanje gorivom, na vozilima, u prodajnim salonima motornih vozila, kao i u potrošačkim priručnicima, kako je detaljno opisano u standardu. Identifikator utvrđen u ovom dokumentu sastoji se od jednostavnog oblika i simbola koji se koristi kako bi pomogao potrošačima u identifikaciji kompatibilnosti goriva koje se isporučuje na mjestu za punjenje gorivom. On dopunjava evropske standarde za postavljanje tehničkih specifikacija goriva, kao i za instalaciju i puštanje u rad mjesta za punjenje gorivom.

Identifikator mora biti izveden u crnoj boji s bijelom ili srebrnom unutrašnjom pozadinom. Srebrne etikete ili pločice su uobičajena mjesta za identifikaciju, na primjer na automobilima i motociklima. U identifikatoru se koristi oblik za razlikovanje tri različite osnovne vrste goriva: goriva tipa bezolovnog benzina, goriva tipa dizela i plinovita ili plinska goriva.

Standard BAS EN 16942:2025 zamjenjuje standard BAS EN 16942+A1:2022 a identičan je standardu EN 16942:2024.

Inspekcijski nadzor je fokusiran na primjenu izmijenjenog Zakona o naftnim derivatima i standarda BAS EN 16942 za označavanje pumpnih automata.

4. LITERATURA

- [1] M. Oruč, D. Agić: NOVI STANDARDI ZA GORIVA ZA MOTORNA VOZILA / NEW STANDARDS FOR MOTOR VEHICLES FUEL, Stručni bilten broj 51/2020, IPI d.o.o. Zenica, str. 69-72.
- [2] Vrste goriva – OIL-AC d.o.o. Mostar - www.oilac.com/vrste-goriva/
- [3] Objavljeno novo izdanje standarda BAS EN 16942:2025 ISBIH
<https://isbih.gov.ba/vijesti/obja...>[pristup:decembar 2025.]
- [4] BAS EN 16942:2025
- [5] SIST EN 16942:2024
iTeh Standards
<https://cdn.standards.iteh.ai/samples/SIST-EN-...>[pristup:decembar 2025.]
- [6] FMERI.gov.ba
<https://fmeri.gov.ba/media/upustvo-o-načinu-...>
Uputstvo o načinu provođenja odluke o kvalitetu tečnih ...[pristup:decembar 2025.]
- [7] INFORMACIJA O OZNAČAVANJU GORIVA
fuel-identifiers.eu
<https://fuel-identifiers.eu/QA-operators-HR>[pristup: januar 2026.]

9. UZURPACIJA PROSTORA URBANE SREDINE OD STRANE PARKIRANIH MOTORNIH VOZILA I VOZILA U POKRETU / USURPATION OF URBAN SPACE BY PARKED AND MOVING MOTOR VEHICLES

Autori: Mr. Edo Memišević, dipl. ing. saobraćaja/prometa
Mr. Mirzet Sarajlić, dipl. ing. saobraćaja/prometa

Sažetak

Uzurpacija prostora urbane sredine od strane parkiranih motornih vozila i vozila u pokretu predstavlja jedan od značajnijih problema savremenih gradova. Dominacija automobila u urbanim područjima dovela je do smanjenja dostupnosti i kvaliteta javnih prostora namijenjenih pješacima, biciklistima i društvenim aktivnostima. Ovaj fenomen ima negativne posljedice ne samo na prostornu strukturu gradova, već i na okoliš, sigurnost u saobraćaju te kvalitet života stanovništva. U radu se analiziraju prostorni, društveni i ekološki uticaji motornih vozila na urbanu sredinu, s posebnim naglaskom na nepropisno i prekomjerno parkiranje, saobraćajne gužve i prenamjenu javnog prostora u infrastrukturu prilagođenu automobilima. Cilj rada je ukazati na posljedice uzurpacije urbanog prostora te naglasiti značaj održivog planiranja urbane mobilnosti u stvaranju funkcionalnijih i humanijih gradova.

Ključne riječi: urbana sredina, broj vozila, prostorno zagađenje.

Abstract

The usurpation of urban space by parked motor vehicles and vehicles in motion represents one of the key challenges of contemporary cities. The dominance of automobiles in urban environments has significantly reduced the availability and quality of public spaces intended for pedestrians, cyclists, and social interaction. This phenomenon affects not only the physical structure of cities but also environmental sustainability, traffic safety, and overall quality of urban life. This paper analyses the spatial, social, and environmental impacts of motor vehicles on urban areas, with particular emphasis on illegal and excessive parking, traffic congestion, and the transformation of public space into car-oriented infrastructure. The aim of the paper is to highlight the consequences of such spatial usurpation and to emphasize the importance of sustainable urban mobility planning as a prerequisite for creating more humane, accessible, and resilient cities.

Key words: urban environment, number of vehicles, spatial pollution.

Primljeno (Received): 09. 02. 2026.

Prihvaćeno (Accepted): 31. 03. 2026.

1. UVOD

Savremeni gradovi suočavaju se s brojnim izazovima koji proizlaze iz ubrzane urbanizacije, porasta broja stanovnika i sve veće zavisnosti od motornih vozila. Automobil, kao dominantno prevozno sredstvo, snažno je oblikovao urbani prostor, često na štetu drugih korisnika grada, prvenstveno pješaka i biciklista. U takvom kontekstu, javni prostori – trgovi, trotoari, zelene površine i ulice – sve češće bivaju uzurpirani parkiranim vozilima ili prilagođeni intenzivnom saobraćaju. Uzurpacija urbanog prostora od strane motornih vozila manifestuje se kroz nepropisno parkiranje, zauzimanje pješačkih zona, smanjenje zelenih površina i stvaranje saobraćajnih barijera koje narušavaju kontinuitet i funkcionalnost gradskog tkiva. Posljedice ovakvog stanja ogledaju se u smanjenoj sigurnosti saobraćaja, povećanom zagađenju zraka i buke, kao i u degradaciji kvaliteta života stanovnika. U posljednjim decenijama, koncepti održivog urbanog razvoja i održive mobilnosti sve više dobivaju na značaju, nudeći alternativne pristupe planiranju saobraćaja i korištenju urbanog prostora. Ovaj rad bavi se analizom problema uzurpacije urbane sredine od strane motornih vozila, s ciljem razumijevanja njegovih uzroka i posljedica, te ukazivanja na potrebu za uravnoteženijim i održivijim upravljanjem urbanim prostorom.

2. TEHNIČKI ASPEKTI VOZILA I ZAUZIMANJE PROSTORA

Savremena urbana sredina sve više je opterećena intenzivnim prisustvom motornih vozila, kako onih u pokretu, tako i parkiranih. Porast broja automobila po domaćinstvu, nedostatak adekvatne saobraćajne infrastrukture i nedovoljno razvijeni oblici alternativne mobilnosti doveli su do izraženog problema uzurpacije javnog prostora. Ovaj fenomen, koji se u savremenoj stručnoj literaturi sve češće označava kao prostorno zagađenje, predstavlja jedan od ključnih izazova održivog urbanog razvoja.

Prostorno zagađenje podrazumijeva neadekvatno, prekomjerno ili neplansko zauzimanje urbanog prostora, pri čemu motorna vozila postaju dominantni korisnici površina koje bi, prema svojoj namjeni, trebale služiti pješacima, biciklistima, zelenim sadržajima i društvenim aktivnostima. Za razliku od klasičnih oblika zagađenja poput buke ili emisije štetnih gasova, prostorno zagađenje često je manje uočljivo, ali ima dugoročne i ozbiljne posljedice po funkcionalnost, estetiku i kvalitet života u gradu što utiče i na sam kapacitet transportne mreže grada [1]. U urbanim sredinama značajan dio javnih površina zauzimaju parkirana vozila. Trotoari, pješačke zone, trgovi, pa čak i zelene površine, nerijetko se pretvaraju u improvizovane parking-prostore. Time se direktno narušava osnovna namjena tih površina i smanjuje dostupnost prostora najranjivijim učesnicima u saobraćaju – pješacima, djeci, starijim osobama i osobama sa invaliditetom. Vozila u pokretu dodatno doprinose prostornom zagađenju kroz potrebu za širokim kolovoznim trakama, raskrsnicama, kružnim tokovima i saobraćajnim čvorovima, koji fragmentiraju urbani prostor i stvaraju fizičke barijere unutar grada.

2.1. KONSTRUKTIVNI ELEMENTI VOZILA I ZAUZIMANJE PROSTORA

Analiza prostornog zagađenja zahtijeva razmatranje tehničkih karakteristika motornih vozila, prvenstveno njihovih dimenzija i potrebnog prostora za kretanje i parkiranje. Iako se vozila često posmatraju kao pojedinačni objekti, njihov stvarni prostorni uticaj je znatno veći zbog sigurnosnih razmaka, manevarskog prostora i saobraćajnih traka.

a) Putnička vozila (kategorija M1)

Prosječne dimenzije savremenog putničkog automobila iznose približno:

- dužina: 4,5 m
- širina: 1,8 m

Minimalna površina koju zauzima parkirano vozilo iznosi:

$$4,5 \text{ m} \times 1,8 \text{ m} = 8,1 \text{ m}^2$$

Međutim, kada se uključe pristupni i manevarski prostori (razmak između vozila, širina parking-trake i kolovoz), realna površina po jednom parkirnom mjestu iznosi između 20 i 25 m². To znači da jedno parkirano putničko vozilo zauzima približno isti prostor kao manji gradski dnevni boravak ili površinu namijenjenu za nekoliko pješaka. U slučaju vozila u pokretu, potrebna širina jedne saobraćajne trake iznosi prosječno 3,0–3,5 m, dok se za sigurnu vožnju i razmake između vozila koristi znatno veći linearni prostor, naročito pri većim brzinama.

b) Laka teretna vozila i SUV vozila (kategorija N1)

Ova vozila imaju veće dimenzije:

- dužina: 5,0 - 5,5 m
- širina: oko 2,0 m

Minimalna parkirna površina iznosi:

$$5,2 \text{ m} \times 2,0 \text{ m} = 10,4 \text{ m}^2$$

Sa manevarskim prostorom, jedno ovakvo vozilo zauzima i do 30 m² javne površine. Sve veća popularnost SUV i crossover vozila [8] dodatno pogoršava problem prostornog zagađenja, jer postojeći parking i saobraćajni kapaciteti često nisu projektovani za ovakve gabarite.

c) Autobusi i teretna vozila (kategorije M2, M3, N2, N3)

Autobusi i teška teretna vozila zauzimaju znatno veći prostor:

- dužina autobusa: 12 m
- širina: 2,5 m

Minimalna statička površina:

$$12 \text{ m} \times 2,5 \text{ m} = 30 \text{ m}^2$$

Sa potrebnim sigurnosnim i funkcionalnim razmacima, prostorni zahtjev po vozilu može prelaziti 60 m², što značajno utiče na organizaciju ulica i javnih prostora, posebno u centralnim gradskim zonama.

2.2. PROSTORNO ZAGAĐENJE KAO POSLJEDICA DOMINACIJE AUTOMOBILA

Kumulativni efekat velikog broja vozila dovodi do situacije u kojoj automobili zauzimaju nesrazmjerno veliki dio urbanog prostora u odnosu na broj korisnika koje prevoze. Primjera radi, putnički automobil u prosjeku prevozi 1,2 do 1,5 osoba, dok zauzima višestruko više prostora nego bicikl ili pješak. Jedna osoba u automobilu može zauzeti i do 10 puta više prostora nego pješak u kretanju.

Ovakva raspodjela prostora rezultira degradacijom javnih površina, smanjenjem zelenih zona, povećanjem vizuelnog haosa i narušavanjem identiteta urbanog ambijenta zbog čega mnogi gradovi rade na smanjenju broja vozila [2]. Prostorno zagađenje se, stoga, ne ogleda samo u fizičkom zauzimanju prostora, već i u gubitku socijalne i ekološke vrijednosti grada.

Razmatranje tehničkih aspekata vozila i njihovog prostornog uticaja predstavlja važan korak ka razumijevanju problema uzurpacije urbanog prostora. Upravo na tom temelju moguće je razvijati strategije koje favorizuju održive oblike mobilnosti, racionalnije korištenje prostora i vraćanje grada njegovim primarnim korisnicima – ljudima.

Tabela 1. Zauzimanje prostora za parkiranje po pojedinim kategorijama vozila

Tip korisnika / vozila	Dužina (m)	Širina (m)	Minimalna površina (m ²)	Ukupna površina sa razmacima / manevar (m ²)	Napomene
Pješak	0,6	0,6	0,36	1–2	Uključuje sigurnosni razmak pri kretanju
Biciklista	1,8	0,5	0,9	2–3	Uključuje prostor za prelazak i razmicanje od drugih biciklista
Automobil (M1)	4,5	1,8	8,1	20–25	Uključuje parkirno mjesto + manevarski prostor
SUV / Lako teretno vozilo (N1)	5,2	2,0	10,4	25–30	Veći manevarski i pristupni prostor
Autobus (M2 / M3)	12	2,5	30	50–60	Uključuje prostor za stajanje i okretanje u ulici
Kamion (N2 / N3)	12–18	2,5	30–45	60–80	Uključuje manevre i prostor za utovar/istovar
Tramvaj	20–30	2,65	53–80	80–120	Fiksna trasa, ali zahtjeva dodatni sigurnosni razmak

3. PROSTORNO ZAGAĐENJE I ZAUZIMANJE PROSTORA OD STRANE MOTORNIH VOZILA NA PRIMJERU GRADA SARAJEVA

Savremeni urbani razvoj Sarajeva suočava se sa sve izraženijim problemima prostornog zagađenja i prekomjernog zauzimanja javnog prostora od strane motornih vozila. Povećanje broja

registrovanih vozila u gradu direktno utiče na strukturu javnih površina, organizaciju saobraćaja, kvalitet zraka, te percepciju i funkciju urbanog prostora. U razdoblju od posljednjih decenija rast broja vozila u Sarajevu znatno je premašio rast broja stanovnika. Prema podacima BIHAMK a, u Kantonu Sarajevo za 2024. godinu registrovano je 158.658 putničkih automobila, uz dodatnih 3.464 mopeda i motocikla, 412 autobusa i preko 10.000 teretnih vozila.

Prema podacima BIHAMK-a, 2013. godine je bilo 125.928 registrovanih vozila dok je prema podacima Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDEEA) iz šestog mjeseca 2025. na području Kantona Sarajevo prijavljeno 180.044 registrovanih vozila. To znači da je broj vozila u periodu od 2013. do 2025. porastao za skoro 55.000 vozila ili +43 posto.

Od 2013. godine, kada je proveden posljednji popis stanovništva u Bosni i Hercegovini, u Kantonu Sarajevo živjelo je 413.593 stanovnika, dok je prema posljednjim dostupnim podacima iz 2023. taj broj porastao na 420.287 stanovnika. To znači da je broj stanovnika u periodu od 2013. do 2023. porastao za skoro 7.000 ili manje od 2 posto.

3.1. BROJ VOZILA I PROSTORNO ZAUZIMANJE

Broj motornih vozila u urbanim sredinama poput Sarajeva od ključne je važnosti za razmatranje prostornog zagađenja. Vozila nisu samo mobilna jedinica – ona zauzimaju fizički prostor na ulicama i parkiralištima. U gradskim jezgrama s ograničenim površinama, svaki dodatni automobil implicira potrebu za dodatnim prostorom za kretanje i parkiranje. Osim same površine koju vozilo fizički zauzima (prosječno 8-10 m² za putničko vozilo), realni prostorni zahtjevi uključuju manevarski i sigurnosni prostor, što često znači da jedno parkirano vozilo zauzima između 20 i 25 m² javnih površina. Na taj način, veći broj vozila dovodi do sve većeg zauzimanja prostora koji bi se inače mogao koristiti za javne površine, šetališta, zelene staze ili biciklističke trake i zbog toga se pojedinim gradovima uvode načini dodatne naplate [3]. Grad koji se proširuje parkirnim mjestima ne samo da gubi estetsku i rekreativnu vrijednost, već i smanjuje dostupnost prostora za pješake i javni život.

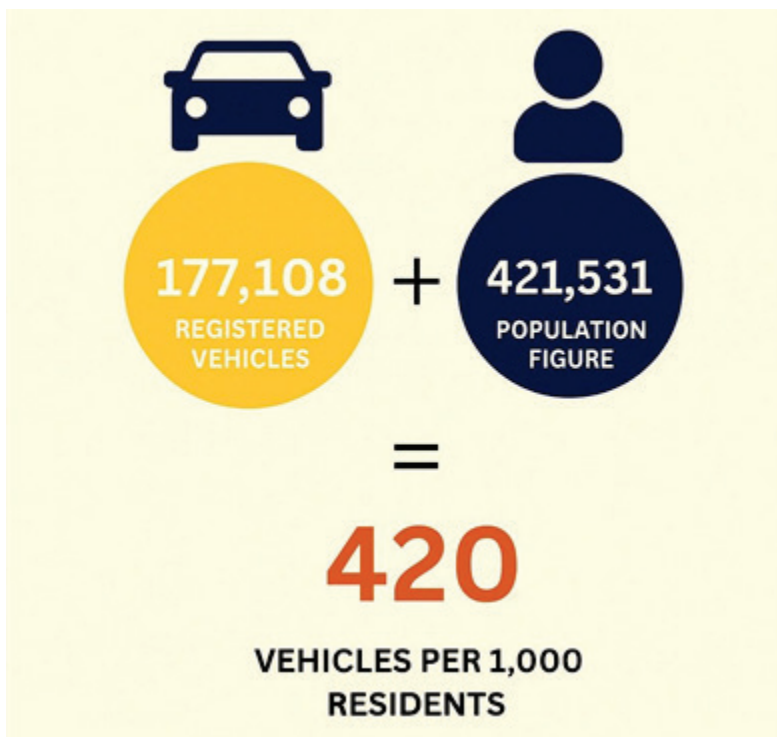
Slika 1. Analiza broja motornih vozila u Kantonu Sarajevu, izvor: vizualizacija autora

Situacija s parking prostorima u Sarajevu dodatno ilustrira ovaj problem. Procjenjuje se da u Sarajevu može biti i do 50 registriranih vozila po jednom oficijelnom parking mjestu, što ukazuje na ekstreman disbalans između broja vozila i kapaciteta organiziranih parkirališta, posebno u centralnim gradskim zonama. Takav omjer dodatno potiče nepropisno parkiranje na trotoarima,

pješačkim zonama i zelenim površinama, što direktno narušava sigurnost pješaka i kvalitet javnih prostora.

U Kantonu Sarajevo 2024. godine je registrovano 177.108 motornih vozila, dok procijenjeni broj stanovnika iznosi 421.531. To znači da ide čak 420 vozila na 1.000 stanovnika - pokazatelj koji nadmašuje mnoge evropske urbane sredine.

U poređenju s evropskim urbanim sredinama, ovo je iznad prosjeka za gradove s razvijenim javnim prijevozom, što ukazuje na dominaciju individualne mobilnosti – velika potreba za vlastitim automobilom, potencijalno slabiju integraciju alternativnih oblika prijevoza – ubrzano razviti alternativne vidove prevoza, a posebno poboljšati javni gradski prevoz i visok pritisak na cestovnu infrastrukturu, parking i okoliš.

Slika 2. Analiza broja motornih vozila na 1000 stanovnika Kantona Sarajevo, izvor: vizualizacija autora

3.2. SAOBRAĆAJ, PROSTORNO ZAGAĐENJE I KVALITETA ZRAKA

Prostorno zagađenje, često manje vidljivo od klasičnih oblika zagađenja poput emisije štetnih gasova, predstavlja važan element urbane degradacije. U Sarajevu, udio saobraćaja u ukupnim emisijama štetnih čestica (PM2.5) je značajan, posebno tokom zimskih mjeseci kada je kombinacija temperature, geografskog položaja grada (u kotlini, okružen planinama) i pojačanog saobraćaja dovela do ponovljenih situacija ekstremnog zagađenja zraka [6]. Sarajevo se, tokom zimske sezone, našlo na vrhu globalnih lista po zagađenju zraka zbog smoga koji se zadržava u niskim slojevima atmosfere.

Saobraćaj doprinosi zagađenju zraka kroz emisije izduvnih gasova, ali i indirektno kroz stvaranje gužvi i usporeno kretanje vozila što povećava ukupnu emisiju po kilometru. Pored toga, prostorno zagađenje utječe i na psihološki doživljaj grada: ulice prepune automobila, prometne gužve i neuređeni parking prostori smanjuju kvalitet urbanog iskustva, ograničavaju pristup javnim površinama i dodatno otežavaju razvoj pješačkih i biciklističkih zona kao i JGPP [7].

Tabela 2. Analiza gustoće vozila po općinama u Kantonu Sarajevo, analiza autora

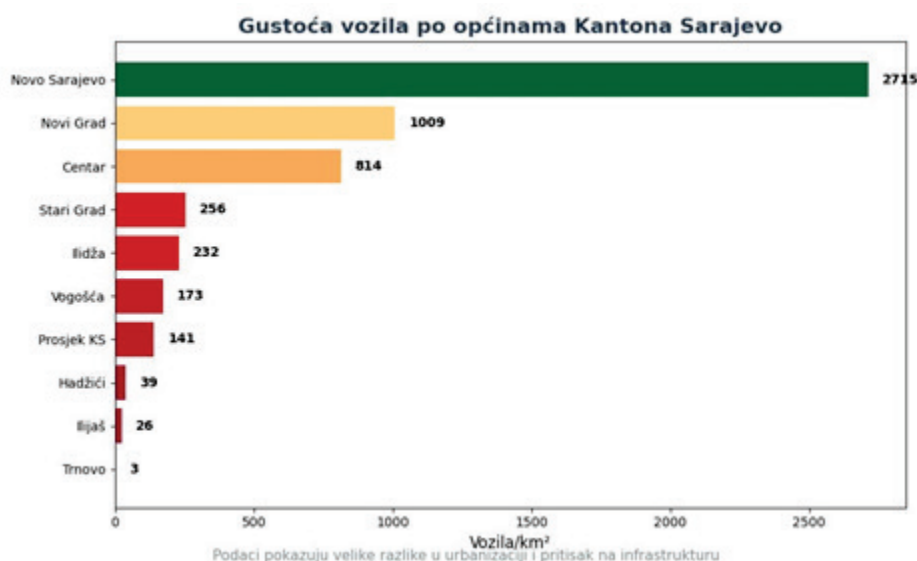
Općina	podaci iz šestog mjeseca 2025.	površina km ²	gustoća (broj vozila na km ²)
Novo Sarajevo	26.879	9,9	2715 vozila/km ²
Novi Grad	47.633	47,2	1009 vozila/km ²
Centar	26.848*	33	814 vozila/km ²
Stari Grad	13.140	51,4	256 vozila/km ²
Ilidža	33.289	143,4	232 vozila/km ²
Vogošća	12.377	71,7	173 vozila/km ²
Hadžići	10.759	273,3	39 vozila/km ²
Ilijaš	7.969	308,6	26 vozila/km ²
Trnovo	1.150	338,4	3 vozila/km ²
Ukupno	180.044	1.276,9	Prosječno: 141 vozila/km ²

* podaci iz 2021. godinu

Analiza pokazuje ogromne razlike u gustoći vozila među općinama Kantona Sarajevo:

- Novo Sarajevo: 2.715 vozila/km²
- Novi Grad: 1.009 vozila/km²
- Centar: 814 vozila/km²
- Stari Grad: 256 vozila/km²
- Ilidža: 232 vozila/km²
- Vogošća: 173 vozila/km²
- Hadžići: 39 vozila/km²
- Ilijaš: 26 vozila/km²
- Trnovo: 3 vozila/km²

Prosjek Kantona Sarajevo: 141 vozila/km²

Slika 2. Gustoća vozila po općinama Kantona Sarajevo

Slika 2. pokazuje da Novo Sarajevo ima gotovo 20 puta veću gustoću od prosjeka Kantona Sarajevo, što znači da su problemi saobraćaja i parkiranja najizraženiji upravo u urbanim zonama.

3.3. UZROCI I POSLJEDICE

Glavni uzrok rasta broja vozila u Sarajevu leži u povećanoj potrošnji individualnog transporta, nedostatku odgovarajuće parkirne infrastrukture i ograničenoj atraktivnosti javnog prijevoza. Rast broja vozila dolazi bez proporcionalnog rasta kapaciteta javnog prostora i alternativnih oblika mobilnosti, što stvara ozbiljan pritisak na urbani prostor. Posljedice su višestruke: smanjenje sigurnosti pješaka, povećanje prometnih gužvi, degradacija javnih površina, te dodatni uticaj na kvalitet zraka i zdravlje stanovništva. Uzimajući u obzir navedene podatke, jasno je da problem prostornog zagađenja u Sarajevu zahtijeva multidisciplinarni pristup koji uključuje planiranje sistema javnog prijevoza, regulaciju broja vozila u urbanim jezgrama, razvoj alternativnih oblika mobilnosti i racionalno upravljanje ograničenim prostorom grada. Samo takav pristup može dovesti do urbane sredine koja je funkcionalna, sigurna i ekološki održiva.

4. ZAKLJUČAK

Analiza gustoće vozila po općinama Kantona Sarajevo pokazuje izrazito nejednaku prostornu raspodjelu motornih vozila, što je od ključnog značaja za planiranje prometne infrastrukture i upravljanje urbanim saobraćajem. Najveća gustoća vozila evidentirana je u općini Novo Sarajevo, sa 2.715 vozila/km², što ukazuje na visok nivo urbanizacije, koncentraciju ekonomskih aktivnosti i značajno prometno opterećenje. Općine Novi Grad i Centar također bilježe visoke vrijednosti (1.009, odnosno 814 vozila/km²), što potvrđuje trend veće prometne gustoće u centralnim dijelovima kantona. Nasuprot tome, periferne općine poput Trnova (3 vozila/km²), Ilijaša (26 vozila/km²) i Hadžića (39 vozila/km²) karakterizira niska gustoća vozila, što ukazuje na manju urbanizaciju i niži intenzitet motornih vozila, ali i potencijalne izazove u pristupu javnom prijevozu. Prosječna gustoća vozila za Kanton Sarajevo iznosi 141 vozilo/km², što pokazuje da centralne općine znatno premašuju kantonalni prosjek, dok ruralne općine bilježe znatno niže vrijednosti. Ova disproporcija sugerira da prostorna koncentracija vozila nije proporcionalna teritorijalnoj veličini općina, već je snažno povezana sa stepenom urbanizacije, ekonomskim aktivnostima, gustoćom naseljenosti i dostupnošću javnog prijevoza.

Rezultati ove analize imaju višestruke implikacije za urbanističko i prometno planiranje. U općinama s visokom gustoćom vozila potrebno je razvijati strategije smanjenja saobraćajnih gužvi, unapređenja javnog prijevoza, te poticanja alternativnih vidova mobilnosti kao što su biciklizam i pješaćenje. S druge strane, u općinama s niskom gustoćom vozila, planeri bi trebali osigurati adekvatnu prometnu povezanost i dostupnost usluga, kako bi se spriječila socijalna i ekonomska izolacija stanovništva.

U konačnici, jasno je da prostorna raspodjela vozila u Kantonu Sarajevo nije ravnomjerna, što zahtijeva diferencirani pristup u izradi politika i planova za održivu mobilnost. Dalja istraživanja mogla bi uključiti analizu dinamike rasta broja vozila, uticaj urbanog razvoja na prometnu infrastrukturu i socio-ekonomske faktore koji oblikuju obrazac korištenja motornih vozila, čime bi se osiguralo učinkovitije i održivije upravljanje saobraćajem u kantonu.

5. LITERATURA

- [1] Mazloumian, A., Geroliminis, N., & Helbing, D. (2011). The Spatial Variability of Vehicle Densities as Determinant of Urban Network Capacity. arXiv preprint.
- [2] Verbavatz, V., & Barthélemy, M. (2019). Critical factors for mitigating car traffic in cities. arXiv preprint.

- [3] Gruhonjić, D., Mirović, V., & Šoštarić, M. (2025). Estimating the Impact of Congestion Charging on Traffic Flow Distribution Using PTV Visum. In C. McNally et al. (Eds.), *Transport Transitions: Advancing Sustainable and Inclusive Mobility* (pp. 79–95). Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-85578-8_79 Springer
- [4] Maerivoet, S., & De Moor, B. (2008). *Transportation Planning and Traffic Flow Models*. arXiv preprint. ResearchGate
- [5] Ostermeijer, F., van Ommeren, J., & Nielsen, V. M. (2022). Automobiles and urban density. *Journal of Economic Geography*, 22(5), 1073–1102. OUP Academic
- [6] Qiao, F., Liu, T., Sun, H., Guo, L. Z., & Chen, Y. (2014). Modelling and Simulation of Urban Traffic Systems: Present and Future. *Int. J. Cybernetics and Cyber Physical Systems*. eprints.whiterose.ac.uk
- [7] Simeunović, M., Bogdanović, V., Pitka, P., & Simeunović, M. (2015). The Influence of Traffic Conditions on the Operation Disorder of Public Transport Vehicles. *Tehnički vjesnik*, 22(3). Hrčak
- [8] Subotić, M. M., & Tubić, V. J. (2017). Car Equivalents Dependence on the Longitudinal Road Gradient on Two lane Roads in Bosnia and Herzegovina. *Promet – Traffic & Transportation*, 29(4), 401–409.

STRUČNA INSTITUCIJA ZA NADZOR RADA STANICA TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA U FEDERACIJI BIH

ISSN 2490-3337

